The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, FEBRUARY 22, 1961.

LATVIJA

A M E R I K Ā

15./1049. n-rs. TREŠDIEN, 1961. GADA 22. FEBRUĀRĪ. 11. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latvijas aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītola, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60, tekstā $ 3.20—$ 6.40 par vienu collas slejas teipu.

RŪPES PAR JAUNATNI UN PRETKOMŪNISTISKĀ CĪŅA — GALVENIE UZDEVUMI NĀKOTNĒ

LNAK JAUNIEVĒLĒTĀ PADOME DIVAS DIENAS SPRIEŽ PAR KANADAS LATVIEŠU GALVENAJIEM UZDEVUMIEM UN PIENĀKUMIEM.

Uz pirmo sesiju 1961. gada 18. februārī pulcējās Kanadas latviešu parlaments, ko ievadīja īsa māc. A. Lūša svētruna un padomes priekšsēža A. Dreimaņa ievadvārdi. Divās garās, spraigās darba dienās padome iztirzāja pretkomūnistiskās cīņas, jaunatnes audzināšanas un atbalstīšanas, latviešu kultūrpolitikas, aprūpes un citus trimdas dzīves aktuālos jautājumus, atzīstot, ka nākošajā gadā vislielākā vērība piešķirama jaunās paudzes pasākumu atbalstīšanai un tās piesaistīšanai pie latviešu sabiedrības, paredzot skolu, jaunatnes žurnālu, apgāda „Ceļinieks", vasaras nometņu un skautu - gaidu kustības atbalstam ievērojamas summas visu organizāciju budžetos. Tikpat svarīgs jautājums ir politiskās drošības kāpināšana, pretkomūnistiskā cīņa visos iespējamos veidos.

Par padomes priekšsēdi atkal ievēlēja prof. A. Dreimani, viņa vietnieku V. Muktu un J. Grīsli.

Par valdes priekšsēdi ar 34 balsīm, diviem atturoties, ievēlēja līdzšinējo — V. Upeslāci, valdē: J. Niedru, A. Lūsi, T. Kronbergu (visiem 29 b.), K. Benconu (25), A. Rožkalnu (24), V. Uisku (23), J. Grodni (22) un A. Kopmani (15). Kandidāti: P. Balolis, A. Retigs, K. Kārkliņš. Revīzijas komisijā: G. Liepiņš (28), E. Slaucītājs (28) un J. Rolavs (24).

LNAK jaunā valde. 1. r. no kr.: A. Lūsis, v. loc.; A. Kopmane, v. loc.; LNAK priekšs. V. Upeslācis; J. Niedra, v. loc.; E. Slaucītājs, rev. kom.; 2. r.: J. Rolavs rev. kom.; V. Uiska, v. loc.; A. Rožkalns, v. loc.; T. Kronbergs, v. loc.; K. Bencons, v. loc.; G. Liepiņš, rev. kom.; J. Grodnis, v. loc.

J. Kreiļa uzņ.

LUMUMBAS LIKTENIS ATSAUC ATMIŅĀ K. ULMANI

New York Times ievietojis pensijā aizgājušā amerikāņu diplomāta J. Vailija (Wiley) vēstuli, kurā viņš aizrāda uz saviļņojumu, ko izraisījusi Lumumbas noslepkavošana. Tālāk viņš raksta:

„Kad Latvijas prezidentu Ulmani un Igaunijas prezidentu Petsu naktī sagrāba GPU aģenti un tos aizveda uz Krieviju, kur viņi pazuda, amerikāņu prese neizrādīja lielu interesi un pat nepētīja, kā, kāpēc, kad un kur tie [illegible] viņus abus. Prezidents Petss bija patīkams vecāks vīrs, kamēr prezidents Ulmanis kopš tiem gadiem, kad studēja Nebraskas universitātē, iemiesoja visas tās labās īpašības, kādas piemīt mūsu vidējo rietumu farmeriem. Ne vienam, ne otram nebija fašistisku tendenču, un viņi nebija Hitlera sabiedrotie, kaut gan tanī laikā, 1940. g., Padomju Savienība bija Vācijas sabiedrotā.

Kad Padomju delegācija AN izrāda savu sašutumu par Lumumbas likteni, tad jāatceras Latvijas un Igaunijas prezidentu liktnis. To es saku nevis lai attaisnotu brutālu noziegumu, bet lai atgādinātu, ka iniciātīva šai lietā jāuzņemas tiem, kam tīras rokas."

Atklāta vēstule Zorinam

JĀNOSKAIDRO, KUR PALIKUŠI PETSS UN ULMANIS

Sakarā ar Padomju Savienības delegāta Apv. Nācijās Zorina prasību noskaidrot Lumumbas nogalināšanas lietu un sodīt vainīgos, Ņujorkas igauņu laikraksts „Esti Vaba Sona" ievietojis atklātu vēstuli Zorinam, lūdzot viņu noskaidrot arī, kas noticis ar Igaunijas prezidentu K. Petsu, Latvijas prezidentu K. Ulmani un citiem valdības locekļiem, kas deportēti uz Padomju Savienību. Gadījumā, ja Zorins neatbildētu, tad laikraksts lūdz, lai šo jautājumu Apvienotajās Nācijās ierosinātu kāds cits delegāts, jo Baltijas valstīm pašām sava pārstāvju AN nav. Tā kā šīs valstis bijušas Tautu Savienības locekles, tad tām ir morāliskas tiesības tikt uzklausītām arī Apvienotajās Nācijās.

Vēstule ieturēta ļoti pieklājīgā tonī. Tās tulkojums nosūtīts Zorinam un daudziem citiem AN delegātiem, to skaitā arī jauno Afrikas valstu pārstāvjiem.

IEKRITIS ZVIEDRU LAIKRAKSTS

Maskavā angļu valodā iznākošais žurnāls „New Times" bija ievietojis rupjus apvainojumus pret dažiem igauņu trimdiniekiem Zviedrijā. Šos apvainojumus bija ievietojis arī zviedru laikraksts „Stokholm Tidningen". Rakstā aizkartie igauņi pret zviedru avīzi ierosināja lietu tiesā par neslavas celšanu. Abas puses tomēr izlīga miera ceļā, pie kam zviedru avīze apņēmās samaksāt sāpju naudu un ievietot igauņu iesniegto paskaidrojumu.

VAI POLITISKĀS SLEPKAVĪBAS KONGO TURPINĀS?

Āzijas un Afrikas valstis Drošības padomē pieprasa Kongo parlamenta sasaukšanu, atbrīvojot visus apcietinātos politiķus un atļaujot viņiem piedalīties sēdēs.

A p v i e n o t a j ā s N ā c i j ā s Ņ u j o r k ā. Jau pirms Lumumbas nāves ģenerālsekretārs Hammeršelds proponēja visu Kongo [illegible] politiķu konferenci kā vienu no iespējamiem ceļiem miera un kārtības atjaunošanai. Piedalīšanos konferencē Hammeršelds bija paredzējis arī Lumumbam.

Tagad ar līdzīgu priekšlikumu nākusi grupa Āzijas un Afrikas bloka valstu, atzīstot par nepieciešamu Kongo republikas parlamenta darbības atjaunošanu. Parlamenta debatēs līdzdarbība pieprasīta arī visiem apcietinātiem politiķiem.

No Hammeršelda priekšlikuma nekas reāls neiznāca, jo savā starpā naidīgās Kongo provinces atteicās sadarboties; prezidents Kasavubu tai pašā laikā kategoriski noraidīja priekšlikumu atbrīvot Leopoldvillē apcietinātos Lumumbas atbalstītājus, nemaz nerunājot par pašu Lumumbu.

Neizdošanos paredz arī Āzijas un Afrikas bloka valstu prasībai. Baidīdamies no eventuālas Apvienoto Nāciju spēku iejaukšanās, Leopoldvillē ministru prezidents Ileo uzsācis apcietināto politiķu deportēšanu uz Kasai provinces galvaspilsētu Bakvangu, kur valda Leopoldvillei draudzīgais premjērs Kalonji. Tur Apvienoto Nāciju iespaids, lai cik tas niecīgs arī būtu Leopoldvillē, ir vēl mazāks un līdz ar to mazāka iespēja, ka apcietinātie varētu tikt atbrīvoti ar starptautiskās organizācijas karavīru palīdzību. Nedēļas nogalē vien uz Bakvangu pārsūtīti vismaz septiņi Lumumbas nogrupējumam lojāli politiķi. Trīs no izsūtītiem esot nogalināti.

Ziņu par notikušo Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammerseldam piesūtīja Lumumbas nāves izmeklēšanas komisijas vadītājs Dajals, indietis. Viņš ziņojumā uzsvēra, ka viņa informācija ir pareiza un pārbaudīta. Bakvangā nogalināti Lumumbas valdības kreisais ārlietu ministrs Lumbala, agrākais Orientāles prezidents Finauts (minētajā provincē tagad valda Lumumbas sekotāji) un majors Fataki, bijušais Orientāles provinces galvaspilsētas Stanlejvilles žandarmērijas komandants.

Minētās trīs slepkavības, ja ziņa ir pareiza, kā to apgalvo Dajals, var izrādīties par liktenīgām Sav. Valstu centieniem panākt prezidenta Kasavubu un viņa ieceltā ministru prezidenta Ileo atzīšanu Drošības padomē. Padomju Savienība, kā zināms, kopš Lumumbas nāves par legālo Kongo valdības galvu ieskata nelaiķa vietnieku Gizengu. Sav. Valstis turpretim atzīst prezidentu Kasavubu, kas atzīšanu saņēma arī pilnsapulces rudens sesijā. Vašingtona būtu gribējusi, lai ministru prezidenta Ileo pagaidvaldība kļūtu par pamatu Koalīcijas valdībai, kurā būtu pārstāvēti visi Kongo galvenie politiskie novirzieni.

PĪRSONS PAREĢO ĶĪNAS UZBRUKUMU PADOMIJAI

H a m i l t o n ā. Kanadas valdības opozicijas vadītājs, agrākais ārlietu ministrs Pīrsons nedēļas nogalē izteicās, ka pienāks diena, kad komūnistu Ķīna pieteiks karu Padomju Savienībai. Pīrsons paskaidroja, ka komūnistu Ķīnas lauksaimniecības potenciāls nav pietiekams, lai pabarotu nepārtraukti pieaugošos Ķīnas miljonus un ka ar laiku komūnistu Ķīna sāks spiesties Mongolijā. „Ļoti iespējams," sacīja Pīrsons, „ka tas nenotiks, pirms ķīniešu rokās nebūs atombumba. Bet notikt tas notiks."

Pīrsons nostājās pret Pekingas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās. Viņš nešaubījās, ka šis jautājums pacelsies nākamajā pilnsapulces sesijā. Līdz tam laikam visām valstīm būs jābūt skaidrībā par savu galīgo nostāju. Liberāļu partijas līderis pasvītroja, ka tikmēr, kamēr komūnistu Ķīna prasa Formozu, viņš tās uzņemšanu Apvienotajās Nācijās neatzītu.

LAOSA KĻŪST NEITRĀLA

Laosas karalis prasa sastādīt ārvalstu komisiju, kuras uzdevums būtu pārliecināties, ka viņa valsts ir neitrāla, nevienu neapdraud un ilgojas tikai pēc miera.

V i e t i a n ē. Mēģinājumā likvidēt 6 gadu ilgo pilsoņu karu Laosā, karalis Savangs izdeva deklarāciju, paskaidrojot, ka Laosa ir neitrāla valsts, kas vēlas vienīgi mieru. Karalis aicināja savus neitrālos kaimiņus Kambodžu, Burmu un Malaju sastādīt izmeklēšanas komisiju, kuras uzdevums būtu pārliecināties, ka viņa deklarācija ir patiesa un, ka ministru prezidenta Ouma valdība nesaistīsies nekāda veida militārās aliansēs ar nevienu citu valsti. Trīs valstu komisijas pienākums būtu arī uzraudzīt un vajadzības gadījumā apsūdzēt ārvalstis par iejaukšanos — tiešu vai netiešu, atklātu vai maskētu — Laosas iekšējā dzīvē un darīšanās, apsūdzēt iejaukšanos, kas varētu apdraudēt karaļvalsts neatkarību, neaizskaramību un neitrālitāti.

Karalis Savangs lūdza ģenerālsekretāru Hammerseldu ar viņa proklamāciju iepazīstināt visas Apvienoto Nāciju valstis. „Laosa neiesaistīsies nekāda veida militārā aliansē ar kādu citu valsti. Laosas territorijā neatradīsies nedz ārvalstu karaspēks, nedz ārvalstu militārās bazes."

DIPLOMĀTU PIEŅEMŠANA BALTAJĀ NAMĀ

Prezidents Kennedijs ar kundzi 8. februārī pieņēma Baltajā Namā diplomātiskos pārstāvjus ar kundzēm, to skaitā arī prof. A. Spekki, Lietuvas un Igaunijas pārstāvjus.

Viesi ieradās Baltajā Namā pl. 4,30 p.p. Protokola šefs sarindoja viesus pēc protokola un tad stādīja viņus priekšā prezidentam un Kennedija k-dzei. Kennedijs ar kundzi uzturējās viesu vidū visu laiku, apm. trīs stundas, un jutās ļoti labi. Prezidents Eizenauers šādās pieņemšanās bija tikai no sākuma un drīzi pēc sasveicināšanās atstāja viesus.

Viesu vidū bija arī Kennediju meita, 3 g. v. Karolaina. Tanī dienā Vašingtonā bija uzsnidzis dziļš sniegs, kāpēc visos kamīnos kurējās uguns. Varēja redzēt, ka Kennedija kundze Baltajā Namā izdarījusi diezgan daudz pārkārtojumu pēc savas gaumes.

Neredzēja, ka Kennedijs būtu sarunājies ar padomju sūtni Meņšikovu. Toties Meņšikovam bija saruna ar prezidenta brāli, virsprokuroru Robertu Kennediju. Tas uzaicināja Meņšikovu apmeklēt viņu darba vietā. Kad Meņšikovs jautāja, kur ir viņa darba telpas, Roberts Kennedijs atbildēja, ka tas esot tanī pašā namā, kur ievietoti padomju spiegi. Meņšikovs apsolīja to apmeklēt.

Baltijas valstu jautājums jāpaceļ A. N.

Senātors T. Kukels (Kuchel), resp. no Kalifornijas, iesniedzis rezolūciju Ārlietu komisijai ar prasību, lai ASV Senāts un Tautas Vietnieku nams lūdz prezidentu pacelt Baltijas valstu jautājumu Apv. Nācijās un pieprasa Padomju Savienībai izvākt savu karaspēku, savus ierēdņus un kolonistus no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, kā arī atvestu atpakaļ no Sibirijas visus baltiešu izsūtītos un lai Apv. Nācijas izdarītu un pārraudzītu brīvas vēlēšanas Baltijas valstīs.

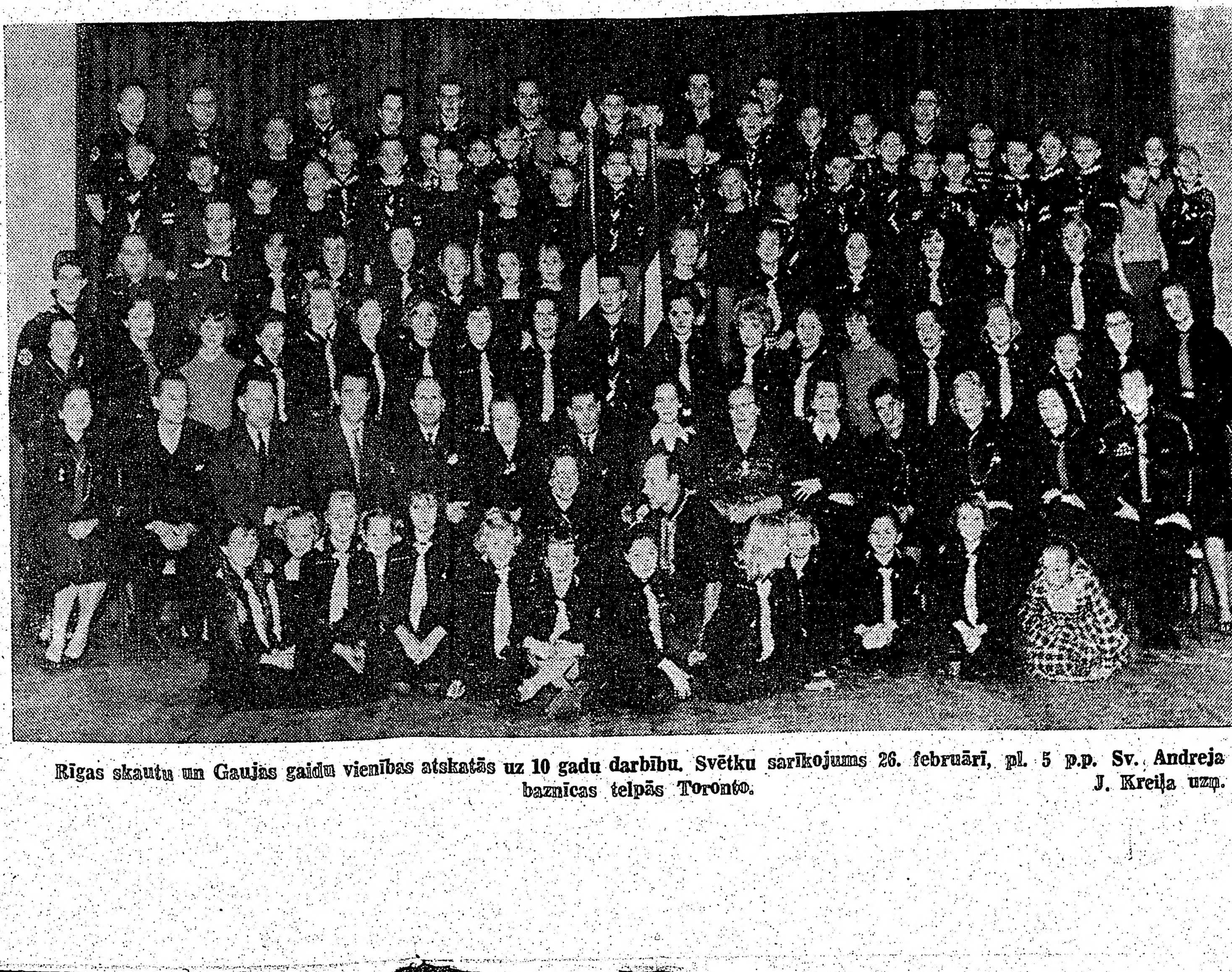

Rīgas skautu un Gaujas gaidu vienības atskatās uz 10 gadu darbību. Svētku sarīkojums 26. februārī, pl. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto.

J. Kreiļa uzņ.

ĻAUNĀKAIS SĀK ĪSTENOTIES

KATANGAS PROVINCES KARASPĒKS SĀCIS MARŠĒT UZ ZIEMEĻIEM — UZ LUMUMBAS ATBALSTĪTĀJU PĀRVALDĪTĀM KONGO PROVINCĒM, KUR PAŠREIZ NOTIEK VISPĀRĒJA POLITISKA ŠĶELŠANĀS.

Notikumi sakarā ar Kongo chaosu krasi jāsadala divās daļās: vispirms, ņemot to īsteno attīstību Afrikā un pēc tam situāciju apskatot no Apvienoto Nāciju viedokļa. Katra puse atklāj citu ainu.

Skaita ziņā sarukušajam Apvienoto Nāciju karaspēkam bezspēcīgi noskatoties, Kongo republikā pats ļaunākais jau ir sācies — pilsoņu karš, kas, no Katangas provinces nākdams, draud iejaukt karā visu valsti. Nedēļas nogalē sāka pienākt ziņas par Katangas, kas no Leopoldvilles valdības atšķēlusies, spēku iebrukumu Kivu provincē, kur, tāpat kā Orientāles provincē, valda nogalinātā Lumumbas atbalstītāji. Pirmajās sadursmēs Katangas spēki izcīnījuši vairākas uzvaras un turpina virzīšanos uz ziemeļiem, ar gala mērķi Stanlejvilli, kur sēd Padomju Savienības atzītais „legālais" Kongo valdības galva Antuans Gizenga.

Gizengu par Kongo republikas valdības galvu atzinušas Maskava un Kairo. Un ne tikvien kā atzinušas. Kamēr Beļģija, ignorējot Apvienoto Nāciju lēmumu pret vienpusīgas palīdzības sniegšanu Kongo, vēl pat līdz pagājušās nedēļas sākumam atbalstīja Katangas provinces bruņošanos, Gizengas pārvaldītajā Orientāles provincē sākuši ieplūst padomju bloka ieroči un kara materiāli. Tie Lumumbas atbalstītājus sasnieguši caur Ēģipti — gan pirms Sav. Valstu prezidenta Kennedija preses konferencē izteiktā brīdinājuma, ka Vašingtona necietīs citu valstu tiešu iejaukšanos bez Apvienoto Nāciju starpniecības un piekrišanas.

Šai sakarā Sav. Valstis deklarējušas, ka bruņošanās sacensībai Kongo nekavējoties jādara gals; brīvā pasaule nestāvēs dīkā, noskatīdamās, kā komūnisti bruņojas. (Tiek pat minēts, ka komūnistu pārvaldītām provincēm turpinot saņemt padomju bloka ieročus no Apvienotās Arabu Republikas, Sav. Valstis varētu izšķirties par savu spēku nosūtīšanu uz Kongo. Vašingtona šādus minējumus vēl nav apstiprinājusi, bet interesanti atzīmēt, tos nav arī noliegusi. Un prezidents Kennedijs savā preses konferencē neapšaubāmi uzsvēra, ka Sav. Valstis cīnīsies pret vienpusīgu iejaukšanos Kongo).

Kamēr Katangas province armija pamazām virzās uz ziemeļiem, Orientāles ministru prezidentam Gizengam Stanlejvillē radušās pašam savas, šoreiz iekšējas nepatikšanas. Jau tūlīt pēc Lumumbas nāves viņa sekotāju starpā sākās cīņa pēc varas un augstiem amatiem. Tagad šī cīņa sasniegusi tādus apmērus, ka notikusi ne tikvien vispārēja politiska šķelšanās, bet šķelšanās arī viņa kreisās armijas rindās. Un, proti, Lumumbas ieceltais Orientāles bruņoto spēku komandieris Viktors Lundula nedēļas nogalē slepeni saticies ar Leopoldvilles valdības armijas komandieri ģen. Mobutu. Šīs sastapšanās rezultātā Lundula tagad nostājies prezidenta Kasavubu pusē un sagaida, ka šī pārmaiņa izraisīs sacelšanos Stanlejvilles armijas rindās, radot eventuālu pilsoņu karu Gizengas pārvaldītajā provincē.

Kamēr Kongo nēģeri jau uzsākuši paši savu asiņu liešanu un kamēr pasaules galvaspilsētās vēl vienmēr atbalsojas sašutums par Lumumbas nāvi (agrākā Kongo ministru prezidenta un divu viņa palīgu nogalinātāji katrs saņēmuši 8000 amerikāņu dolaru — it kā no beļģu avotiem). Apvienotās Nācijas vēl nav izšķīrušās par savu tālāko Kongo politiku. Visiem ir pilnīgi skaidrs, ka pašreizējā stāvokļa turpināšanās var novest vienīgi pie katastrofas. Padomju Savienība, protams, cer, ka šīs katastrofas rezultātā Kongo nonāks komūnistu rokās. To saprot arī Rietumi, un pēc ilgāka apjukuma pie tāda secinājuma nonākušas arī brīvās Āzijas un Afrikas valstis, kas tūlīt, sekojot Padomju Savienībai, par Lumumbas nāvi izrādīja visskaļāko sašutumu.

Vairākuma doma Apvienotajās Nācijās ir tāda, ka Kongo republikai arī turpmāk nepieciešama starptautiskās organizācijas karaspēka palīdzība, tikai daudz aktīvākā veidā. Malaja jau ģenerālsekretāram Hammerseldam piedāvājusi 800 vīrus Apvienoto Nāciju armijas stiprināšanai. Gāna proponējusi visu balto izvākšanu, Kongo atstājot vienīgi melno valstu karaspēku. Debates šai jautājumā Drošības padomē turpināsies, vienmēr paturot prātā, ka katram komūnistiem nepatīkamam lēmumam Padomju Savienība var uzlikt savu veto. Ja Drošības padomē 11 valstu delegātiem neizdosies vienoties par turpmāko Apvienoto Nāciju politiku Kongo, jau šonedēļ iespējama ārkārtēja pilnsapulces sēdes sasaukšana. Pilnsapulcē, kā zināms, nevienai valstij veto tiesību nav un rezolūcijas pieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu.

VAI KVADROS IZVEIDOSIES PAR OTRO KASTRO?

Pēc ziņām no Brazilijas, jaunais prezidents Kvadross esot noslēpumaina persona. Brazilieši paši vēl nezinot, ko no tā var sagaidīt. Ir pazīmes, ka viņš grib valdīt kā diktātors. Runā, ka Kvadross [illegible] stāšanās amatā esot ticies ar padomju pārstāvjiem Parīzē. Daži baidās, ka Kvadross varētu izveidoties par otro Kastro. Citi domā, ka Kvadross ar savu radikālo politiku gribot iebiedēt Vašingtonu, lai tādā ceļā dabūtu no tās vairāk dolaru. Saimnieciskais stāvoklis Brazilijā pasliktinājies un cenas kāpj. Kvadrosam tomēr esot jārēķinās ar to, ka Brazilijas armija ir noteikti pretkomūnistiska.

Viens no Kvadrosa pirmajiem soļiem pēc stāšanās amatā bija rīkojums ārlietu ministram noskaidrot, vai „neeksistējošo" Baltijas valstu sūtņi ir akreditēti pie Brazilijas valdības un cik lielus izdevumus prasa Brazilijas sūtniecības uzturēšana Formozā. Kvadrosam tomēr bija jāzina, ka viņa amatā stāšanās ceremonijā 30. janvārī bija ielūgti un piedalījās arī Baltijas valstu diplomātiskie pārstāvji. Jaunajā Brazilijas galvaspilsētā bija ierādīti zemes gabali, kur celt Baltijas valstu sūtniecību ēkas. Tagad šie zemes gabali nodoti citām vajadzībām.

Latviešu, lietuviešu un igauņu organizācijas Brazilijā nosūtījušas prezidentam memorandus, lūdzot arī turpmāk atzīt Baltijas diplomātiskos pārstāvjus.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS.

TAUTU DZĪVES PLŪSMĀ

P. DREIMANIS

Pēdējos 20 gados latvju tautai ir bijuši ļoti smagi piedzīvojumi. Vairāki tautieši ir mēģinājuši atrast tiem izskaidrojumu Latvijas demokrātiskās republikas trūkumos. Bez šaubām, tādi ir bijuši — nav bijis, un, laikam, arī nebūs tādas valdības, kurai nebūtu nekādu trūkumu. Par spīti tam, Latvijas brīvvalsts dzīve gāja diezgan strauji uz augšu, ko atzīst arī citas tautas. Arī Kārlis Ulmanis, pārņemot šīs valsts dzīves vadību pēdējos tās brīvības gados savās rokās, atzina trūkumus tikai politikas laukā: par citām kultūras nozarēm viņš izteicās atzinīgi un radikālu pārmaiņu tajās neierosināja. Tāpēc grūti izskaidrot latvju tautas negatīvos piedzīvojumus ar trūkumiem valsts dzīvē. Pēdējos 20 gados vairākas citas tautas ir piedzīvojušas līdzīgu likteni, un vēl daudzām citām tas draud nākotnē. Tāpēc šķiet, ka šiem notikumiem ir kopīgi cēloņi.

Vairāku Eiropas tautu labklājība ilgāku laiku balstījās uz kolonijām. Pēdējo divu pasaules karu laikā to metropoles bija spiestas veicināt rūpniecības attīstību savās kolonijās. Tur attīstījās arī gara dzīve; koloniju jaunieši diezgan kuplā skaitā ieguva arī augstāko izglītību. Tādos apstākļos [illegible] savas tiesības [illegible] realizēšanu kā [illegible] kultūras nozarēs, tā īpaši politikā. Viņi balstās uz ASV prezidenta Vilsona deklarāciju par tautu pašnoteikšanās tiesībām. To vispirms izmantoja gan ne kolonijas, bet Eiropas kultūrālākās tautas, kas līdz šim ietilpa Krievijas un Austro - Ungārijas monarchijās. To starpā bija arī latvieši, kas 1918. gadā nodibināja savu Latvijas demokrātisko republiku.

Sajā laikā (un jau agrāk) marksisti solīja dažādus labumus strādniekiem, aicinot tos sacelties pret turīgo iedzīvotāju atbalstītām valdībām un organizēt sociālistiskas valstis, kur noteikšana būtu viņiem. Tas izdevās komūnistiem Krievijā, no kuras, kā jau minēts, atdalījās vairākas tautas, nodibinot savas valstis. Komūnisti ar to neapmierinājās, bet gan deklarēja, ka viņi cīnīsies par vispasaules sociālistisko revolūciju, lai visur nodibinātu viņu Padomju Savienībai līdzīga valsts iekārta. Arī tagad tas ir viņu centienu galamērķis.

Tādā kārtā gandrīz vienā laikā sākās jaunu valstu dibināšana un cīņa par vispasaules sociālistisko revolūciju. Padomju Savienības politiķi bija pārliecināti un arī tagad paliek pie šīs domas, ka jaunās valstis visvieglāk pievienojamas komūnisma valstu saimei. Tāpēc to dzīvē viņi visvairāk jaucas gan ar teorētiskiem ieteikumiem, gan ar šo zemju komūnistu atbalstīšanu, gan ar technīķu sūtīšanu. Šos līdzekļus viņi parasti lieto vienlaicīgi. Ja tie nelīdz, tad viņi laiž darbā varu, īpaši tur, kur vājāka pretestība. Lai tā nespētu aizkavēt mērķa sasniegšanu, viņi mēdz arī vai ar kādu no tām vienoties par savstarpēju rīcību kādas pasaules daļas valstu pakļaušanas laikā Padomju Savienībai.

Pieturoties pie šīs taktikas, boļševiki ir pievākuši citu pēc citas vairākas mazākās, īpaši jaunās valstis. Ķīnā apvērsums notika tās iedzīvotāju lielās nabadzības un diezgan zemās kultūras dēļ.

Minētie fakti liecina, ka trūkumi, ja tādiem ir nozīme iedzīvotāju vairākuma nostājā, var tikai atvieglot komūnistiem iespēju gāzt likumīgo valdību. Bet Padomju Savienība savā mērķa sasniegšanai izteic pat tādus trūkumus, kādu attiecīgajā zemē nemaz nav. Ja nu tāda taktika nelīdz, tad viņa, atsaucoties uz kādu neeksistējošo notikumu attiecīgās valsts dzīvē, iejaucas tajā un ieved savai valstij atbilstošu politisko iekārtu. Vispār šie trūkumi Padomju Savienību maz interesē. Viņai ir sava pieeja attiecīgā mērķa sasniegšanai, ar ko izredzētam upurim bieži vien nav nekāda sakara.

Šī taktika līdz šim Padomju Savienībai ir devusi pozitīvus rezultātus. Apturēt tās uzvaras gājienu spēj tikai brīvo tautu vienotība un stingra nostāja iepretim vispasaules sociālistiskās revolūcijas tīkotājiem. Šīm tautām jābūt gatavām tik stiprām, kādi bija pirmie kristieši attieksmēs pret saviem vajātājiem. Visas šīs domstarpības viņām jāizbeidz vai vismaz nav jāievēro nostājā pret galveno ienaidnieku, brīvības un cilvēcības nīcinātāju.

Diemžēl, tagad pasaulē nevaldā skaidra garīgā stāja, bet gan skaidra nauda, ar ko var visu panākt. Tagadējām brīvajām valdībām un to atbalstītājiem jāapzinās, ka līdzšinējās komūnisma zemēs materiālās vērtības ir pārņemtas valsts īpašumā jeb nacionālizētas, izņemot personīgās lietošanas priekšmetus, kāpēc arī bijušiem visbagātākiem pilsoņiem, kam atstāta dzīvība, arī jāpelna niecīgā iztika sūrā darbā. Tā ir patiesība, par kuru katrs var pārliecināties, pie kam nekādi izņēmumi nav pielaisti. Ja daudz ko komūnisti var noslēpt, tad šī patiesība ir visas valstiskās dzīves pamatā, kas nav nedz noliedzama, nedz noslēpjama. Tāpēc miljonāriem un citiem bagātniekiem jāapzinās, ka komūnisti ir vispirms to vislielākie ienaidnieki, kāpēc viņiem būtu jāatbalsta pretkomūnistiskā kustība, bet nevis jāuzņem sakari ar tās darbinieku informācijas noliedzēji, jo, kā jau teikts, ar naudu tagad visu panākams. Mazo jauno valstu iedzīvotāju vidū [illegible] nav, [illegible] kas ir [illegible] pret [illegible] un to gala [illegible] pienā[illegible] pasaulei [illegible] māciju.

To ievērojot, brīvajām tautām ir vēlgi orientēties un pārliecināties, kā rīkojas komūnisti un ko viņi ir sasnieguši ar minēto taktiku, piemērojot tai vēl viltību, nepatiesības paušanu un citus paņēmienus. [illegible] valstu pa[illegible] valstu pil[illegible] komūnistu [illegible] un citiem [illegible] viņiem [illegible]šanos gala [illegible] ir arī brī[illegible]bai ar ko[illegible] Kamēr šāda iz[illegible] pastāvēs, [illegible] brīvvalstu [illegible] zemju [illegible] viņu uzva[illegible] savam gala [illegible] sociālis[illegible] Tāpēc brīva[illegible] un jau[illegible] vienota fronte [illegible] cilvēcību [illegible] komūnis[illegible] bet sāksies [illegible]vošanās no [illegible] maldīgās mācības.

LATVIJAS NAUDAS

Pazīstamais numizmats A. Platbārdis ir izdevis monogrāfiju „Latvijas Naudas". Darbā, numizmatiskā saturā dokumentēti un sīki izstāstīti visi no 1918. — 1940. g. Latvijā izlaistie maksāšanas līdzekļi: Latvijas valsts kases un maiņas zīmes no 1919. — 1922. g. Monētas no 1922. — 1939. g. Latvijas bankas naudas zīmes no 1922. — 1939. g. Valsts kases zīmes no 1925. — 1940. g. Pilsētu naudas zīmes un okupācijas varu izlaidumi: Liepājas, Jelgavas, Ventspils, Rīgas un Rēzeknes pārejas laiks. Cēsu un Rīgas 1919. g. boļševiku nauda. Bermonta armijas nauda. Latgales partizānu pulka naudas. Sniegti arī pārskati par Latvijas naudas viltojumiem un iznīcināšanu. Monētas kā rotas lietas. Papildus nodaļa: Daži vārdi par naudu. (Naudas vēstures un epizodes.) Ir arī attēli. Naudas zīmes reproducētas 1/2., bet monētas oriģinālielumā. Pavisam 187 attēli, iespiesti uz 15 krīta papīra tabulām. Metiens: 150 eksemplāri. Vērtīgs, ieteicams nacionāli vēsturisks dokuments. Vecā paaudze atkal iegūs pakavēties atmiņās, bet jaunā iegūs priekšstatu par to, kāda nauda bija Latvijā.

Pasūtinājumi līdz ar bankas čeku par $7,- iesūtāmi autoram: Mr. A. Platbārdis, Tallāsv. 14., Sollentuna 2., Sweden.

LIELI UGUNSGRĒKI

Pastāvot karstam laikam, Rietumsibīrijā nodegušas 2 pilsētas. 1000 iedzīvotāju palikuši bez pajumtes.

LEĢIONĀRUS BIJIS IESPĒJAMS NEIZDOT

Čekas repatriantu lapa ņirgājās par nelaimīgajiem

(LZA) Sakarā ar piemiņas dienu Stokholmā pirms 15 gadiem izdotajiem baltiešu karavīriem preses konferencē iegūtos materiālus jo plaši atreferēja gandrīz visi zviedru laikraksti, bez tam lielais laikraksts „Svenska Dagbladet" veltīja ievadrakstu, kas tulkojumā aptuveni skan šā:

„Sajās dienās pagāja 15 gadu, kopš tā laika valdība, ar Undēnu kā ārlietu ministru, Padomju Savienībai izdeva baltiešu militāros bēgļus. Tie bija 146 vīri, ko zviedru policisti, zviedru karavīru apsardzībā, spaidu kārtā dzina uz krievu kuģi „Beloostrov" Trelleborgas ostā.

Kad šis notikums attiecīgās laika atstarpēs tika pieminēts, Undēns paskaidroja, ka vienīgi izpildījis to, ko koalīcijas valdība jau principā nolēmusi. Tika lepiliminārs lēmumu pieņemusi, domādama, ka tas attiecas vienīgi uz vācu militārajiem bēgļiem. Tiklīdz kļuva zināms, ka šajā kontingentā ietelp arī baltieši, **tūdaļ atskanēja spēcīga atklātības balss, prasot valdības lēmumu atsaukt."** Laikraksts tālāk **norāda, ka lēmumu bijis iespējams atsaukt, ja ārlietu ministrs un valdība būtu to gribējusi.** Tautas nostāju par labu baltiešiem neievēroja, lai gan šī atklātības balss atskanēja visā zviedru zemē. Turpretim Undēns paskaidroja, ka valdībai neesot nekāda pamata domāt, ka Padomju Savienība izdotos uzskatīs par nodevējiem."

Paši baltiešu bēgļi bija citos ieskatos. Tagad ir zināms, ka bažas bijušas pamatotas. Gandrīz visi, ar maz izņēmumiem, notiesāti no 10 līdz 25 gadiem spaidu darbos.

Ir noteiktas ziņas, ka no izdotajiem 146 pie dzīvības ir 32. Četriem laimējies izkļūt brīvajā pasaulē. „Šie skaitļi ir smaga apsūdzība, kas greizi ievirzījusi neitrālitātes jēdzienu," nobeidz laikraksts.

*

Čekas repatriantu lapa savā janvāra izdevumā nekītros vārdos ņirgājas par varoņu nāvē aizgājušajiem, bet arī par tām personām, kas Zviedrijā mēģināja darīt visu, lai aizkavētu aizvešanu. Dažus apvaino, ka tie esot vairākus leģionārus novedusi līdz pašnāvībai. Mēģinot maskot čekas briesmu darbu, repatriantu lapa gadījumam veltī divas lappuses ar aprakstiem par 15 leģionāriem ar 9 attēliem, stāstot, cik apmierināti un pārtikuši tie tagad dzīvo. Reportieri pielikuši visu māku, lai iztaptu maizes devējiem. Šeko šādi izteicieni: Vārds „mocekļu nāvē aizgājušiem", „Krustdēls liek sveicināt krusttēvu ...", „15 gadi lauvas rīklē", „Sibiriju neesmu redzējis", „Atbrauciet, apskatieties, kā dzīvojam, tad nebūs jādeldē pazoles, staigājot pa sēru dievkalpojumiem" u. t. t. Maz gan ticams, ka iztaujātiem zināms, kādiem nolūkiem tie intervēti un kādā veidā saruna pārveidota „pēc vajadzības".

Mums nevienam nav noslēpums, cik čeka ir spējīga izdarīt visādus viltojumus un falsifikācijas, lai rokas mazgātu nevainībā. Tāpēc arī nav nozīmes sīkāk atreferēt šīs lapas leģionāru stāstījumu, bet gan **jautāt čekas lapas izdevējiem un čaklajiem reportieriem, vai tie nākošajos numuros nepastāstītu, kur palikuši 130 pārējie leģionāri, un,** ja tie kāds vēl ir pie dzīvības, tad — kā tiem klājās Sibirijas un citās vergu nometnēs un cietumos?

Svarīga sanāksme

Trešdien, 22. februārī, pl. 8 v. Sv. Andreja baznīcas telpās organizāciju pārstāvju sanāksme, lai pārrunātu 18. novembra rīcības komitejas izraudzīšanu un jaunu ceļu meklēšanu.

KANADĀ

TORONTO

● Baltiešu gaidas rīko trešdien, 22. februārī, pl. 7,30 vakarā lietuviešu namā (Dundas un Ossington) gaidu draudzības vakaru. Šogad to rīko lietuviešu gaidas.

● Kanadas latviešu mākslinieku apvienības slēgtais karnevāls „Jo pliks, jo traks" piektdien, 24. februārī, pl. 8 vakarā Columbus zālē, 582 Sherbourne Street. Ieejas maksa $2.50, biļetes, uzrādot ielūgumu, iepriekš dabūjamas Lotus puķu veikalā.

● Ar 1. janvāri sācis darboties latviešu informācijas centra grāmatu galds, kas dod iespēju ikvienam tautietim vai organizācijai atbalstīt informācijas darbu, iegādājoties grāmatas savam grāmatu plauktam vai piesūtot tās saviem kanadiešu un amerikāņu paziņām, skolām, pilsētu bibliotēkām u. c. Grāmatu klāstā ir rūpīgi izmeklēti mūsu un cittautu rakstnieku darbi par Baltijas tautu likteni, Krievijas internacionālo komūnismu u.c. Peļņu izlietos informācijas darba vajadzībām. Grāmatu galdu vada pazīstamais jaunatnes darbinieks E. Kalniņš. Grāmatu katalogi pieprasāmi sekretārei M. Dzenei, 233 Lakeshore Rd., Toronto 14.

● DV nodaļa rīko operdziedones P. Brīvkalnes koncertu sestdien, 15. aprīlī, 570 Shaw St. (Komercskolas auditorijā). 29. aprīlī būs Bostonas latviešu teātra viesizrāde.

● DV nodaļa rīkos mantu loteriju; lozes varēs iegādāties pie nodaļas biedriem un Vanadzēm ar 1. martu. Izloze 13. maijā.

● Darba kopas latviešu valodas semināra turpinājumā kursu vad. Guna Blūma iepazīstināja ar latviešu valodas pareizrakstību, piedalījās 17 jaunieši. Nākošā sanāksme 1. martā, pl. 7,30 vakarā pie Skaidrītes un Ievas Flaumām, 43 Bingham Ave., (tel. OX 9-1498). Trešdienas vakarā, 22. februārī darba kopas jaunieši apmeklēs Kanadas Nacionālo baletu Karal. Aleksandra teātra zālē.

● Nekustamu īpašumu pārdevējs Arnis Remters salaulājies ar Dennu Makinenu.

● Ontario un Kvebekas baptistu savienības Misionāru svētku parādē piektdien, 24. februārī, pl. 8 vakarā Alderwood baptistu dievnamā, 511 Horner Ave., piedalīsies 16 nācijas ar karogiem un karognesējiem nacionālos tērpos. Aicināti arī latvieši. Sestdien, 25. februārī, pl. 2,30 p. p. paredzēta jaunkanadiešu izstāde, filma un mūzikāli priekšnesumi, bet svētdien, 26. februārī, pl. 7 vakarā īpašā sapulcē „Service of Witness", kurā piedalīsies apkārtējās kanadiešu baptistu draudzes, aicināti arī latvieši.

● Jaunās Gaitas „literārais kokteilis" ar Marisu Vētru mākslinieciskās daļas vadībā notiks sestdien, 25. martā Sv. Andreja baznīcas zālē. Piedalīsies dzejnieki un rakstnieki no Kanadas un ASV. Izlozēs māksl. V. Reinholda dāvināto gleznu „Saulainās galotnes".

● Tērvetes (19) skautu vienības tradicionālais draudzības vakars ar vecāku, vadītāju un labvēļu piedalīšanos svētdien, 12. martā, pl. 5 vakarā TLB namā, 198 Osles St.

● Draugu un piederīgo vidū Vestonā uz 60 aizvadītiem mūža gadiem 11. februārī atskatījās Miķelis Briedis.

Kā Latvijas atbrīvotājs Briedis palika uzticīgs savam karavīra solījumam stāvēt sardzē par tautu un tēvzemi. Karam beidzoties viņš palika armijā. Kā instruktors Liepājas garnizonā ieņēma vairākus amatus līdz Latvijas armijas likvidācijai.

Kanadā B. iecelojis pirms 10 gadiem, pirmo līguma gadu strādāja pie Haidro pēc tam pārgājis darbā celtniecībā, kur vēl tagad strādā kā namdaris. Būdams labs amata pratējs, daļēji paša spēkiem uzcēlis skaistu ģimenes māju, kur tagad dzīvo Brieža ģimene — sieva Elza, dēls Ojars un mazbērni. Viņa tuvinieki un draugi sveica jubilāru dzimšanas dienā.

● Pirmās ev. - lut. draudzes padome darbosies līdzšinējā sastāvā; grāmatveža pienākumus veiks P. Plīsis. No jauna padomē ievēlēts E. Tiltiņš. Padomi arī turpmāk vadīs R. Roze.

● Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes dāmu komiteja pēdējā sēdē vienojās par naudas loterijas rīkošanu par labu dievnama fondam. Piektdien, 10. martā rīkos tējas vakaru draudzes mājā. Pārrunāja arī palīdzības darba izkārtojumu un citus aktuālus jautājumus. K.

MONTREĀLA

● Montreālas Latviešu biedrība savus 13. gada svētkus atzīmēja 21. janvārī Victoria Hall Oak Room. Bija ieradies itin kupls biedrības draugu un labvēļu pulciņš, arī viesi pat no tālās Ņufaundlendas.

● Montreālas Latviešu biedrības Kultūras fonds sakarā ar Draudzīgā aicinājuma gada dienu piešķīra latviešu nacionālās kultūras atbalstam trimdā naudas balvas: Latviešu skolai Montreālā $25,-, vīru korim Junda Montreālā — $25,- un Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā — $25,-.

● Montreālas latviešu biedrības gada sapulce notiks 26. februārī, plkst. 5 p.p., 1220 Mountain St., skolas telpās. Visi biedri un interesenti laipni lūgti.

● Montreālas gadskārtējais karnevāls ar nosaukumu „Nakts elles kēķī" notiks 25. februārī, pl. 8 vakarā Victoria Hall Lielajā zālē. Piecas labākās maskas godalgos. Īstu elli dekorācijās rādīs pazīstamais dekorātors Jānis Strenģe. Būs loterija - allegro, ziedu meitenes, amora pasts, masku polonēze, laba deju mūzika. Visus laipni ielūdz Montreālas latviešu biedrība. Ko.

SADEBERIJA

● DV Sadberijas nodaļa 12. martā rīko plkv. O. Kalpaka un Latviešu leģiona atceri un nodaļas gada svētkus. Sarīkojums notiks 19 Regent St., sākums plkst. 5 p.p.

● DV Sadberijas nodaļas biedru pilnsapulcē, 5. februārī, par nodaļas priekšnieku ievēlēja Jāni Miglinieku, par palīgu Žani Neimani, sekretāru — Leonīdu Grasi, kasieri — Robertu Dumpi, biedrzini Jāni Bērziņu. Vanadžu pārstāve būs Aina Janiteņa. Revīzijas komisijā ievēlēja Jāni Rozi, Tamaru Neimani un Viltoldu Kārkliņu.

● Latviešu draudzes biedru pilnsapulcē, 12. februārī, pārvēlāmo draudzes locekļu vietā ievēlēja A. Allu un E.Treilonu. Revīzijas komisijā L. Putniņu. Draudzes mācītājs ir E. Ķerģis no Montreālas. Pagājušā gadā kristīti 5 bērni un iesvētīti 4 jaunieši. Dievkalpojumi bijuši labi apmeklēti.

VEIKSMĪGS DARBA GADS

Toronto 1. ev. - lut. draudze atskatās uz padarīto.

Pirmās ev. - lut. draudzes pilnsapulce 12. februārī pulcējās 185 draudzes locekļi, to atklāja draudzes pr-ks R. Roze.

Draudzes locekļiem jau iepriekš bija piesūtīti draudzes darbības pārskati, kuŗus vēl tuvāk rakstuŗoja mācītājs un nozares vadītāji. Uz 1. janvāri draudzē bijuši 1980 locekļu, ieskaitot 490 bērnus. Pag. gadā draudzē iestājušies 137 jauni locekļi, ieskaitot bērnus, izskaitīti 127 locekļi, bērnus ieskaitot, kas vairāk kā 4 gadus nav kārtojuši saistības ar draudzi. Miruši 8 draudzes locekļi, kristīti 24 bērniņi, iesvētīti 16 jaunieši un laulāti 16 pāri, no tiem 4 bijušas jauktas laulības.

Notikuši 43 kārtējie un 3 bērnu dievkalpojumi, 7 dievkalpojumi Sidrabenē. Draudzes mācītājs piedalījies arī citu latviešu draudžu dievkalpojumos. Svētdienas skolā mācās 78 bērni četrās vecuma grupās skolotāju A. Cēberes, A. Pērkones, B. Kūlas, B. Namgaudes, D. Lejas un māc. A. Čopa vadībā. A. Čops izteicās, ka skolas labā draudze un baznīca tomēr dara par maz, kam par iemeslu galvenokārt ir darba darītāju trūkums, kā arī sāpīgais telpu jautājums. Ja gadījumā visi skolas vecuma draudzes locekļu bērni vēlētos apmeklēt svētdienas skolu, rastos lielas problēmas, jo bērnu skaits pārsniedz 300.

Sidrabenes bērnu nometnē izdarīti dažādi uzlabojumi, sanitārie apstākļi ļoti labi. N. Krūmiņa un N. Simanovska gādībā veikti dažādi būvdarbi. Pag. vasarā nometnē uzturējušies 247 bērni no Toronto un apkārtnes latviešu kolonijām, kā arī no ASV. Ieņemti $9872,-, atlikums $799,-. Jūtamus ienākumus nometnei devuši sarīkojumi.

Māc. A. Čops ziņoja arī par grāmatu galda darbu, norādot, ka darbība apmierina, bet izsakot vēlēšanos redzēt kuplāku garīgo rakstu darbu atbalstītāju saimi. Grāmatu galdu vada B. Namgauda.

Draudzes pr-ks R. Roze ziņoja par draudzes padomes veikumiem, uzlabojumiem Sv. Andreja baznīcā, par sarīkoto kultūras mantu loteriju un draudzes aktivitāti sabiedrisko centienu sekmēšanā un administrātīvo jautājumu izkārtošanā. Viņš arī sirsnīgos vārdos pateicās mācītājam un draudzes locekļiem par darba atbalstīšanu.

Par dāmu komitejas darbību ziņojumu sniedza pr-ce I. Plīse. Pag. gadā ieņemti $1572,-, kas kopā ar pag. gada atlikumu uzrāda $2120,-, izdoti $1660,-. Ienākumi galvenokārt nākuši no bazāra un sarīkojumiem, līdzekļi visvairāk veltīti palīdzības darbam latviešiem trimdā un dzimtenē.

Palīdzības fonda vadītājs F. Veiss informēja, ka uz 1. janvāri fondā 539 dalībnieki. Pag. gadā miršanas gadījumos izmaksāti $2450,-, kasē ir $4725,-.

Draudzes korī ir 52 dziedātāji, kas diriģenta A. Purva vadībā noturējuši 60 mēģinājumus, dziedājuši 4 internos koncertos. Bez tam koris piedalījies valstssvētku un citu lielāku sarīkojumu un dievkalpojumu kuplināšanā. Pašreiz koris cītīgi gatavojas savam gadskārtējam koncertam 8. aprīlī.

Sidrabenes pārvaldes pr-ks P. Plīsis par lielāko veikumu pag. gadā uzskatīja brīvdabas baznīcas izbūvi un cildināja čaklo talcinieku veikumus. Veikti arī dažādi uzlabojumu darbi Sidrabenē, izdevumu pag. gadā sasniedz $3798,-, atlikums uzrāda $324,-. Kasieris E. Millers ziņoja, ka pag. g. ieņemts $20.590,- un izdots $17.797,-. Atlikums uz 1960. g. 1. janvāri bijis $4511,-, bet uz 1. janvāri 1961. g. $7303,-. Šajās summās ietilpst arī veco ļaužu nama fonda līdzekļi, kas pag. gadā pieauguši par $2574,-, bet fonda kopējie līdzekļi uz 1. janvāri uzrāda $7727,-. Kopējais draudzes padomes un nozaru apgrozījumu pārskats uzrāda, ka pag. gadā kopējie ienākumi ir $41.806,25, izdevumi $37.43.,65, kas kopā ar iepriekšējā gada atlikumu uzrāda $13.431,65 atlikumu. No draudzes locekļu nodevu maksām ienākuši $11.862,10.

P. Plīsis iepazīstināja ar draudzes padomes īpašumu un fondu bilanču pārskatiem. Draudzes īpašumu kopvērtība uz 1. janvāri ir $79.000,-.

Revīzijas komis. pr-dis J. Preibergs ziņoja, ka draudzes padomes un nozaru darbs vests apzinīgi un ieraksti saskan ar attaisnojošiem dokumentiem. Revīzijas komisija izsaka pateicību par lielo veikumu visiem darba darītājiem.

Debatēs par draudzes darbību E. Tiltiņš ierosināja paredzēt dažādu būvju pasākumiem u.t.t. jau savlaicīgi īpašas summas, lai pasākts darbs nepaliktu pusceļā, bet māc. A. Čops un P. Plīsis paskaidroja, ka lielākie draudzes veikumi ir radušies entuziasma uzplūsmē.

Iepazīstoties ar 1961. g. darbības pārskatu, R. Roze atgādina, ka no iepriekšējiem gadiem vēl ir palikuši $3500,- nenokārtoti nodevu maksājumi. Nodevu apzināšanai draudzes locekļi ir sadalīti pa 18 iecirkņiem, kuŗu pārziņi ir kontaktā ar draudzes locekļiem, bet ir ļaudis, kas nepaziņo savas dzīves vietas un „pazūd." Tos pēc 3 gadiem svītros no sarakstiem.

Darbības pārskatu sapulce pieņem vienbalsīgi, un izsaka pateicību mācītājam un visām draudzes pārvalžu amatpersonām.

1961. g. budžets paredzēts $20000,- apmērā, par $4000,- pārsniedzot iepriekšējo, jo nepieciešama telpas izbūve baznīcā mācītāja vajadzībām, paredzēti remonti, maksājumi draudžu apvienībai u. t. t. Atskaitot vecos ļaudis u. c. maksātājus, paliek tikai ap 1000 nodokļu maksātāju, kādēļ jaunajā budžetā paredzēts draudzes loc. vīrietim nodoklis $2,- mēnesī, bet sievietēm $1,-. Par nodevu jautājumu rodas dzīvas debates, un vairāki runātāji (J. Apinis, J. Briedis, J. Sveķis u. c.) norāda, ka, paaugstinot maksājumus, apgrūtinās bezdarbniekus un vāji atalgotos, kādēļ šo grūtību dēļ daļa no tiem var aiziet no latviešu sabiedrības, bet R. Roze, V. Poriete u. c. norāda, ka citām luterāņu draudzēm maksājumi ir bijuši līdz šim augstāki, un līdzšinējie maksājumi būtu pielīdzināmi tikai „dzeramnaudas" vērtībai, it īpaši ja salīdzina ar ziedojumiem baptistu draudzēs. Arī viesis māc. A. Reinsons no Bukauntijas (ASV), kurš sprediķoja dievkalpojumā, norādīja uz savu skaitliski mazo, cītīgo nodokļu maksātāju draudzi un ieteica pievienoties padomes ierosinājumam.

Atklāti balsojot ar lielu vairākumu sapulce pievienojās padomes uzstādītam budžeta projektam.

Māc. A. Čops informēja par nodomu draudzei iestāties ASV latviešu ev. - lut. draudžu apvienībā, kurā jau no Kanadas piedalās Hamiltonas latviešu draudze. Tās mērķis ir vienot visas ev.-lut. draudzes Amerikas kontinentā, lai veicinātu arī garīgās literātūras izplatīšanu, svētdienas skolu skolotāju kursu rīkošanu u.t.t. Arī Kanadas sinodei pret to nav iebildumu. Uz māc. A. Čopa ierosinājumu sapulce arī vienbalsīgi atbalsta iestāšanos draudžu apvienībā.

Pārrunājot jautājumu par pievienošanos ASV latviešu palīdzības fondam, māc. A. Čops norāda, ka sapulcei šis jautājums ir jāapsver, bet izšķiršanās atstājama vēlākam laikam.

Sapulce pievienojas J. Preisberga priekšlikumam, ka draudzes padomei izraugāma 8 vīru komisija, kas pētītu apstākļus un lietderīgumu par pievienošanos ASV palīdzības fondam.

No pārvēlamiem draudzes padomes 7 locekļiem ievēlēja līdzšinējos: R. Rozi, J. Petzali, E. Veisu, J. Liberi, E. Austriņu, A. Sproģi un no jauna E. Tiltiņu. Revīzijas komisijā ievēlēja ar aklamāciju līdzšinējos: J. Preisbergu, J. Pālenu un J. Pētersonu. K.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA
KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

IESNIEGUMS BRAZILIJAS PREZIDENTAM

Brīvās pasaules Latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš nosūtījis telegrammu Brazilijas prezidentam Janio Kvadrosam, norādot, ka latvieši visā brīvajā pasaulē ir satraukti par ziņu, ka Brazilija vairs neatzīs Baltijas republiku likumīgos doplomātiskos pārstāvjus. Brīvās pasaules demokratijas nav atzinušas padomju varas aktu, pievienojot sev Baltijas valstis, un turpina atzīt šo valstu diplomātiskos pārstāvjus. Tas būtu smags sitiens starptautiskajām tiesībām, ja Brazilija atsauktu šo diplomātisko pārstāvju atzīšanu. Šī atzīšana ir svarīgs faktors un cerību stars Baltijas tautu cīņā par atbrīvošanu.

Šo telegrammu prof. P. Lejiņš nosūtīja bez iepriekšējas sazināšanās ar ārpus dzīvojošiem BPLA valdes locekļiem, jo bija nepieciešams protestēt bez kavēšanās. Prof. Lejiņš tomēr izsūtījis rakstu visiem BPLA [illegible] cekļiem: priekšsēža vi[illegible] numam, A. Bērziņam [illegible] kātam, valdes locekļie[illegible] duram, A. Krīpenam, J. Mālītim, G. Meirovicam un V. Upeslācim — ar lūgumu piesūtīt solidārizēšanās rakstu, lai tālākās akcijās šinī jautājumā varētu atsaukties uz pilnvaram no citiem kontinentiem. Sevišķi tas būtu svarīgi, ja vajadzētu nosūtīt iesniegumu Amerikas valstu organizācijai. Bez tam ir ļoti vēlams, ka Austrālijas, Kanadas un Eiropas latviešu apvienības nosūta līdzīga satura telegrammas Brazilijas prezidentam.

Amerikas latviešu apvienība savukārt nosūtījusi telegrammu ASV ārlietu ministram D. Raskam, lūdzot viņu darīt iespējamo, lai pamudinātu Brazilijas valdību par jaunu apspriest pieteikto politisko maiņu attiecībā pret Baltijas valstu diplomātiskiem pārstāvjiem. Tāpat rīkojušās arī lietuviešu un igauņu centrālās organizācijas.

KANADAS IMMIGRĀCIJAS MINISTRIJA

informē, ka iecelotāji, kas Kanadā ieradušies pēc Otrā pasaules kaŗa, ir ļoti veicinājuši Kanadas saimniecisko attīstību. Jaunkanadieši savos uzņēmumos nodarbina 34.882 personas.

Viņu uzņēmumi un īpašumi lauksaimniecībā ir $140.866.900,- vērtībā. 11 gadu laikā jaunieceļotāji iegādājušies 5967 uzņēmumus un 5385 lauksaimniecības. Par šiem pasākumiem īpašnieki samaksājuši $69.284.200,- skaidrā naudā. Visvairāk uzņēmumu un lauku īpašumu iepirkts Ontario provincē. Uzņēmumus visvairāk iegādājušies vācieši, bet lauku īpašumus — holandieši. 1381 saimniecisku pasākumu nopirkuši vācieši, 1223 holandieši, 559 — briti, 531 — italieši, 333 — ungāri, 329 — ASV pilsoņi, 267 — poļi, 263 — franči, 254 — dāņi, 242 — austrālieši u. c. Immigrācijas ministrijas ziņojumā nav pieminēti latvieši, kaut gan zināms, ka paprāvu skaitu uzņēmumu un lauku māju ieguvuši tautieši. Laikam latvieši savus īpašumus nebūs Immigrācijas ministrijai pieteikuši.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

MĀC. A. LŪSIS

LŪDZAMĀ [illegible]

„Kā briedis brēc pēc ū[illegible]
tā mana dvēsele sauc[illegible]
ak Dievs."
42. Dāvi[illegible]

Lūgšanas, ar kuŗām mēs tuvojamies Dievam, ir tik[illegible]
cik dažādi ir mūsu mūži un likteņi.
Slimais vienmēr lūdz citādāk kā veselais. Laimīg[illegible]
tādāk kā sāpju salauztais un bērns citādāk kā sirm[illegible]
kas sēd pie pilnas bļodas, Dievu lūdz citādāk kā tas, [illegible]
ēst; un brīvā cilvēka lūgšana būs citādāka kā tā, ko [illegible]
iekaltais.
Bet cilvēki lūdz Dievu; zemojas Dieva priekšā, ce[illegible]
Arī tad, kad Dievs, varbūt, šķietami klusē. Kādēļ mēs [illegible]
Skaistu atbildi uz šo jautājumu dod vīrs, kas, apm[illegible]
trīsdesmit astoņiem gadu simteņiem uzrakstījis 42. ps[illegible]
psalma ievadā teikts, korac. itu dziesmu.
Un šī atbilde skan: mēs lūdzam Dievu tādēļ, ka m[illegible]
slāpst pēc Dieva.
„Kā briedis brēc pēc ūdens upēm, tā mana dvēs[illegible]
Tevis, ak Dievs. Mana dvēsele alkst pēc Dieva, pēc dzī[illegible]
Vēlāk, ceturtajā gadu simtenī pēc Kristus, Kart[illegible]
Aurēlijs Augustīns šo pašu atziņu ietērpis skaistos v[illegible]
sām viņa grāmatā „Atzīšanās".
„Tu mūs esi radījis ar ilgām pēc Tevis," saka šis [illegible]
tājs un kristietis: „Un mūsu sirds nav mierīga, ka[illegible]
mieru iekš Tevis, ak Kungs . . . : inquietum cors no[illegible]
requiscat in te, Domine".
Mēs lūdzam Dievu tādēļ, ka Dievs pats mūsu sird[illegible]
to liesmiņu, ko saucam par lūgšanu. Tālāk — mēs l[illegible]
tādēļ, lai atrastu mieru.
Protams, ne ārējo fizisko mieru, pēc kuŗa šodie[illegible]
bumbu iebaidītie cilvēki un tādi filozofi, kāds ir veca[illegible]
dītājs un ciniķis Rasells, kas kailās dzīvības turpin[illegible]
par dzīves augstāko mērķi un uzdevumu.
Mēs lūdzam Dievu tādēļ, ka mēs meklējam iekšē[illegible]
mieru — to līdzsvaroto, apskaidroto svētlaimes stāv[illegible]
ar dziesminieku Kārli Krūzu varam teikt:
„Kad Dievs zied tavā dvēselē, tev ir tik labi pas[illegible]
gaismas nemeklē . . ."
Šī miera mūsu laikmeta cilvēkam vairāk par vis[illegible]
Viņš ir to mēģinājis atrast, bēgot pats no sevis. [illegible]
tinenta civilizācija ir radīta tā, lai palīdzētu cilvēkam [illegible]
no sevis. Šim mērķim kalpo lētās filmas, apšaubām[illegible]
zijas raidījumi, lētā nēģeru mūzika — visa tā raibā [illegible]
le, ko šeit sauc par izklaidēšanos . . .
Lai palīdzētu cilvēkam izbēgt pašam no sevis un [illegible]
les mieru, ir izgudrotas dažādas tabletes, aizmirša[illegible]
Un tomēr cilvēka dvēsele ir saplosīta. Daudzi c[illegible]
mīgi, izmisuši. Kādēļ? Tādēļ, ka viņi ir aizmirsu[illegible]
dvēseles miers ir atrodams tikai pie Dieva; ir atrod[illegible]
šanā atveŗot savu sirdi Dieva gādībai, Dieva padom[illegible]
lestībai.
Mēs nevaram izskaidrot, kā tas notiek. Mēs nev[illegible]
to, kā lūgšanā noskumušie manto iepriecu, vājie ja[illegible]
misušie mieru un cerību.
Bet tas notiek. Par spīti to cilvēku izsmieklam, [illegible]
pazīst. Par spīti to ņirgām un zobgalībām, kas, tic[illegible]
šanas redzot, vīpsnā un jautā: Kur nu ir tavs Diev[illegible]
Dievs tagad klusē? Kāpēc Viņš nepalīdz?
Mēs, mācītāji, šo jautājumu — kāpēc Dievs klu[illegible]
[illegible]ās dzirdam gandrīz vai katru dienu.
[illegible] atlaidīgi tas mums uzmācas, varbūt,
[illegible] Lūdzamās dienas nopietnā gaisotnē . .
Jā, ko lai mēs atbildam? Ko lai atbild tiem, kas [illegible]
nav dots; tiem, kas klaudzinājuši, un kam nav atv[illegible]
meklējuši, un nav atraduši? (Nobeigums [illegible]

TILTU ATJA[illegible]

16. turpinājums

Un, lūk, šis Jāņa Veseļa dzejolis ir vie[illegible]
skaistākajiem, ko viņš ir uzrakstījis." Augusts ap[illegible]
sēdošajiem pārējiem redaktoriem to nolasīja:

„Dīvainas burvības manai dvēselei apvīties sāk[illegible]
Dziļumos dīvaini tēli lokās, murd un ārā nāk.
Dižajā pasaules telpā nebūšu es vairs viens,
Aizvijas visumā Putnu ceļš it kā nomīdīts plie[illegible]
Zudusi zeme, ir tauta, ir bērnības sapņu vietas[illegible]
Svešnieki samīda takas sensenis tēvtēvu ietas.
Ilgajos laikos un mūžos ceļi vēl atpakaļ vijas,
Mūžība dziļa ap mani ar zvaigznēm plūdis un tī[illegible]

„Labi, lai notiek," kaut arī ne sevišķi laimīg[illegible]
izteiksmi, Lejasmeijers teica. „Ja kādreiz būs iz[illegible]
ar Veseli satikties, izrunāsimies personīgi."
Auriņš atzinīgi pasmaidīja. Viņam nu uzradās [illegible]
ta, ka atbildīgais redaktors laikam tomēr būs [illegible]
vēriena cilvēks, kāds sākumā nebija licies. „Man š[illegible]
bultnumurā vēl gribētos iedabūt iekšā Kārļa Oša [illegible]
par Blaumani, kas, manuprāt atjautīgi un intersa[illegible]
rakstīta, mēģinot pārvērtēt vienu otru stipri app[illegible]
spriedumu."
„Kas tas par Osi?" jautāja Leonīds Ozoliņš, sl[illegible]
izskatīgs jauneklis, blondiem viļņainiem matiem. [illegible]
kā veiklam un gaumīgam zīmētājam bija iedalīti t[illegible]
kā redaktora pienākumi, tāpēc viņš veicīgi piev[illegible]
Auriņa nākamā „Sauksmes numurā iespiest nolem[illegible]
nuskriptus un ātri aplēsa, cik tie žurnālā aizņems l[illegible]
„Kāds Kārlis Osis Minchenes universitātē s[illegible]
parapsicholoģiju. Tas pats jau laikam būs," zināja [illegible]
tīt Ieleja. „Vai viņu mums vispār vajadzētu, kad n[illegible]
pazīstamu literātūras speciālistu, filoloģijas fak[illegible]
profesoru. Man ir jau apsolījis . . ."
„Profesori pa daļai mēdz atkārtot to, ko kādr[illegible]

ĒRALKONSULS
. N. BRYSON
nto, tel. HO 3-5861,
DANFORTH AVE.

KONSULS
S TOMSONS
-7798, Montreal, P. Q.,
TORIA AVE., APT. 16.

ndrejsons C.L.U.
Muircrest Drive,
LLS, ONT. - HI 7-4323.
uns, garantiju, publis-
ildības, dzīvības u. c.
la apdrošināšana.

LEKSANDRA
NBERGA
ojs pārcelts uz
Ferrier Ave.,
forth — starp Logan un
Carlaw Ave.).
O 3-2667, Toronto.

ESNIEGUMS
BRAZILIJAS
EZIDENTAM

pasaules Latviešu ap-
priekšsedis prof. P. Le-
ūtījis telegrammu Brazi-
zidentam Janio Kvadro-
rādot, ka latvieši vi-
ā pasaulē ir satraukti
ka Brazilija vairs neat-
jas republiku likumīgos
tiskos pārstāvjus. Bri-
ules demokratijas nav
padomju varas aktu,
ot sev Baltijas valstis,
na atzīt šo valstu diplo-
pārstāvjus. Tas būtu
tiens starptautiskajām
ja Brazilija atsauktu šo
tisko pārstāvju atzīšanu.
na ir svarīgs faktors un
tars Baltijas tautu cīņā
ivošanu.
egrammu prof. P. Lejiņš
bez iepriekšējas saziņā-
ārpus dzīvojošiem BP-
es locekļiem, jo bija ne-
ns protestēt bez kavēša-
of. Lejiņš tomēr izsūtījis
isiem BPLA valdes lo-
: priekšsēža vi...
A. Bērziņam un A. Du-
valdes locekļiem...
A. Krīpenam, J. Māli-
Meirovicam un V. Upes-
ar lūgumu piesūtīt soli-
nās rakstu, lai tālākās
šinī jautājumā varētu
es uz pilnvaram no ci-
ntinentiem. Sevišķi tas
arīgi, ja vajadzētu nosū-
iegumu Amerikas valstu
cijai. Bez tam ir ļoti vē-
a Austrālijas, Kanadas
pas latviešu apvienības
līdzīga satura telegram-
azilijas prezidentam.
ikas latviešu apvienība sa-
nosūtījusi telegrammu
lietu ministram D. Ras-
idzot viņu darīt iespēja-
pamudinātu Brazilijas
par jaunu apspriest pie-
politisko maiņu attiecībā
altijas valstu diplomātis-
ārstāvjiem. Tāpat rīkoju-
lietuviešu un igauņu cen-
organizācijas.

ADAS IMMIGRĀCI-
AS MINISTRIJA

ē, ka ieceļotāji, kas Ka-
eradušies pēc Otrā pasau-
ra, ir ļoti veicinājuši Ka-
saimniecisko attīstību.
nadieši savos uzņēmumos
ina 34.882 personas.
uzņēmumi un īpašumi
imniecībā ir $140.866.900,-
ā 11 gadu laikā jaunieceļo-
egādājušies 5967 uzņēmu-
un 5385 lauksaimniecības.
iem pasākumiem īpašnieki
sājuši $69.284.200,- skaidrā
. Visvairāk uzņēmumu un
īpašumu iepirkts Ontario
ncē. Uzņēmumus visvairāk
ājušies vācieši, bet lauku
mus — holandieši. 1381
niecisku pasākumu nopirku-
cieši, 1223 holandieši, 559 —
531 — italieši, 333 — ungā-
— ASV pilsoņi, 267 — po-
— franči, 254 — dāņi, 242
strālieši u. c. Immigrācijas
trijas ziņojumā nav piemi-
latvieši, kaut gan zināms, ka
āvu skaitu uzņēmumu un
māju ieguvuši tautieši.
m latvieši savus īpašumus
s Immigrācijas ministrijai
ikuši.

otus saisināt.
bā, bet uz vēlēšanos sūta
arakstītajos rakstos izteiktās
klim.

MĀC. A. LUSIS

LŪDZAMĀ DIENĀ

„Kā briedis brēc pēc ūdens upēm, tā mana dvēsele sauc pēc Tevis, ak Dievs."

42. Dāvida dziesma.

Lūgšanas, ar kurām mēs tuvojamies Dievam, ir tikpat dažādas, cik dažādi ir mūsu mūži un liktenī.

Slimais vienmēr lūdz citādāk kā veselais. Laimīgais lūdz citādāk kā sāpju salauztais un bērns citādāk kā sirmgalvis. Tas, kas sēž pie pilnas bļodas, Dievu lūdz citādāk kā tas, kam nav ko ēst; un brīvā cilvēka lūgšana būs citādāka kā to, ko čukst važās iekaltais.

Bet cilvēki lūdz Dievu; zemojas Dieva priekšā, cerē uz Dievu. Arī tad, kad Dievs, varbūt, šķietami klusē. Kādēļ mēs to darām?

Skaistu atbildi uz šo jautājumu dod vīrs, kas, apmēram pirms trīsdesmit astoņiem gadu simteņiem uzrakstījis 42. psalmu vai, kā psalma ievadā teikts, korac itu dziesmu.

Un šī atbilde skan: mēs lūdzam Dievu tādēļ, ka mūsu dvēselei slāpst pēc Dieva,

„Kā briedis brēc pēc ūdens upēm, tā mana dvēsele sauc pēc Tevis, ak Dievs. Mana dvēsele alkst pēc Dieva, pēc dzīvā Dieva" ...

Vēlāk, ceturtajā gadu simtenī pēc Kristus, Kartāgas bīskaps Aurēlijs Augustīns šo pašu atziņu ietērpis skaistos vārdos, ko lasām viņa grāmatā „Atzīšanās".

„Tu mūs esi radījis ar ilgām pēc Tevis," saka šis lielais domātājs un kristietis: „Un mūsu sirds nav mierīga, kamēr tā atrod mieru iekš Tevis, ak Kungs . . . inquietum cors nostrum, donec requiscat in te, Domine".

Mēs lūdzam Dievu tādēļ, ka Dievs pats mūsu sirdīs ir iededzis to liesmiņu, ko saucam par lūgšanu. Tālāk — mēs lūdzam Dievu tādēļ, lai atrastu mieru.

Protams, ne ārējo fizisko mieru, pēc kuŗa šodien brēc atombumbu iebaidītie cilvēki un tādi filozofi, kāds ir vecais dzīves baudītājs un cinikis Rasells, kas kailās dzīvības turpināšanu ieskata par dzīves augstāko mērķi un uzdevumu.

Mēs lūdzam Dievu tādēļ, ka mēs meklējam iekšējo — dvēseles mieru — to līdzsvaroto, apskaidroto svētlaimes stāvokli, kad līdz ar dziesminieku Kārli Krūzu varam teikt:

„Kad Dievs zied tavā dvēselē, tev ir tik labi pasaulē, tu citas gaismas nemeklē . . ."

Šī miera mūsu laikmeta cilvēkam vairāk par visu ir vajadzīgs. Viņš ir to mēģinājis atrast, bēgot pats no sevis. Visa šī kontinenta civilizācija ir radīta tā, lai palīdzētu cilvēkam aizbēgt pašam no sevis. Šim mērķim kalpo lētās filmas, apšaubāmi labie televīzijas raidījumi, lētā nēģeŗu mūzika — visa tā raibā cirkus pasaule, ko šeit sauc par izklaidēšanos . . .

Lai palīdzētu cilvēkam izbēgt pašam no sevis un atrast dvēseles mieru, ir izgudrotas dažādas tabletes, aizmiršanās līdzekļi . . .

Un tomēr cilvēka dvēsele ir saplosīta. Daudzi cilvēki ir nelaimīgi, izmisuši. Kādēļ? Tādēļ, ka viņi ir aizmirsuši, ka īstenais dvēseles miers ir atrodams tikai pie Dieva; ir atrodams tikai līdzšinā atverot savu sirdi Dieva gādībai, Dieva padomam, Dieva mīlestībai.

Mēs nevaram izskaidrot, kā tas notiek. Mēs nevaram aprakstīt to, kā lūgšanā noskumušie manto iepriecu, vājie jaunu spēku; izmisušie mieru un cerību.

Bet tas notiek. Par spīti to cilvēku izsmieklam, kas Dievu nepazīst. Par spīti to ņirgām un zobgalībām, kas, ticīga cilvēka cīņas redzot, vīpsnā un jautā: Kur nu ir tavs Dievs? Kāpēc tavs Dievs tagad klusē? Kāpēc Viņš nepalīdz?

Mēs, mācītāji, šo jautājumu — kāpēc Dievs klusē — daudz un dažādās variācijās dzirdam gandrīz vai katru dienu.

Un īpaši neatlaidīgi tas mums uzmācas, varbūt, tad, kad esam iegājuši Lielās Lūdzamās dienas nopietnā gaisotnē. . . .

Jā, ko lai mēs atbildam? Ko lai atbild tiem, kas lūguši un kam nav dots; tiem, kas klauvējuši, un kam nav atvērts; tiem, kas meklējuši, un nav atraduši? (Nobeigums 4 lpp.)

„Kanadas daiļamatniecība šodien" izstādē

Montreālā, kā zināms, bez iepriekš minētajiem latviešu daiļamatniekiem ar saviem darbiem piedalās arī sudrabkalis A. Kivlenieks un keramiķis Zigfrīds Jurševskis.

Formas ziņā visīpatnējākā novele pasaules literatūrā

„THE CHILD BUYER" by John Hersey. Alfred A. Knopf. Kanadā McClelland & Stewart Ltd.) izdevums, 261 l. p., Cena — $4.50.

Autori mēdz izraudzīties dažāda veida stāstījumu formu, bet laikam nekad vēl daiļliteratūrā nav izmantots tāds stāstījums, kādu ir izvēlējies šīs noveles autors — Senāta noklausināšanas protokola veidu! Protams, kā tas daiļliteratūrā parasts, tēlojums ir no viena gala līdz otram autora fantazijas auglis, kas ietilpināts izdomātas izglītības, labklājības un morāles komitejas protokolā. Lieta, ko pēta šī komiteja, grozās ap kāda bērna pirkšanu, ko grib izdarīt kāda sabiedrība. Grāmatā ir asi komentāri par dažiem Amerikas izglītības aspektiem, par augstākās inteliģences izmantošanu un demokrātijas aizsardzības līdzekļiem. Autors veikli izmanto klasiskos satīras ieročus, humoru, saldus sapņus un nakts murgus, lai aptrakotu, ka mūsu politiķi, ne kādai noteiktai izglītības teorijai, bet lai pierādītu, ka izglītība var būt precīza zinātne, ka izcilus prātus var atbrīvot valsts programma, ka bērnus var uzlikot par ieročiem un ka talantus var attīstīt un uzglabāt kā peļņai, tā aizsardzībai.

Budzis.

Velta Snikere

NEATDOTA

Kā tu mani palaidi tā, ietītu burvībā tavā,
Neredzīgu un kurlu pret pasauli pasaulē . . .

Dzīves aizplīvurota,
Es apzinos tavu roku
Nekad neatdota.

Tikai tevis dēļ es pacēlu maskas
Un skatījos daudzveidīgi,
Lai mani izmainītu vieglāk.

Dzīvei neatdota,
Es sajūtu tavas rokas.

IZNĀCIS LATVIEŠU KATOĻU KALENDĀRS

1961. gadam „Dzimtenes Balss" apgādā Čikāgā, prāvesta Norbērta Trepšas sakārtojumā. Bez kalendārija tur ir bagātīga lasāmviela un daudzi uzņēmumi. Ar rakstiem un dzejām kalendāru kuplinājuši: V.E. bīskaps J. Rancāns, V. E. bīskaps B. Sloskāns, prof. A. Novickis, A. Rupainis, monsiņors J.Velkme, K. Strods, monsiņors Dr. L. Vārna, Dr. P. Čīrulis, prāv. S. Mozga, prāv. A. Vanags, J. Svilāns, A. Spogis, Marija Andžāne, Janina Babris, Valentīna Hermane-Daly, Biruta Senkeviča, Elfa Taiga, Karmena Kurzemniece, Marija Urnežus, Marija Bērziņa, D. Dekteris, N. Neikšānietes.

Kalendārs maksā $2,-, dabūjams „Dzimtenes Balss" apgādā, 3358 W. Division, Chicago 51, Ill., U.S.A.

Brīvmāksliniece Elfrīda Karlsone - Bērziņa ar Imantu Saksu pie klavierēm dziedās Emīla Dārziņa un Alfreda Kalniņa dziesmas 18. martā Bostonā un 19. martā Vilimantikā. Par abiem komponistiem runās Jānis Cīrulis. Pirmo koncertu rīko Bostonas DV apvienība ar „Līgas" koŗa piedalīšanos dirig. J. Austruma vadībā, bet otro Konektikatas latviešu biedrība, piedaloties „Rotas" korim ar dirig. V. Aldiņu. Maijā šie koncerti paredzēti Sault Ste Marie un Sadberijā.

GRĀMATA PAR ANDRIEVU NIEDRU

JĀŅA EZERGAIĻA SAKĀRTOJUMĀ UN REDAKCIJĀ IZNĀKUSI 254 LPP. BIEZA ILLUSTRĒTA GRĀMATA PAR ANDRIEVU NIEDRU. INGRIDAS DĀVES VĀKA ZĪMĒJUMS

Iznākusi, tā sakot, īstajā laikā, jo Andrieva Niedras 90 gadu dzimšanas diena bija š. g. 8. februārī.

Šai grāmatā par Andr. Niedru rakstījuši astoņi autori, ja neskaita klāt p a š a izdevēja grāmatas beigās (243. - 250. lpp.) rakstītās piezīmes, kas nepavisam tanī neiederas.

Grāmatas sakārtotājs un tās rediģētājs J. Ezergailis (Klīvlendā) savos priekšvārdos norāda, ka ar šo grāmatu domāts apcerēt A. Niedras personību un ka grāmata ir piemiņas zieds viņam, atceroties viņa 90. dzimšanas dienu. Otru rakstu ievadam rakstījis bij. Andr. Niedras Vietalvas-Kalsnavas draudzes loceklis Jānis Paulsons (arī Klīvlendā).

Seko prāvesta A. Skrodeļa raksts „A. Niedra manās atmiņās", vispapriekš par to, kādu iespaidu uz viņu atsājuši Andrieva Niedras raksti jaunības dienās, un tad, tālāk, divas satikšanās ar A. N. Kopsavilkumā visai atzinīgi un cildinoši vārdi par viņu šīs grāmatas 34. lpp.: „Viņam Dievs ir devis līdzi zemes ceļos sevišķi bagātu pūru, pielocītu ar dažādām un vispusīgām spējām. Viņš ir dziesminieks no Dieva žēlastības, sludinātājs ar apbrīnojamām runas spējām, kas spēj sakustināt klausītājus līdz sirds dziļumiem; rakstnieks, kuŗa darbi pārpilni ar idejām, problēmām un gara vērtībām; ideālists, kas sapņo par brīnišķīgu tautas nākotni; cilvēks, kas pareizi izpratis latviešu un vispār garīdznieka īsto uzdevumu un iecerējis kļūt par īstu Dieva kalpu un dvēseļu kopēju, un kam piešķirtas spējas arī praktiskajā plāksnē, kuŗas ir visai vērtīgas un nepieciešamas; viņš aktīvitātes pilns gars, kas nevar novilkties maliņā, kad tauta cieš un ir ierauta liktenīgos notikumos, un meklē ceļus, kā atrast izeju, kuŗa dotu iespēju glābt dzīvības un tautu no likteņa varas."

Šīs, tā sakot, tezes apstiprina un pierāda grāmatas turpmākie visai interesantie stāstījumi, kas ļoti daudziem nebūs zināmi un kas parāda Andr. Niedru, kāds viņš ir tad, kad sekojam vecās māmiņas aicinājumam „Zemnieka dēlā": „Paskaties, dēls **arī pa otro lodziņu!"** —

Seko prāvesta Skujiņa kundzes, kas dzīvojusi Kalsnavas mācītāja mājā, stāstījums par temu „Liels ideālists un dzīves praktiķis", un tad tālāk rakstnieces **Irmas Bračas**, Hannoverā, raksts „Andrievu Niedru atceroties" un A. Kalnāja „Cita ceļa gājējs". Kalnājs atzīmē, ka A. N. modināja un skubināja savu tautu mesties saimnieciskā un garīgā cīņā pret vācietību, un savu rakstu nobeidz vārdiem: „Ja nu tagad redzams, ka Andr. Niedras gaišredzīgiem vārdiem runājot, „sarkanie karogi nav apstājušies muižās, ka tie ir gājuši pāri latviešu zemnieku sētām", ka tie ir gājuši daudz, daudz tālāk un plašāk, tad vēl šodien uzskatīt to latvieti, kuŗš savu tautu no šīm sarkano karogu briesmām, t. i., no sociālisma un komūnisma ir savlaicīgi brīdinājis un pret tām cīnījies, un saukt viņu par tautas nodevēju — nav ne taisnīgi, ne patiesi, ne godīgi."

Jānis Paulsons, kam tēvs bijis Vietalvas baznīcas pērminderis, sniedzis rakstu „Mans mācītājs Andrievs Niedra", J. Silabriedis — „Pārdomas par Andrievu Niedru", Ed. Alainis par Andrievu Niedru Matīšos, par to, cita starpā, kā „sācis kasīties un atklāti naidoties ar apkārtnes muižniekiem."

Plašākais un vispusīgākais raksts šinī monografijā ir Jāņa Ezergaiļa „Zemnieks un liela personība." (132. - 210. lpp.). No nodaļas „Niedra un politika" gribas atzīmēt viņa pravietojumu jau 1905. gada revolūcijas dienās: **„Sarkanais karogs neapstāsies kūpošās muižas drupās vai pie nošautā policista līķa, bet ies pāri mūsu zemnieku sētām, katram no mums, pāri mūsu darbam, pāri mūsu dzīvei . . ."**

Kad Niedram bija jāaizbrauc trimdā, viņš izteicās: „Nevienu atsevišķu cilvēku nevainoju pie sava likteņa, bet mani vajā mana cīņa pret boļševismu." Savu rakstu J. Ezergailis nobeidz šādiem zīmīgajiem vārdiem: „Cik traģiska un nemiera pilna bija viņa dzīve, tik kluss un mierīgs ir viņa svētvakars. Viņa mieru vairs netraucē ne mūsu tiesāšana, ne arī mūsu ienaids vai mīlestība, savu vārdu ir teicis Lielais Likteņu Lēmējs. Viņš mūsu nicinātam rakstniekam ir piešķīris lielāko un dārgāko balvu — dzimtenes smiltis . . . Vai mēs, Andrieva Niedras tiesātāji, iegūsim šo augsto balvu — neviens nezina" . . .

Bez šiem astoņu autoru rakstiem par Andrievu Niedru, monografijā ir arī paša šī rakstnieka darbi. Bez citējumiem un domu graudiem ir arī A. N. populārie dzejoļi.

Bez tam ievietota viņa rakstītā vēstule Dr. theol. V. Sanderam, rakstīta 1942. gada 7. februārī, tikai pāris mēnešus pirms atgriešanās dzimtenē; tanī viņš stāsta par to, ka viņš, atteicies no mācītāja amata, izmanto sava mūža un savu spēku atliekas, lai sakārtotu savus pabeigtos darbus un pabeigtu nepabeigtos. (Sanāktu pāri par 29 sējumiem!). Nobeidz vēstuli vārdiem: „Dievs lai sargā un svētī mūsu dzimteni!"

Zīmīgi ir Andrieva Niedras vārdi, atgriežoties dzimtenē: „Esmu dzimtenē atgriezies ar vācu pasi kabatā, bet **ar latviešu sirdi krūtīs."** —

Ļoti patīkami, ka monografijā ievietots arī Niedras stāsts „Pēteris Salna" (211. - 241. lp.), ko viņš sarakstījis Kalsnavā un kas viņam sagādājis daudz nepatikšanu un apdraudējis viņa mācītāja amatu. Raudājuši visi ... konsistorijas augstie [illegible], lasīdami šo Andr. Niedras stāstu, bet kad bijis izlasīts, teikuši: tomēr Niedru mācītāja amatā nevarēšot atstāt.

Monografijā daudz illustrāciju. Atzīstams Ingridas Dāves vāka zīmējums. Ir arī vairākas ģīmetnes, Andrieva Niedras un viņa meitas kaps, Vietalvas baznīca un kapliča u. c.

Jā, ir daudz laba un jauka šai monografijā, bet ir arī, diemžēl, šis tas, kas nepatīk, piem., valodas kļūdas; vislielākā tā, kas redzama 118. lpp.: „Saimnieciskā dzīvē Niedra Matīšos bija jauns iesācējs. Vajadzēja iegādāties pa gotiņai, sivēniņam, kā arī cits lopiņš. Tos nopirkt brauca pats pie vietējiem **lauksaimniekiem, kuŗus tad ielika drošķas kastē vai piesēja pie ratiem** un brauca mājās . . ."

R. A.

Grieķu filmas pievilcība

Agrāk minētā grieķu filma „Never on Sunday" jo patīkami pārsteidz ne tikai skatītājus, bet arī „Towne" kinoteātŗa vadītājus. Pagājušās nedēļas nogalē interesentu rinda ārpus teātŗa bija visgaŗākā, kāda jebkad redzēta Toronto pēdējo piecu gadu laikā. Daudziem izdevās iekļūt teātrī tikai uz pašām filmas beigām. Lai arī vēlīnie skatītāji būtu apmierināti, filmas izrāde tika pagarināta par 40 minūtēm. Šajā sakarā filmu cienītāji jautā: „Kādēļ tāda, vēl nepiedzīvota, ziņkāre?" Atbilde: Melina Merkūri.

☆

Ar šo gadu Holivūdas filmu studijās vērojams zināms financiāls uzplaukums. Uzņemto filmu skaits, kā arī ienākumi aug, it īpaši M-G-M, 20-th Fox un Universal - International filmu studijām. Paramount studija patlaban ieguldījusi 21.400.000 dolaru 9 jaunu filmu uzņemšanai. Galvenais producents Eriks Džonstons paredz, ka šogad Holivūdā uzņems pavisam 170 lielfilmas. Pagājušajā gadā streiku iespaidā radušās tikai 120 jaunas filmas.

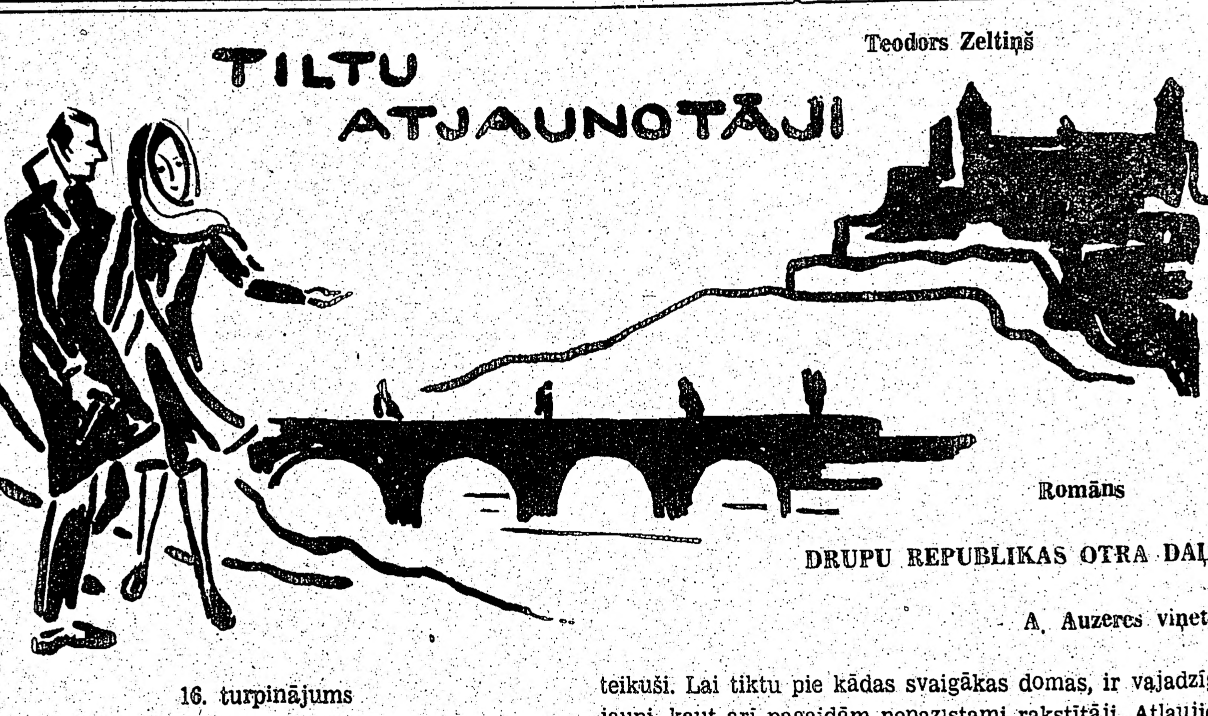

Teodors Zeltiņš

Romāns

DRUPU REPUBLIKAS OTRA DAĻA

A. Auzeres viņete.

16. turpinājums

Un, lūk, šis Jāņa Veseļa dzejolis ir viens no skaistākajiem, ko viņš ir uzrakstījis." Augusts ap galdu sēdošajiem pārējiem redaktoriem to nolasīja:

„Dīvainas burvības manai dvēselei apvīties sāk,
Dziļumos dīvaini tēli ļokās, murd un ārā nāk.
Dižajā pasaules telpā nebūšu es vairs viens,
Aizvijas visumā Putnu ceļš it kā nomīdīts pliens.
Zudusi zeme, ir tauta, ir bērnības sapņu vietas.
Svešnieki samīda takas senseņis tēvtēvu ietas.
Ilgajos laikos un mūžos ceļi vēl atpakaļ vīsies,
Mūžība dziļa ap mani ar zvaigznēm plūdīs un tīsies."

„Labi, lai notiek," kaut arī ne sevišķi laimīgu sejas izteiksmi, Lejasmeijers teica. „Ja kādreiz būs izdevība ar Veseli satikties, izrunāsimies personīgi."

Auriņš atzinīgi pasmaidīja. Viņam nu uzradās nojauta, ka atbildīgais redaktors laikam tomēr būs plašāka vēriena cilvēks, kāds sākumā nebija licies. „Man šinī dubultnumurā vēl gribētos iedabūt iekšā Kārļa Oša apceri par Blaumani, kas, manuprāt atjautīgi un intersanti uzrakstīta, mēģinot pārvērtēt vienu otru stipri apputējušu spriedumu."

„Kas tas par Osi?" jautāja Leonids Ozoliņš, slaids un izskatīgs jauneklis, blondiem viļņainiem matiem. Viņam kā veiklam un gaumīgam zīmētājam bija iedalīti techniskā redaktora pienākumi, tāpēc viņš veicīgi pievāca no Auriņa nākamā „Sauksmes numurā iespiest nolemtos manuskriptus un ātri aplēsa, cik tie žurnālā aizņems lappušu.

„Kāds Kārlis Osis Minchenes universitātē studējot parapsīcholoģiju. Tas pats jau laikam būs," zināja pastāstīt Ieleja. „Vai viņu mums vispār vajadzētu, kad netrūkst pazīstamu literātūras speciālistu, filoloģijas fakultātes profesoru. Man ir jau apsolījis . . ."

„Profesori pa daļai mēdz atkārtot to, ko kādreiz jau teikuši. Lai tiktu pie kādas svaigākas domas, ir vajadzīgi jauni, kaut arī pagaidām nepazīstami rakstītāji. Atļaujiet man nolasīt pāris rindkopas, ne vairāk, pietiks, lai jūs tad paši varētu spriest, vai daža profesora sacerējumi nav kādreiz uzrakstīti vājāk." Aizstāvēja savu jaunatrasto autoru Augusts Auriņš un paņēma manuskriptu, aprakstītu lieliem, lāčaini neveikliem burtiem: „Tāpat kā lēni aug koks, pamazām un harmoniski veidojusies arī Rūdolfa Blaumaņa dzīves izpratne un ideāls. Arī Blaumanis literārās darbības sākumā ir bijis saistīts sava laika šaurumā, līdz viņa gara pasaule izaug tik liela, ka tā vēl šodien ir „moderna" pēc jaunākās psīcholoģijas (E.R. Jenša) mērauklām, un viņu pašu ar pilnu tiesību varam dēvēt par dzīves saprašanas lielmeistaru. Agrīnā posma darbos rakstnieka dzīves uztvere ir šauri morāliska. Tai laikā izglītotais latvietis vēl nebija paspējis atbrīvoties no vecā, labā mācītājmuižas iespaida. Labs bija viss tas, kam gāja līdzi cienīgtēva virtuves sājā smarža."

Šos teikumus nolasījis, Augusts caur pieri slepus paskatījās atbildīgajā redaktorā, bet tā ka viņa sejā ne vaibsts nebija pārmainījies, turpināja: „Stāstā „Spijēnos" vēl labie un prātīgie paradumi nostādīti pāri mīlestībai, kas esot tikai tāda sāls ēdienam, bez kuŗas tīri labi var dzīvot. Tiem dzīves dziļumiem, kas nenovecojas laikmetu mijās, Blaumaņa vērtējums vēl slīd pāri. Vēlākajos darbos Blaumanis šai „morālei no āras" stipri attālinājies. Viņa cilvēki kustas, cīnās, priecājas, mokās un mīl pēc pavisam citiem likumiem. Tā nav vairs novecojusies ētika, pēc kuŗas rīkojas Kristīne, nolikdama savas vieglās dienas, pēc kuŗas Birkenbaums dod nabaga Kārlēnam zīst savas asinis. Tas ir kas jauns.

Kas tad ir šī jaunā mēraukla, ar kuŗu Blaumaņa brieduma gados radītie cilvēki kā jauna parādība ienāk mūsu literātūrā? Kur noslēpums, kādēļ šie tēli ir nozīmīgi pāri laikmeta slieksnim un mūs šeit trimdā saista vairāk par visu citu drāmatiķu vaidotajiem tēliem?

Skolu literātūras vēsture atbild: „Cilvēka morāliskā vērtējuma vietā nāca aistēticisms, pretstatā Jaunās strāvas idejiskam reālismam — aistētiskais reālisms." Blaumanis nenoliedzami ir bijis īsts un bagāts aistēts. Bet orizam, sevišķi lirikā viņa gaume stipri klibo. Vai aistēts nebija arī Lautenbachs? Un vai aistēticisma vārds ir sevišķi raksturīgs autoram, kas, savas drāmas rakstīdams, raudājis?

Manuprāt, Blaumaņa lielums ir kur citur. Blaumaņa dzīves dziļais tvērums, viņa reālā, siltā iespiešanās mūžam verdošajos cilvēka dvēseles dziļumos: Pičuka laimes gaišais reibums, Raudupietes tumšā liesma, kas rauj nāvē, Kristīnes mīlas pārvarīgais spēks, Indrānu tēva bēdu dziļums ir tas, kas mūs satriec un paceļ. Psīcholoģiskais reālisms ir Blaumaņa mākslas formula.

Blaumanis par sevi saka, ka viņš cilvēkos pāri savu aceņu malai — „lūr kā vilks caur kārkliem." Šis viņa redzīgais skats ir vērsts uz tieši siltajā dzīvē pulsējošo cilvēku. Morāles olekts paliek uz galda, laikmeta idejas aizbrāzmo gaŗām, aistēticisma manieres aizmirstas steigā, metafiziskie daiļumi tālāk vairs nesauc — dzīve, krāšņā liesma: negaisa baiguma un silta spožuma virmojums Blaumani saista pilnīgi sevī. Dzīves laime reibina, dzīves sāpes satriec, dzīves cildenums paceļ **dzidrā gaišumā.**

Blaumanis mīl dzīvi, mīl sīkos un mazos cilvēkus sev apkārt. Mīlestībā skatīta, viņu cilvēcība kļūst bezdibenīgi dziļa ir savā krāšņumā, ir savā traģikā. Tikai mīlas gaismā cilvēks kļūst redzīgs un spēj tvert otra dziļāko dvēseles kodolu. Parasti viņš ir pret dziļumiem akls un, gaŗām iedams, redz tikai citu cilvēku seklo virspusi, saka modernā psīcholoģija (prof. Seršs).

Blaumanis ir cildens apstiprinājums šiem vārdiem. Jaunie rakstnieki sauļojas viņa mīlestībā, mīļi viņam ir Braku kalpi un kaimiņi, mīļš nabaga Aleksis pagraba istabā. Visiem viņš pieiet kā sapratējs. Ļaudis viņš saprot un saista ar sirdi dzīves tiešumā. Viņš ir sapratējs, kas nevis nežēlīgi atkailina savu objektu kā Flobērs, bet noliecas viņa vienreizībai, atveŗ dvēseles kodolu ar pavisam bijīgiem pirkstiem. Tie dvēseles noslēpumi, kuŗos ieskatās godbijīgais sapratējs ar silto sirdi, lēni kristallizējas ap viņa mākslas veidoliem, lēni briest, lēni aug, un viņi nāk pasaulē rakstnieka darbnīcā caur vairāk mokām, sāpēm, asarām un mirdzošas laimes, kā parastiem cilvēku bērniem dzimstot."

„Tiešām skaists, ar iejūtīgu sirds siltumu rakstīts raksts," atzina atbildīgais redaktors.

„Nekas, nekas . . ." pa savu milzīgo manuskriptu kaudzi rokoties, murmināja Kārļa Jēkabsona attālais radinieks. Ka tāds viņš tiešām ir, pa nakti kopā vienā istabā gulēdams, Ieleja Auriņam bija atzinies. „Bet — bet —," viņš pagriezās pret Ozoliņu un bažīgs prasīja: „Cik viņa literārajai nodaļai jau lappušu sanācis?"

Ozoliņš izskaitīja: „Čterpadsmit, nepielēšot klāt recenzijas apskata daļā."

„Četrpadsmit liela formāta, divslejīgas lappuses — literātūrai pilnīgi pietiek. Osis ir jāatstāj nākamajam numuram," sauca Ieleja.

„Nevajadzētu aizmirst, ka tā ir visvairāk lasītā nodaļa un tādēļ tai vajadzētu būt arī visplašākajai," turējās preti Auriņš.

„Mēs taču nepataisīsim „Sauksmi" par trešo literātūras žurnālu. Divi tādi mēnešraksti mums jau iznāk — pilnīgi pietiek."

„Pietiks jums arī telpas, Ielejas kungs," mierināja technikas vēsturnieku atbildīgais redaktors. „Rādiet, kas jums tur ir."

„Inženieŗa Kroma raksts „Enerģijas jautājumi". Tas jāiespiež katrā ziņā. Ļoti interesants, katram saprotamā valodā uzrakstīts ir Bruno Jirgensona apcerējums par atomenerģijas problēmām. Visi izlasīs profesora Zicāna pārdomas par laiku un mūžību." Tad zinātniskās nodaļas redaktors pacilāja rokās izcili biezu manuskriptu: „Un te mans paša darbs par ūdensspēka izmantošanu Latvijā."

„Tik daudzas lappuses par ūdeni?" gaužām bezkaunīgi brīnījās Auriņš. „Jūs pārpludināsit un noslīcināsit visu mūsu žurnālu."

„Ielejas kungs, ja mēs to jūsu ūdens gabalu iespiežam, tad tiešām būsim visi līdz kaklam ūdenī," šausminājās arī Ozoliņš.

„Kā tad tā? No kuŗa laika tad dzejnieki ir pret gaismu?" Ieleja nozibināja uz Auriņa pusi aceņu stiklus. „Kā stāsta, lielais Ģēte pat mirdams saucis: vairāk gaismas!"

„Vai ūdens un gaisma nav divas pavisam dažādas lietas?" dzejnieks šķietamā neizpratnē paraustīja plecus.

„Lai arī, bet ūdens spēki, lūk, gaismu var radīt un rada. Tā bija Ķeguma spēkstacijas no Daugavas ūdens pasmeltā gaisma, kas mājās spīdēja jūsu istabas spuldzē. Tāpēc — poētiski noskaņotiem cilvēkiem par prieku — es savu darbu tikpat labi varu dēvēt par Latvijas apgaismošanas vēsturi, tas ir — es domāju — ar elektrisko gaismu." Gods kam gods pienākas — Ieleja atjautīgi prata cīnīties par savu lietu, tak spēja, diemžēl, pārējos pierunāt tikai par daļēju biezā manuskripta iespiešanu.

Pēc spiestuvei nododamo materiālu sakārtošanas un dažādu techniskas dabas jautājumu izlemšanas vēl radās pagaŗas pārrunas par „Sauksmes" aiznākamā numura saturu, kur Lejasmeijers noteikti vēlējās redzēt kādu profesora Jureviča rakstu. Beidzot (jau stipri pavēlā pēcpusdienā) redakcijas sēdei bija pielikts punkts, un Augusts, tīksmīgi izstaipīdamies, gaužām neapdomīgi ieminējās: „Kā tagad derētu glāze alus."

Atbildīgā redaktora acis iespīdējās ar asu caururbīgu spīdumu: „Auriņa kungs — es ceru un domāju — ka neesat dzērājs."

„Kā kādreiz pagadās. Reizēm ne vairāk kā putns . . ."

„Un citreiz?"

„Atkarībā no apstākļiem."

(Turpinājums sekos)

AICINIET VECMĀMIŅU!

Labākās aukles pasaulē vēl dabūjamas

Man jāatzīstas, ka jau vairākas nedēļas es diezgan nopietni vācu materiālus rakstu serijai — „Ko mēs varam mācīties no žīdiem". Man padomā pat nointervēt kādu no šejienes populārākajiem rabiniem. Esmu pārliecināts, ka tieši šie žīdu tautas garīgās dzīves vadītāji var dot vislabāko atbildi, kā viņi, kā pasaules vecākie emigranti, šad un tad savā starpā pastrīdoties un dodot pasaulei ievērojamus zinātniekus, ārstus, spiegus un finanču ģenijus, tomēr ir izvairījušies no asimilācijas briesmām un, ar internacionālisma karogu rokā, palikuši vienmēr karstākie nacionālisti visu citu tautu vidū.

Mēs domīgi grozām galvu, ja latviešu baznīcas celšanai mums iedrošinās ieteikt ziedot 100 dālerus. Varbūt mēs to darām tādēļ, ka baznīcā mums nav nekā daudz ko meklēt. Mēs esam jau aizmirsuši tos laikus, kad badā un neziņā par nākotni bēgļu gaitās Vācijā baznīcas bija dievlūdzēju pilnas katru svētdienu. Kādēļ mums šodien vajadzīga baznīca? Ko gan mēs varētu no Dieva vēl lūgt, ja mums tikpat kā nekā vairs netrūkst? Sirdsapziņas mudināti, 18. novembrī vai arī Lieldienās un Ziemassvētkos esam gandrīz vai spiesti aiziet uz pašu baznīcu. Kas par to, ka latviešu draudze jau desmito gadu izmanto kādas vietējās baznīcas telpas, kā īri nemaksātājs apakšīrnieks! Cik ilgi jūs savā mājā ciestu tādu apakšīrnieku, kas brauc glaunā autiņā, izlieto jūsu namu savai pajumtei, bet cilvēkmīlestības vai draudzības vārdā par īres maksāšanu nedomā?

Žīdi šodien Toronto ir sacēluši varenākos tempļus. Dienās, kad dievlūdzējiem jāapmeklē sinagogas, divi vai trīs tempļa samaksāti privāti policisti rūpējas par to, lai draudzes locekļiem virsū neuzdrāstos kāds steidzīgs auto. Šie policisti aptur satiksmi, un izredzētās tautas dievlūdzējs, no kuŗas puses arī nāktu, drošībā var krustot ielu, lai nokļūtu savā templī, kuŗa celšanā arī viņš pielicis roku un kuŗā satek visi tuvākās žīdu kolonijas dzīves pavedieni.

Pilsētas ziemeļu daļā atrodas žīdu veco ļaužu mītne. Tā ir modernākā celtne, kas drīzāk atgādina greznu sanatoriju, nevis nabagmāju.

Mums visiem zināms, ka pie labas gribas varam pavērt ceļu uz Kanadu vai Sav. Valstīm daudzām latviešu māmuļām un sirmiem tēviem, kas palikuši dzimtenē vai arī atrodas tā saucamajās veco ļaužu mītnēs Vācijā. Šoreiz es gribu izlūgties jūsu uzmanību tieši šīm veco ļaužu mītnēm. Šinī kontinentā tās mēdz saukt arī par vecāko pilsoņu rezidencēm, sirmo galvu atpūtas namiem, bet īstenībā tā ir tikai gļēva bēgšana no īstenības, jo, kā arī mēs sauktu šīs celtnes, kur dzīves vakara stundas vada tēvi un māmuļas, īstais latviešu vārds tām ir un paliek **nabagu māja. Jā, nabagu māja, kaut ar zināmām ērtībām, ar pietiekamu uzturu, siltumu, bet tomēr tikai** nabagmāja. Daži lasītāji man savās vēstulēs šad un tad uzsvēruši, ka cilvēks nedzīvo no maizes vien. Pareizi, bet **apziņa, ka tu nevienam neesi vajadzīgs, esi nederīgs, vai aizmirsts, ir daudz nepatīkamāka par bada vai sala sagādātām ciešanām.**

Es gribētu, lai arī jūs kaut uz mirkli iedomātos šo veco tēvu un māmuļu stāvoklī, jo arī jūs ar katru aizvadītu dienu taču neklūstat jaunāks. Vai varbūt tieši tāpēc, ka negribat nonākt līdzīgā stāvoklī, jūs strādājat pāri saviem spēkiem un raušat naudu un mantu, lai paši sev nodrošinātu vecuma dienas. Taču jums vajadzētu atcerēties, ka vēsturiskās vētrās nauda un manta bieži ir jāzaudē, lai cik grūti tā nopelnīta, lai arī kādam mērķim tā krāta.

Bez sievas māsīcas mums ģimenē visā pasaulē nav neviena rada gabala. Cik daudz vieglāk būtu bijuši aizvadītie gadi, ja, bērniem vēl maziem esot, mūsu vidū būtu bijusi vēl vecmāmiņa. Es gandrīz varu vai apskaust tos laimīgos, kam ar savām čaklajām rokām un gudro padomu, jaunajiem darbā aizejot, māju un bērnus pieskata vectēvs vai vecmāmuļa. Diemžēl, mums tajos gados, kad bērni bija mazi, neienāca prātā adoptēt kādu vecu latviešu māmuļu kā veco māti. Varbūt tieši tāpēc bērni tā pieķērušies savām krustmatēm un savai Montreālas tantei, bez kuŗas neviena skolas brīvdiena vairs nav iedomājama. Un daudziem ir bijis tāpat.

Es īsti nezinu, kam īsti vairāk pienākas nopelnu tā saucamajā „Vecmāmiņu adoptācijas akcijā", ar kuŗu gribu tagad nākt dienas gaismā. Varbūt mācītājam Arn. Lūsim, varbūt tautietim Jurim Cīrulim. Gadījās, ka pirms kādām desmit dienām Juris Cīrulis, vai un paša vajadzības spiests, vai arī stājoties mūsu bezdarba apkaŗošanas talcinieku rindās, man lūdza likt lietā pazīšanos ar mūsu avīzi, lai sagādātu savai 2 gadus vecajai atvasei latviešu māmuļu, kas bērnu par pieklājīgu atlīdzību varētu pieskatīt, kamēr paši jaunie Cīruļi atrodas maizes darbā.

Savā naīvumā es iedomājos, ka nav nekā vienkāršāka kā atrast 60 vai vairāk gadu vecu latviešu māti, kas būs priecīga par vieglu darbu, jo visus mājas darbus veic pati namamāte. Trīs vakarus es pavadīju pie telefona. Neuzrakstīts palika makšķernieku feļetons, neuzrakstītas palika manas kārtējās aktuālitāšu slejas. Izrādās, ka laikā, kad bezdarbs te ir vislielākais, pilsētā, kur mājo turpat 10.000 latviešu, nevar atrast nevienu vecāku latviešu māmuļu, kas varētu pasēdēt ik dienas pie latviešu bērna! Ne jau tāpēc, ka vecām mātēm šāds darbs nepatiktu, alga būtu par mazu vai ceļš par tālu. Nē! Gluži vienkārši — vismaz manu un vairāku lielu sabiedrisko organizāciju vadītāju paziņu vidū neatradās neviena vecāka bezdarbniece, kas varētu pieņemt Cīruļu ģimenes bērnu pieskatītājas vietu. Cīruļi katēgoriski noraidīja sava bērna pieskatīšanai pieņemt kādas citas tautības aukli.

Šajā brīdī ar savu padomu mums nāca talkā mācītājs Lūsis: „Kā būtu, ja mēs ieteiktu padomāt izsaukt no Vācijas vienu otru māmuļu, kas par spīti mūža gadiem, nemaz nejūtas, ka tā jau dzīvē padarījusi, kas tai bijis darāms?"

„Lieliski!" es vienmēr ātri sajūsminos. „Tas dos jaunu cerību mūsu māmuļām Vācijā un jauniem latviešu pāŗiem, kam nav pašu radu, būs labākās aukles pasaulē! Un vēlāk izdomāsim kādu ceļu, kā uz šejieni dabūt arī vienu otru veco tēvu. Kādēļ gan vecmāmiņas no veco ļaužu mītnēm varētu adoptēt tikai tie, kam vajadzīgas aukles? Kā būtu ar daudzām biedrībām . . . ?"

Nākošajā dienā zvanīju Immigrācijas departamentam: „Vai iespējams izsaukt no Vācijas māmuļu, kas nav asinsradniece? Vai iespējams adoptēt vecmāmiņu?"

Inspektora Kuminga atbilde: „Jā! Izsaucējam tikai jāapsolās par māmuļu rūpēties."

Viss tālākais ir jūsu ziņā. Padomājiet! **Jūsu A. Kundrats**

PATĪKAMA REPREZENTĀCIJA

Anita Grigale (vidū) ar „H.M.S. Pinafore" jūrniekiem. Foto: A. Kalniņš.

LATVIETES PANĀKUMI OPERETES IESTUDĒŠANĀ

Šķiet, daudzi vēl atcerēsies, ka pagājušajā gadā Stratfordas Šekspīra festivāla laikā izcilus panākumus guva Gilberta un Sullivana humoristiskā operete „H.M.S. Pinafore", kurā piedalījās arī latviešu dziedonis un aktieris Igors Gajevskis. Šinīs dienās opereti no jauna uzveda kanadieši, bet tikai citādā sastāvā. Izrādes notika Toronto Sv. Jāņa Kristītāja draudzes baznīcas zālē un pulcināja ap 900 klausītāju. Trīs vakarus no vietas (ieskaitot vienu dienas izrādi) šī operete guva teicamus panākumus. Uzveduma mūzikālo daļu bija iestudējusi latviešiem pazīstamā pianiste un ērģelniece Anita Grigale.

Strādājot kopā ar režisoru un diriģentu, operas iestudēšana ilgusi vairāk kā 10 mēnešus, izsakās mūsu talantīgā pianiste, kas joprojām turpina studijas Toronto Karaliskajā konservatorijā. Sākumā izrādēm bija saistīta arī Vija Grigale (Anitas māsa), bet tecnisku apstākļu dēļ Vijai uzstāšanās izpalika. Tomēr Vija nebūt nav noskumusi par šo faktu, jo viņa nesen kā saistījusies par pastāvīgu ērģelnieci „United Church" draudzē Toronto Rietumos. Bez tam viņai ir privāti skolēni ērģeļspēlē un viņa apgūst arī lielākas zināšanas jaukta koŗa vadīšanā.

Anita, kurai jau lielāka mūzicēšanas prakse, arī darbojas par ērģelnieci un ir ar savu darbu ļoti apmierināta. Runājot par pagājušā gada „H.M.S. Pinafore" iestudējumu, Anita pastāsta, ka nepilna gada laikā notikuši neskaitāmi mēģinājumi, gan svētdienās, gan darbdienu vakaros.

„Šajā laikā darbs būtu bijis daudz vieglāks, ja pa dienu nebūtu jāiet skolā. Bez tam, sadarboties ar amatieriem, kaut latviešiem, ir daudz grūtāk nekā ar profesionāļiem", saka Anita Grigale. Ievērojot apstākļus, kādos šīs izrādes tapušas, jāatzīst, ka mūsu jaunās mākslinieces ieguldījums bija atbalsojies katrā aina mūzikālā frazē. Veicot atbildīgo klavieru pavadījumus ar vislielāko rūpību, kā arī izsekojot līdzi visiem rečitatīviem, Anita iemantoja ne tikai klausītāju, bet arī dziedoņu, aktieru un tecnisko darbinieku atzinību. Vokālā kvalitāte īpaši dominēja koŗa dziedājumos, kas bija precīzi un saturā atjautīgi. Ne mazāk iespaidīgs bija tēlojums un spilgtie jūrnieku tērpi. Vienīgi dekoratīvās skatuves ainas varētu būt iespaidīgākas, jo dažkārt tās bija pavājas un skatuve drusku par mazu tik dzīvam uzvedumam. **A. K.**

Vija Grigale.

LŪDZAMĀ DIENĀ

(Pārnesums no 3. lpp.)

Skaistu atbildi savā svētrunu krājumā „Žēlastības laiks" ir devis mūsu sirmais arc ibīskaps Teodors Grīnbergs. „Dievs," viņš raksta, „nepaklausa visas mūsu lūgšanas, bet Dievs pilda visus savus solījumus."

Vai tā nav skaista atbilde? Un — vai nav sirdij miers atrodams atziņā un ticībā, ka Dievs pilda visus savus solījumus? Vai to apzinoties, mēs līdz ar dziesmnieku nevaram liecināt: „Kāpēc Tu esi tik izmisusi, mana dvēsele, un tik nemiera pilna? Cerē uz Dievu, jo es Viņam vēl pateikšos — savam Glābējam un Dievam"

Un — otra atziņa izskan sirmā Dieva kalpa vārdos:

Grieķu matēmatiķis Arc imeds mēdza zīmēt ģeometriskas figūras savā namā, smiltīs. To viņš darīja arī kādā dienā, nezinādams, ka pilsētā iebrukuši ienaidnieki. Namā ielauzās ienaidnieka karavīrs un sabradāja viņa figūras. Archimeds, to redzēdams, sauca: „Neaizskar manus apļus!" Tie bija viņa pēdējie vārdi, jo karavīrs viņu nogalināja.

Mums visiem ir kopīgs tas, ka visi esam apvilkuši tādus apļus ap sevi: tur ir mīļākais darbs, mīļākās grāmatas, mīļākās idejas, tīkamākās sabiedriskās nodarbības, jā — arī mīļākie grēki... Un nu šajā mazajā, norobežotajā pasaulē nāk Dievs un izjauc šos apļus, izjauc mūsu pašu izvēlētos ceļus... Un tad mēs ceļamies pret Dievu: „Neizdzēs Tu mūsu apļus"... Jā, tā tas ir. Mēs esam iesprostoti katrs tikai savas mazās dzīvītes šaurajā aplī. Bet Dievs redz pāri pār šo apli. Un Dieva ceļi nav mūsu ceļi. Un Dieva domas nav mūsu domas.

Kādēļ mēs lūdzam Dievu?

Kādēļ mums vajag Dievu lūgt? — Mums nevajag Dievu lūgt tikai tādēļ, ka Kristus ir vienmēr un visur Dievu lūdzis un skubinājis arī mūs — savus mācekļus, Dievu lūgt... Mums nevajag Dievu lūgt tikai tādēļ, ka apustuļi to ir darījuši, ka kristīgā baznīca lūgšanu ieskata par cēlu paradumu un vienu no izteiktākajām kristietības iezīmēm.

Mums vajag Dievu lūgt tādēļ, ka bez lūgšanas cilvēka dvēselei jānoslāpst. Dievs mūs ir radījis ar ilgām pēc Viņa. „Kā briedis brēc pēc ūdens upēm, tā mana dvēsele sauc pēc Tevis, ak Dievs."

Mums vajag Dievu lūgt, lai mēs atrastu īsteno dvēseles mieru un atskārstu, ka mūsu mūžus un likteņus veido Dieva roka...

Kas lūgšanā šo roku ir satvēris, tas līdz ar dziesminieku vienmēr un visur var teikt: Kāpēc tu esi tik izmisusi, mana dvēsele, un tik nemiera pilna? Cerē uz Dievu. Es Viņam vēl pateikšos — savam Glābējam un Dievam...

ŠVEICES LATVIEŠU APVIENĪBAS DARBĪBA 1960. G.

ŠLA pagājušais darbības gads bija diezgan rosīgs. Februāra mēnesī ŠLA noturēja gadskārtējo biedru pilnsapulci un ievēlēja jaunu valdi. Latvieši piedalījās igauņu un lietuviešu rīkotajā kopīgajā sanāksmē šo valstu dibināšanas atcerei. — Jūnija mēnesī ŠLA rīkoja aizvesto tautiešu piemiņas dievkalpojumu Bernē un Cīricē. Dievkalpojumi notika prāvesta Dr. Sandera vadībā, un tie bija kupli apmeklēti. Šajos sarīkojumos piedalījās arī igauņi un lietuvieši. Sarīkojumos piedaloties ap-ba sarīkoja kopīgu tautiešu Jāņu vakaru Bernes apkārtnē. Mūsu kaimiņi bija tik sajūsmināti un vienprātīgi, ka kopīgi šķīrās apņēmībā, arī šogad rīkot kopīgu Jāņu vakaru.

Līdz ar pagājušo bēgļu gadu ŠLA griezās pie latviešu un Šveices izdevējiem ziedot grāmatas jauniekārtojamai ŠLA bibliotēkai. Šveices izdevēji bija diezgan atsaucīgi, bet latvju izdevēji diezgan kautrīgi ziedotāji, tā kā pašlaik jaunā latvju bibliotēkā pārsvarā grāmatas vācu, franču un angļu valodā. Apvienība atkārtoti lūdz tautiešus un izdevējus ziedot grāmatas, jo apvienības līdzekļi nav tik lieli, ka tuvākā laikā būtu iespējams iegādāties latvju grāmatas. Grāmatas lūdzam sūtīt: Lettische Vereinigung in der Ss weiz, Zug, Aegeristr. 41, vai arī Herrn. Edg. Imobersteg, Luzern, Gibraltarstr. 9.

Pēc biedru pilnsapulces Lucernā, ŠLA atzīmēja Latvijas šūpļa svētkus. Svētkos piedalījās arī Igaunijas apvienības priekšsēdis Šveicē.

Ziemassvētkos ŠLA izsūtīja bagātīgas veltes visiem aprūpē dzīvojošiem tautiešiem. Daļa no tiem saņēma arī atbalstu naudā. Dziļi izjustā pateicība pierāda, ka ŠLA tautiešiem sagādājusi patīkamu pārsteigumu. — 8. janvārī ŠLA Bernē rīkoja eglītes vakaru. Sarīkojums bija diezgan kupli apmeklēts.

Visumā — latvieši Šveicē kļūst rosīgāki!

Seržants par 10 frankiem

Kā zināms, Francijā viesībās, pieņemšanās un citos sarīkojumos, kur piedalās kāds valdības loceklis, viesību sarīkotājs sanāksmes svinīguma dēļ var pieprasīt „Garde Republicaine" piedalīšanos. Par republikas gvardistu uzmaršēšanu, protams, ir jāmaksā. Kapteiņa īrēšana uz 6 stundām atkarā no uniformas krāšņuma maksā 13 - 17,50 frankus. Seržantu, spožā uniformā ar baltām biksēm un zeltītu ķiveri, var noīrēt jau par 10,60 frankiem, bet vienkāršam gvardistam par sešu stundu „dienestu" jāmaksā 6 franki.

ZĒNI AR MŪZIKU SIRDĪ

KĀ STRĀDĀ UN CEĻO SLAVENAIS VĪNES ZĒNU KORIS

Nesen Kanadā un ASV viesojās Vīnes zēnu koris (2? zēni). Kanadā tas deva koncertus Toronto, Kičenerā un rietumu pilsētās. Mazi augumā un jauni gados, viņi veic lielu un atzīstamu darbu starptautisko attieksmju un draudzības nodibināšanā, dažubrīd liekas, ka tie spēj daudz vairāk nekā cienījami diplomāti. Vīnes zēnu koris un citas mūzikālās grupas, kas nāk no Vīnes tā saucamās galma mūzikas kapellas, ir apceļojušas gandrīz vai katru vietu uz zemes lodes.

Vīnes zēnu koŗa skola nepārtraukti tur gatavībā trīs koŗus. Divi koŗi brauc koncerta turnejās, bet viens koris pastāvīgi uzturas Vīnē, kur dzied dievkalpojumos Sv. Stefana domā, kā arī gatavs mūzikālām aktīvitātēm uz vietas Vīnē.

Skolas kārtība ir tāda, ka katrs zēns dabū rotācijas kārtībā apceļot visas zemes, kas plānā paredzētas, pirms koŗa dalībniekam ir noticis balss lūzums un viņam koris jāatstāj. Koŗa diriģents, skolotājs un med. māsa viņus pavada ikkatrā ceļojumā. Saslimšanas gadījumi zēnu starpā ir samērā reti, jo tiek ieturēta stingra diēta, un par zēnu veselību rūpējas. Med. māsa zēnus reti kad izlaiž no savām acīm un, kur vien tas iespējams, gatavo tiem arī ēst, lai viņus pasargātu no gremošanas traucējumiem sakarā ar svešiem barības līdzekļiem. Lai gan koncerta turnejām izrāuga fiziski veselākos, par labākām balsīm nemaz nerunājot, tomēr neparastie svešzemju ēdieni un pagatavošanas veids nereti rada arī traucējumus.

Pirmais koris, kas Amerikā ieradās tūlīt pēc 2. pasaules kaŗa, izrādīja ļoti lielu apetītu uz pienu un saldējumu, jo tie kaŗa laikā Vīnē nebija dabūjami. Pie tam Amerikas piens bija ar daudz lielāku tauku saturu nekā Austrijas piens, kas koŗa dalībniekos radīja vēdera darbības traucējumu epidēmiju.

Ja ceļošanas apstākļi atļauj, tad tiek iekārtots tā, ka zēniem jāguļ 12 stundas diennaktī. Īsa diendusa ir paredzēta ik pēc katrām pusdienām, ko gan dažkārt nākas grūti ieturēt, jo zēni bieži vien ir tik sajūsmināti par jaunām vietām un pilsētām, ka viņi pie gulēšanas grūti dabūjami. Pirms pusdienām ir īss mēģinājums, un katrā pilsētā, ja vien tas ir iespējams, pāris stundas tiek veltītas pilsētas apskatei, kas savienota ar vispārējo audzināšanas un izglītības programmu.

Vīnē zēnu koris dzīvo Augartenes pilī, tuvu pilsētas centram, bet vasarā viņi pārceļas uz Austrijas Alpiem Hinterbichlā.

Vīnē tipiskā dienas kārtība korim ir šāda: celšanās pl. 6.15, mazgāšanās, ģērbšanās, un īsa rīta lūgšana pirms brokastīm. No pl. 8-12 ir mācību stundas, bet pl 12 pusdienas ar 45 minūšu spēļu pārtraukumu. Mēģinājumi un mācīšanās aizpilda pēcpusdienu. Vakariņas ir pl. 7, un pl. 8 visiem jau jābūt gultā. Ceļojuma turnejās arī tiek mēģināts pieturēties pie dienas rutīnas, cik to atļauj koncerti, un tiek ieturēta tā pati disciplīna.

Lai arī kur Vīnes zēnu koris ierodas, tas iegūst sev un savai tēvzemei neskaitāmus draugus. Tas izskaidrojams ar viņu augstvērtīgo treniņu, viņu nevainojamo priekšnesumu un izturēšanos uz skatuves un ārpus tās.

Vīnes zēnu koris ir kaut kas sevišķs. Jūs varat pabrīnīties, ka zēni, kas vēl nav 12 gadu veci, pakaŗ un kārtīgi novieto savas drēbes, ik dienu tīra un spodrina savus apavus un sukā sev matus bez mazākā aizrādījuma. To viņi dara bez mazākās piespiešanās, no brīva prāta. Viņi ir arī nopietni un izprot stāvokļa nopietnību. Pirms diviem gadiem kāds koncerts nav sācies laikā. Izrādās, ka ceļā uz koncerta vietu autobusam saplīsis motors un nācies gaidīt citu. Tas radījis kopā 15 minūšu novēlojumu, bet zēni veikli un bez mazākiem starpgadījumiem pārģērbušies 5 minūšu laikā, nospodrinājuši kurpes, sasukājuši matus un bijuši gatavi koncertam, bez liela uztraukuma un pānikas. Dzīvojot un ceļojot kopā, viņi iemantojuši lielu pašuzupurēšanās un palīdzības garu — izpalīdzēt viens otram, cik vien iespējams un cik tas viņu spēkos. **Ja Pēteris ir kādās grūtībās īsi pirms koncerta un nevar dabūt savu matrožu blūzi pāri galvai, tad Jānis ir tūlīt klāt, lai viņam palīdzētu. Zinādami, ka viņu tērpi pēc koncerta vai izrādes būs atkal vajadzīgi nākošajā vietā, tērpi tiek kārtīgi novietoti un salocīti. Parūkas un citus operešu uzvedumu atribūtus kopj un glabā ar lielu rūpību un mīlestību.**

Ārpus koncertzāles zēni ir jautri, dzīvē priecīgi un bezbēdīgi, kādiem arī zēniem ir jābūt. Viņiem ļoti nepatīk diendusa. Viņi ļoti mīl saldējumu un ir brīdināti nepārēsties saldumus. Arī uz skatuves aizmugurē viņi dažkārt lasa komikus. Lai gan viņi nāk no Vīnes, viņiem tomēr patīk komiki, kaut gan par Dāvidu Kroketu viņi nejūsmo. Iepirkšanās ekskursijās zēni parasti drūzmējas ap elektriskiem vilcieniem.

Visas viņu koncertu turnejas ir viena liela viesošanās. Satiek jaunus ļaudis, redz svešas zemes, tiek iepazīstināti ar svešām paražām un nedzirdētu valodu. Visi šie pieredzējumi sajūsmina zēnus, un viņi jūtas kā skauti kādā garākā ceļojumā. Pilsētu un ievērojamu vietu apskate ir neatņemama koncertu turneju sastāvdaļa. Katram Vīnes zēnu korim, kas ierodas ASV, tiek parādīta Ņujorka, Niagaras ūdenskritums, Sanfrancisko varenie tilti un citas ievērojamas vietas. Zēnus ļoti sajūsmina Floridas un Kalifornijas jūrmalas smilšainie līči, jo kaut ko tādu zēni Austrijā nekad nav redzējuši. Ar šādām vienreizējām izglītības un pieredzes iespējām bagāts koris ierosina tūkstošus un atkal tūkstošus Austrijas zēnu vecāku savus zēnus nodot šai korī, bet tikai apmēram 100 tiek izlasīts ik pa katriem diviem gadiem. Pēc diviem gadiem zēni ir apmācīti.

Ne tikai Amerika, bet arī Rietumeiropa, Latīņu Amerika, Dienvidafrika, Austrālija un Tālie Austrumi ir vienmēr gatavi un mīļi Vīnes zēnu koŗa saņēmēji un aicinātāji uz koncertiem.

Kad zēnam notiek balss lūzums, viņam no dziedātāju saimes jāatvadās. Bet ar to tomēr nebeidzas viņa gaitas koŗa vadībā; viņš speciālā skolā tiek sagatavots tālākajai dzīvei. Daudzi no viņiem kļūst profesionāli mūziķi — kā viņu priekšgājēji Šūberts un Haidns, bet citi izvēlas kādu no brīvajām profesijām. Tā kādā nesenā veco Vīnes zēnu koŗu sanāksmē bija kopā 37 ārsti.

Koris darbojas Vīnē kopš 1498. gada. **J. G.**

Lieta ļoti nopietna!

Joki paliek joki, bet dažbrīd arī tie kļūst nopietni, īpaši, ja mākslinieku karnevāls Toronto jau pie durvīm. Šogad tas norītēs zem „Jo pliks, jo traks" zīmes, un visi plikie un trakie varēs sacensties plikumos un trakumos piektdien, 24. februārī, Kolumbus zālē, kuŗa būs attiecīgi dekorēta K. Langenfelda vadībā. Protams, nav šaubu, ka atmosfaira arī šogad būs lieliska, kā jau parasts mākslinieku karnevālā, bez tam īpaši būs gādāts arī par tiem, kas grib sūdzēt un sūdzēties — lai tik palasa mākslinieku avīzi!

Protams, paredzēta arī masku godalgošana, šoreiz pēc stingriem kārtības ruļļiem un vadlīnijām: godalgos plikākās, oriģinālākās un trakākās maskas, kas saņems P. Kārkliņa, E. Krūmiņa, E. Pakalna un V. Reinholda darbus. Būs arī gleznu izloze. Ja kādam trūkst vēl ielūgumu vai biļetes, var zvanīt M. Jaunzemai, WA 2-3846.

Vajadzīgs MAIZES IZVADĀTĀJS ar šofeŗa licenci Toronto robežās.

Pieteikties „ESTO BAKERY", 136 Sears St., HO 5-2607.

6. KARNEVĀLS PIGBRIDŽĀ

Kā parasti T. Ķikaukas interesanti dekorētajās telpās, lielā jautrībā un īsti karnevāliskā noskaņā ap 350 viesu pulcējās 6. karnevālā Pigbridžā. No kreisās: divi klauni mūzicē — J. Gailītis un R. Tuklere. Trīs pirmo godalgu ieguvēji: 1. godalga (pa labi) — „Ieva", Sarmīte Endzeliņa, Tauriņš — Ņina Grīnberga un Latvija Amerikā — J. Liekniņš. Tālāk —Rīgas pīrādziņu tirgotāji — Gaida Ieviņa un Elza Šteina.

$18.00 gadā par katriem 100 dolariem

mēs maksājam, ja jūs noguldāt naudu uz noteiktu vai nenoteiktu laiku mūsu uzņēmumā.

Nauda nodrošināta ar zemi un nekustāmiem īpašumiem.

PAULS TILINGS

TILING WINDOW LTD.,

TEL. WA 4-3737, TORONTO.

BALTIEŠU LIZD[A]

LATVIEŠU STUDENTU UN S[…]

5 kilometri no Bonnas, augstā eglēm un priedēm apaugušajā kraujā, kā senā pilskalnā stāv grāfa Vester. olca reprezentāblā baltā bijusī pils. To pirms 10 gadiem savā īpašumā nopirka Baltiešu kristīgo studentu apvienība. Šīs apvienības, kuŗai tikai daži desmit biedru, valdes priekšsēdis ir mācītājs Jāzeps Urdze. Viņš tagad ir faktiskais pils saimnieks un visas rosmes dvēsele. Bez pa daļai atjaunotās un izremontētās pils pēdējos gados īpašuma territorijā ir uzceltas un moderni iekārtotas divas internāta ēkas studentu un mācekļu vajadzībām.

Kad plašo saimniecību apbrīnodams un pastāvīgi darbā aizņemtajam pils saimniekam jautāju, cik atsevišķu telpu ir viņa rīcībā, tad mācītājs pasmiedamies atbild, ka īsti precīzi saskaitīt vēl neesot bijis laika, bet labi vien pāri simtam jau būšot.

Pils garajos gaiteņos divos stāvos, bet vidus daļā četros stāvos ir izbūvētas atsevišķas istabiņas ar visām modernām labierīcībām. Tās pa lielākai daļai apdzīvo Bonnas universitātes studenti, kuŗu starpā lielākā ir latviešu grupa. Latviešu absolventi no Minsteres un no vācu ģimnazijām Vidusvācijā labprāt dodas studēt uz Bonnu, jo mājas vieta Annabergā katram ir droša, un tā Bonna gadu tecējumā ir izvērtusies par latviešu studentu centru Vācijā, bet Annaberga — par latviešu pulcēšanās centru.

LATVIEŠU AKADEMIĶI VĀCIJĀ

Pagājušajā gadā Bonnas universitātē bija immatrikulēti 22 latviešu studenti, šogad — 17, no tiem ducis dzīvo internātā Annabergā, maksājot mēnesī DM 40, kur ieskaitīta arī gultas veļa, bet ne uzturs. Gadu ritumā vesela rinda jau studijas beiguši, starp tiem vairāki laulāti pāŗi: kā tautsaimnieki E. un D. Oši, nupat kā ārsti universitāti reizē beiguši abi Zemīši. Pēdējie lizdu Annabergā nu jau atstājuši un stājušies ārstu darbā Rūrā. Pirms pāris gadiem beigušie tautsaimnieki J. Apinis nu strādā lielajā Baijera koncernā pie Ķelnes, O. Šmits — Štutgartē. Ārsti Hermansons un Kalējs strādā Ķelnē, zobārsts Meilands — Bonnā un savā mašīnā ik nedēļas ierodas Annabergā apmeklēt savus pacientus uz vietas, jo vecākiem gadu gājumiem nav viegli uzkāpt Annabergas kalna lizdā. Šogad studijas cer beigt pirmais latviešu atomfiziķis Vācijā Špengels. Austra Bergmane un Dr. Vildava strādā pie Bonnas universitātes par asistentēm. Uz Ameriku no Annabergas ir devies atomfiziķis Dr. Kļaviņš, bet no Amerikas pēc nepilna gada ir atgriezusies farmaceiteRuciņa un strādā Bonnā. Tā latviešu studējošās jaunatnes ceļi Vidusvācijā ir nesaraujamām saitēm saistījušies ar Annabergu, kas šai akadēmiskajai jaunatnei kļuvis jēdziens pats par sevi.

Mācītājs J. Urdze ir vecas latviešu zemnieku cilts pēctecis no Latvijas un Lietuvas pierobežas, no Ukmerģes, studējis Rīgā. Pirms kaŗa kalpojis latviešu un lietuviešu luterāņu draudzēs Lietuvā, bijis mācītājs Eltišķos. Viņš tikpat skaidri runā latviski kā lietuviski un pulcē ap sevi abu brāļu tautu jaunatni, kas viņam pieķeŗas kā savam miesīgajam tēvam. Viņš atbalsta baltiešu misionārus Indijā un Afrikā, un, ja kāds tāls viesis no tām zemēm ierodas, tad ir svētku noskaņojums Annabergā. Arī garā nomāktie un zem depresijas esošie atrod garīgu un fizisku atdzimšanu Annabergā. Bij. teoloģijas students P. Kļaviņš, nerazdams sevis piepildījumu reliģijas formālajā dogmatikā, ir kļuvis kāda latviešu inženieŗa būvuzņēmēja centīgs līdzdalībnieks. Pēdējam nav viegli, jo bez dzīves biedrenes, kas arī bijusi studente, uz viņu Annabergas kalna nogāzē pašceltā māla kleķa būdiņā raugās septiņi mazu acu pāŗi, vecumā no 1—9 gadiem. Bet viņš nesūdzas. Sejā viņam it kā pastāvīgi laistās smaids.

LIELA ROSME STUDENTU MITNĒ

Ceļš stāvajā Annabergas kraujā nav piemērots invalidam, bet autobuss par Turmhausa piestātni tālāk neiet, un tieši tur sākās kāpums uz 130 metru virs jūras

GRĀMATVEDĪBA un IENĀKUMA NOD. priekš uzņēmumiem.

Zvanīt

HU 5-6121 vai HU 3-9187, Toronto

...RDĪ

...S ZĒNU KORIS

...juši gatavi koncertam, bez liela uztraukuma un pānikas. Dzīvojot un ceļojot kopā, viņi iemantojuši lielu pašuzupurēšanās un palīdzības garu — izpalīdzēt viens otram, cik vien iespējams un cik tas viņu spēkos. Ja Pēteris ir kādās grūtībās īsi pirms koncerta un nevar dabūt savu matroža blūzi pāri galvai, tad Jānis ir tūlīt klāt, lai viņam palīdzētu. Zinādami, ka viņu tērpi pēc koncerta vai izrādes būs atkal vajadzīgi nākošajā vietā, tērpi tiek kārtīgi novietoti un salocīti. Parūkas un citus operešu uzvedumu atribūtus kopj un glabā ar lielu rūpību un mīlestību.

Ārpus koncertzāles zēni ir jautri, dzīvē priecīgi un bezbēdīgi, kādiem arī zēniem ir jābūt. Viņiem ļoti nepatīk diendusa. Viņi ļoti mīl saldējumu un ir brīdināti nepārēsties saldumus. Arī uz skatuves aizmugurē viņi dažkārt lasa komikus. Lai gan viņi nāk no Vīnes, viņiem tomēr patīk komiki, kaut gan par Dāvidu Kroketu viņi nejūsmo. Iepirkšanās ekskursijās zēni parasti drūzmējas ap elektriskiem vilcieniem.

Visas viņu koncertu turnejas ir viena liela viesošanās. Satiek jaunus ļaudis, redz svešas zemes, tiek iepazīstināti ar svešām paražām un nedzirdētu valodu. Visi šie pieredzējumi sajūsmina zēnus, un viņi jūtas kā skauti kādā garākā ceļojumā. Pilsētu un ievērojamu vietu apskate ir neatņemama koncertu turneju sastāvdaļa. Katram Vīnes zēnu korim, kas ierodas ASV, tiek parādīta Ņujorka, Niagaras ūdenskritums, Sanfrancisko varenie tilti un citas ievērojamas vietas. Zēnus ļoti sajūsmina Floridas un Kalifornijas jūrmalas smilšainie līči, jo kaut ko tādu zēni Austrijā nekad nav redzējuši. Ar šādām vienreizējām izglītības un pieredzes iespējām bagāts koris ierosina tūkstošus un atkal tūkstošus Austrijas zēnu vecāku savus zēnus nodot šai korī, bet tikai apmēram 100 tiek izlasīts ik pa katriem diviem gadiem. Pēc diviem gadiem zēni ir apmācīti.

Ne tikai Amerika, bet arī Rietumeiropa, Latīņu Amerika, Dienvidafrika, Austrālija un Tālie Austrumi ir vienmēr gatavi un mīļi Vīnes zēnu koŗa saņēmēji un aicinātāji uz koncertiem.

Kad zēnam notiek balss lūzums, viņam no dziedātāju saimes jāatvadās. Bet ar to tomēr nebeidzas viņa gaitas koŗa vadībā; viņš speciālā skolā tiek sagatavots tālākajai dzīvei. Daudzi no viņiem kļūst profesionāli mūziķi — kā viņu priekšgājēji Šūberts un Haidns, bet citi izvēlas kādu no brīvajām profesijām. Tā kādā nesenā veco Vīnes zēnu koŗu sanāksmē bija kopā 37 ārsti.

Koris darbojas Vīnē kopš 1498. gada.

J. G.

...ŽĀ

...utribā un ...itī karnevālisā no- ... No kreisās: divi klauni mūzi- ...: 1. godalga (pa labi) — „Ieva", ...merikā — J. Liekniņš. „Ģelfs" ...n Elza Steina.

...r katriem

...iem

...eiktu vai nenoteiktu lai-

...mniem īpašumiem.

TILINGS

...WINDOW LTD.

...37, TORONTO.

BALTIEŠU LIZDA ANNABERGĀ

LATVIEŠU STUDENTU UN STUDIJU CENTRS VĀCIJĀ

5 kilometri no Bonnas, augstā eglēm un priedēm apaugušajā kraujā, kā senā pilskalnā stāv grāfa Vester. olca reprezentāblā baltā bijusī pils. To pirms 10 gadiem savā īpašumā nopirka Baltiešu kristīgo studentu apvienība. Šīs apvienības, kuŗai tikai daži desmit biedru, valdes priekšsēdis ir mācītājs Jāzeps Urdze. Viņš tagad ir faktiskais pils saimnieks un visas rosmes dvēsele. Bez pa daļai atjaunotās un izremontētās pils pēdējos gados īpašuma territorijā ir uzceltas un moderni iekārtotas divas internāta ēkas studentu un mācekļu vajadzībām.

Kad plašo saimniecību apbrīnodams un pastāvīgi darbā aizņemtajam pils saimniekam jautāju, cik atsevišķu telpu ir viņa rīcībā, tad mācītājs pasmiedamies atbild, ka īsti precīzi saskaitīt vēl neesot bijis laika, bet labi vien pāri simtam jau būšot.

Pils gaŗajos gaiteņos divos stāvos, bet vidus daļā četros stāvos ir izbūvētas atsevišķas istabiņas ar visām modernām labierīcībām. Tās pa lielākai daļai apdzīvo Bonnas universitātes studenti, kuŗu starpā lielākā ir latviešu grupa. Latviešu absolventi no Minsteres un no vācu ģimnazijām Vidusvācijā labprāt dodas studēt uz Bonnu, jo mājas vieta Annabergā katram ir droša, un tā Bonna gadu tecējumā ir izvērtusies par latviešu studentu centru Vācijā, bet Annaberga — par latviešu pulcēšanās centru.

LATVIEŠU AKADĒMIĶI VĀCIJĀ

Pagājušajā gadā Bonnas universitatē bija immatrikulēti 22 latviešu studenti, šogad — 17, no tiem ducis dzīvo internātā Annabergā, maksājot mēnesī DM 40, kur ieskaitīta arī gultas veļa, bet ne uzturs. Gadu ritumā vesela rinda jau studijas beiguši, starp tiem vairāki laulāti pāŗi: kā tautsaimnieki E. un D. Oši, nupat kā ārsti universitāti reizē beiguši abi Zemīši. Pēdējie lizdu Annabergā nu jau atstājuši un stājušies ārstu darbā Rūrā. Pirms pāris gadiem beigušie tautsaimnieki J. Apinis nu strādā lielajā Baijera koncernā pie Ķelnes, O. Šmits — Štutgartē. Ārsti Hermansons un Kalējs strādā Ķelnē, zobārsts Meilands — Bonnā un savā mašīnā ik nedēļas ierodas Annabergā apmeklēt savus pacientus uz vietas, jo vecākiem gadu gājumiem nav viegli uzkāpt Annabergas kalna lizdā. Šogad studijas cer beigt pirmais latviešu atomfiziķis Vācijā Špengels. Austra Bergmane un Dr. Vildava strādā pie Bonnas universitātes par asistentēm. Uz Ameriku no Annabergas ir devies atomfiziķis Dr. Kļaviņš, bet no Amerikas pēc nepilna gada ir atgriezusies farmaceite Rucina un strādā Bonnā. Tā latviešu studējošās jaunatnes ceļi Vidusvācijā ir nesaraujamām saitēm saistījušies ar Annabergu, kas šai akadēmiskajai jaunatnei kļuvis jēdziens pats par sevi.

Mācītājs J. Urdze ir vecas latviešu zemnieku cilts pēctecis no Latvijas un Lietuvas pierobežas, no Ukmerģes, studējis Rīgā. Pirms kara kalpojis latviešu un lietuviešu luterāņu draudzēs Lietuvā, bija mācītājs Eltiškos. Viņš tikpat skaidri runā latviski kā lietuviski un pulcē ap sevi abu tautu jaunatni, kas viņam piekeŗas kā savam miesīgajam tēvam. Viņš atbalsta baltiešu misionārus Indijā un Afrikā, un, ja kāds tāls viesis no tām zemēm ierodas, tiek rīkots latvisku noskaņojumu Annabergā. Arī garā nogurušie un depresijas esošie cilvēki tur atrod garīgu un fizisku atdzimšanu Annabergā. Bij. teoloģijas students P. Kļaviņš, nerazdams sevis piepildījumu reliģijas formā, kļuvis kāda latviešu inženiera būvuzņēmēja kompanjons. Pēdējam nav viegli, jo bez dzīves biedrenes, arī viņa ir bijusi studente, uz Annabergas kalna nogāzē pasēlta māla kleķa būdiņā raugās vairāki bērnu pāri, vecumā no 1—9 gadiem. Bet viņš nemaz nezūdas, it kā pastāvīgi laistās smaids.

LIELA ROSME STUDENTU MITNĒ

Ceļš stāvajā Annabergas kraujā nav piemērots invalidam, bet autobuss par Turmrausa piestātā tālāk netāt, un tieši tur sākās kāpums uz 130 metru virs jūras līmeņa esošo balto pili. Paceļu roku automašīnai, kas tuvojās, un, vēl mašīnai kustoties, vēras durvtiņas, un braucējs smaidīdams aicināja mani iekāpt un sēsties jau labi vien izsēdētā brīvajā sēdeklī. Braucējs bija Kļaviņš. Nākošajā dienā garīgo pārdomu semināra ietvaros Kļaviņš pils kapellā teica svētrunu un lūgšanu, un ar savu sirdsskaidrību un vienkāršību iekaroja klātesošo sirdis — un atkal ar smaidiem.

Jau veselam gadam uz priekšu Annabergā ir sastādīts garīgā darba plāns, kur paredzētas 10 dažādas sanāksmes un atpūtas nedēļa mātēm — laikā, kad studentiem ir brīvdienas vai pārtraukumi.

Un tā cauru gadu — gads gadā dzīve Annabergā plūst un burbuļo kā putojošs kalna strauts. Katrai dienai jau gadu uz priekšu tur ir plānā paredzēts savs uzdevums. Tā arī šoreiz, janvārī, četras garīgo pārdomu dienas kalna lizdā aizritēja steigā kā nebijušas, un pēdējo vakaru, ar milzīgu paklājiņu izklātajā pils ovālajā zālē garīgo pārdomu dienu dalībniekiem ap 5 metri augsto egli sēdot un mirdzošo svecīšu liesmās lūkojoties, daudz sev un blakus sēdētājiem jautājām: kad atkal šeit pulcēsimies? Jo Annaberga ar tās viesmīlīgajiem saimniekiem ir kā magnēts. Kas reiz šeit bijis, tas atkal un atkal grib turp atgriezties. Starp pārdomu dienu dalībniekiem šoreiz bija arī latviešu māte N. Poruka, kas pirms diviem mēnešiem Rietumvācijā ieradusies no Rīgas uz dzīvi pie dēla kaŗa invalida, kuŗš ir nerēdzīgs. Arī pēdējais bija klāt. Viņam aug 4 meitas un 1 dēls, pats strādā fabrikā, bet vai ilgi to varēs, nezina, jo arī plaušas ir cietušas. Bija arī divas māsas Fabianes, bij. jelgavnieces. Viņas šovasar viesojušās Sav. Valstīs, un Annabergā viņas jūtas kā vienā ģimenē.

Katru gadu septembrī mācītājs Urdze pulcē uz atpūtas nedēļu latviešu mātes no visas Reinzemes. Pa reizei tur notiek jaunatnes un studentu kongresi. Tur ir dibināta arī ELJA. Nekur citur Vācijā nav tāda plašuma kā Annabergā; nekur citur latviešu rīcībā nav tik lepnas bij. grāfa pils, kur no grezno zāļu griestiem noraugās mākslinieku barokā veidotās figūras, kur, visās varavīksnes krāsās, atspoguļojot ugunis, mirdz Venecijas kristalla kroņlukturis. Lielajā zālē gar sienām spoguļi, kuŗos atspoguļojas zāles parkets. Smagas seno laiku mahagoni un ķiršu koka mēbeles. Masīvajos grāmatu skapjos plaša bibliotēka, to pārzina Dr. A. Rudzīte, kas, doktora gradu ieguvusi Bonnā, strādā Minsteres ģimnazijā, bet īstā māja viņai, kā arī daudziem citiem, ir Annaberga. No 3 metru augstajiem pils logiem atklājas plašs skats uz tālu apkārtni: pilsētas un ciemi, upes, meži, lauki. Dažam labam trimdiniekam tā ir vienreizēja izdevība dzīvot un viesoties vecā aristokratiskā pilī — arī man.

KO SPĒJ STINGRA APŅĒMĪBA

Kad mācītājam Urdzem jautāju, kā BKSA pie lielā īpašuma tikusi, viņš, domās grimdams, atbild: 1947. g., no nometņu pelēcības Lībekā bēgdams, kopā ar dažiem kristīgiem jauniešiem un domu biedriem, starp tiem arī tagadējais saimniecības vadītājs, Volc..ovas cīnītājs, virsl. Pommers, nonācu Homgelārā pie Reinas, bijušā lidlaukā, kur rēgojās tikai drupas un apdeguši dzelži. Lai būtu, kur apmesties, tīrījām vecos ķieģeļus un cēlām māju — vienu, pēc tam otru. Pāris gadu nodzīvojām, tad lidlauku atkal pārņēma ministrija, lai to sagatavotu tam paredzētiem uzdevumiem. Par uzceltajām mājām izmaksāja atlīdzību. Meklējot pēc cita objekta, atradu Annabergu, kas arī bija pa daļai sagrauta un ko vecais grāfs mūsu biedrībai pārdeva par DM 200.000. Iemaksai izlietojām saņemto atlīdzību par pašu celtajām mājām, un šodien jau gandrīz visa pirkšanas summa ir samaksāta. Par speciālo valsts aizdevumu atjaunojām izpostīto pils daļu, ir izremontētas pārējās telpas un piemērotas internāta vajadzībām. Ir ierīkota centrālā apkure un nu pašu centrālizēts ūdensvads un visa kanālizācija. Visas telpas ir apmēbelētas un apgādātas ar visnepieciešamāko. Ziedojumus nevienam neesam prasījuši, bet, cik ienākumi atļauj, budžeta robežās tiek atbalstīti studenti. Darbojas māšu atpūtas fonds un garīgās aprūpes fonds. Pirmais dod līdzekļus ikgadīgām māšu atpūtām, maksājot pat ceļa izdevumus, ja atpūtnieces pašas to nespēj. Garīgās aprūpes fonds rīko garīgo pārdomu sesijas un sedz visus ar to saistītos izdevumus. Uzņēmumam ir parādnieki, DM 23.000 apmēros, vairums cittautieši, kas dzīvojuši internātā, saņēmuši arī uzturu un aizgājuši — nesamaksājuši; tomēr īpašuma pašreizējais oficiālais novērtējums pēc grāmatām — DM 1.600.000 jeb apm. $400.000,-.

Darbs Annabergā ir bijis iespējams tādēļ, ka bijuši ideālisti, kas savu darbu tur ir ieguldījuši, neprasīdami tarifus un nerēķinādami darba stundas. Tāds ideālists ir pats mācītājs Urdze, tāda viņa dzīvesbiedrene; tāds — saimniecības vadītājs Pommers un saimniece Rūta N., komponista E. Melngaiļa meita. Viņa savā laikā kopā ar nelaiķi tēvu staigājusi pa Kurzemi un tālāk pa Kuršu kāpām Austrumprūsijā, pierakstot un vākusi latviski kursiskās dziesmas un melodijas. Tagad viņa gatavo garšīgus latviskos ēdienus Annabergas virtuvē. Mācītāja sekretāre I. Dumpe savu amatu pilda kā goda amatu. Viņa ir bij. Latvijas universitātes sekretāriāta darbiniece. Tur dzīvo arī nel. kapt. Rūša ģimene, kapt. A. Baltiņš un Traumaņu ģimene, un katram tur ir sava vieta un savs uzdevums. Bet darba vēl daudz, un mācītājs būtu priecīgs, ja uz dzīvi un darbu Annabergā pārnāktu vēl vairāk latviešu. BKSA līdztekus Annabergai bija nopirkusi arī plašu lauku saimniecību Bavārijā, bet tā kā ne starp latviešiem ne citu tautību piederīgajiem neradās ļaudis, kas tur gribētu dzīvot un saimniekot, tad šo saimniecību nācās pārdot.

Annabergā skan gan arī lietuvju, igauņu un vācu valodas, bet latviešu valoda tur ir pārsvarā. Ja nebūtu Annabergas, Vidusvācijas latviešiem daudz kā pietrūktu. Annaberga ir neatkarīga un kā latviskās kultūras cietoksnis — Annaberga spītē visiem vējiem un vētrām, no kurienes tie arī nāktu.

V. L.

ATRASTI MANUSKRIPTI

Poļu laikraksti ziņo, ka Breslavas universitātes bibliotēkas nesakārtotajos papīru blāķos atrasti līdz šim nepazīstami Gerharda Hautpmaņa manuskripti *un privātvēstules*. Atrastās vēstules atklājot līdz šim nepazīstamus sīkumus par nelaiķa personīgo dzīvi.

ŅUJORKAS DRAUDZE ATSKATĀS UZ PAVEIKTO

Lielākās pārrunas Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes pilnsapulcē 12. februārī izraisīja budžeta jautājums, galvenokārt minimālās gada nodevas paaugstināšana uz 15 dolariem sievietēm un 20 dolariem vīriešiem. Ņujorkas draudzē nodevas pastāv uz brīvprātības principiem, noteikta ir tikai minimālā draudzes nodeva, lai valdei būtu iespēja sastādīt gada budžetu. No draudzes locekļiem valde prasa solījumu nākamā gada nodevām, bet to bija pildījuši tikai apmēram 40%. Tiem, kas solījumu nav iesūtījuši, draudzes gada nodeva ir minimālā maksa.

Būtībā pret nodevu paaugstināšanu neviens nebija pretim, domstarpības radīja tikai veids, kādā šo paaugstinājumu reālizēt. Daļa no pilnsapulces dalībniekiem domāja, ka vajadzētu atrast citus ceļus paaugstinājuma izkārtošanai, vai atrast citus ienākumu veidus, kā aizpildīt budžeta paaugstinājumu par apmēram $5.000,-, kas šogad sasniedz $52.400. Pilnsapulce ar lielu balsu vairākumu nolēma tomēr paaugstināt minimālo gada maksu, pieņemot izstrādāto budžetu. Ienākumu lielākā daļa, ap 36.000 dol., paredzēta no draudzes nodevām, $7.000,- no kollektēm, $6.500,- no speciāliem ziedojumiem Lieldienās un Ziemassvētkos, $3.000,- dažādi ziedojumi. Izdevumos visvairāk paredzēts algās, gandrīz $20.000,-, bet 6 svētdienas skolu un 3 svētdienas vidusskolu skolotāju algām gandrīz $10.000,-, draudzes darbībai $7.000,-. Prāvas piemaksas prasa arī nekustamie īpašumi — draudzes nams Bruklinā un bērnu vasaras nometne Katskilu kalnos.

Draudzē ir pavisam 2933 iesvētīti locekļi, bet kopā ar neiesvētītiem 3635, tas ir par 47 locekļiem mazāks kā pagājušajā gadā. Nodevas gadā maksā no 2 līdz 100 dolariem, bet nesamaksāto nodevu summa par iepriekšējiem gadiem sasniedz $22.600,-, pie kam daži nav maksājuši 10 gadu; no nodevu maksāšanas atbrīvoti ap 200 draudzes locekļu, galvenokārt vecie cilvēki un studenti.

Atsevišķi budžeti ir arī svētdienas skolām, kur vecāki pašaplikšanās ceļā iemaksā līdzekļus. Nuarkas skolā, kuŗā daudz ir ārpus draudzes bērnu, vecāku padome maksā 3 skolotājiem algas. Tās tomēr būtu kārtojamas budžeta kārtībā.

Ņujorkas draudzē 1960. gadā notikuši 189 dievkalpojumi, vairāk kā 3 katru svētdienu. Ņujorkas draudze aizņem plašu rajonu, un katru svētdienu dievkalpojumi notiek vairākās vietās, draudzi apkalpo 3 mācītāji, bet pārvalda centrālā valde. Katram rajonam ir atsevišķas komitejas, kas kārto vietējā rajona vajadzības. Kristīti 43 bērni, salaulāti 29 pāŗi, no kuŗiem daži ar cittautiešiem, pēdējā dusā pavadīti 42 draudzes locekļi. Svētdienas skolās mācās 370 audzēkņi, par 23 vairāk kā pagājušajā gadā. Pie draudzes darbojas dāmu komiteja 30 locekļu sastāvā, pastāv palīdzības fonds, kas palīdz grūtībās nonākušiem tautiešiem ASV, Vācijā un aiz dzelzs aizkara, ir 3 draudzes koŗi un jaunatnes pulciņš.

Katskilu kalnos ir labi iekārtota bērnu vasaras mītne, ko ziemā izmanto slēpētāji. Blakus nometnei ierīkots kalns slēpētāju vajadzībām. Daži draudzes locekļi izteikuši vēlēšanos īrēt telpas visu ziemu. Paredzams, ka drīzumā nometne varēs segt visus izdevumus, bet, pēc mācītāja O. Gulbja domām, nav svarīgi, cik nometne dod atlikumu, galvenais, ko nometne devusi latviskā un reliģiskā audzināšanā. Pagājušo vasaru nometni apmeklējuši ap 700 viesu.

Šogad pilnsapulce ritēja daudz mierīgākā garā nekā citus gadus. Uz pilnsapulci bija ieradušies 100 draudzes locekļu, kas tomēr visi līdz beigām nepalika.

Šogad valdē bija jāpārvēl 5 valdes locekļi; uz 3 gadiem ievēlēja K. Balodi, A. Muižnieku, A. Lejiņu, bet uz 2 gadiem J. Bērziņu un J. Padegu. Revīzijas komisijā: J. Pelše, V. Cerbulis un A. Gobiņš. Daudz interesantākas bija delegātu vēlēšanas uz ALAs 10 gadu darbības kongresu, kur uz 4 vietām kandidēja 9, no kuŗiem ievēlēja: K. Balodi, T. Pētersonu, A. Kopmani un C. Stankeviču.

Revīzijas komisijas atzinums bija, ka draudzes valde un pārējās nozares darbojušās teicami, neapmierina tikai nodevu iekasēšana. Debatēs izskanēja domas, ka vajadzētu palikt pie brīvprātīgām nodevām, nosakot kādu minimu. Noteiktais minims dotu iespēju iekasēt summas no tiem draudzes locekļiem, kas dievkalpojumus apmeklē pavisam maz un ar nodevu maksāšanu nesteidzas.

V. I.

APSPIESTO TAUTU AIZSTĀVJA LORDA BĒRVUDA GODINĀŠANA

Apspiesto Eiropas tautu asamblejas (ACEN) Londonas delegācija kopā ar Ungārijas piemiņas komiteju (Hungarian Memorial Committee) 3. februārī bija rīkojusi svinīgu sēdi, lai pateiktos lordam Bērvudam par viņa nenogurstošo darbību apspiesto tautu brīvības un tiesību atgūšanas labā.

Sēdē un tai sekojošā pieņemšanā bija padomju okupēto valstu neatkarības laika diplomātiskie pārstāvji un valdību locekļi, apspiesto tautu trimdas organizāciju vadītāji, britu parlamenta un lordu palātas locekļi, britu un trimdinieku preses pārstāvji.

Svinīgās sēdes sākumā runāja ungāru sacelšanās aculiecinieks ģenerālis L. D. Verešs, pasniedzot lordam Bērvudam ungāru mākslinieka Franka Kovača bronzā attēlotu ungāru 1956. g. brīvības cīņu skatu.

„Redzot tādus vīrus kā lords Bērvuds, Vidus un Austrumeiropas apspiestās tautas vēl joprojām tic, ka Rietumi tās nav aizmirsuši. Eiropa nevar ilgi dzīvot tā kā tagad — puse brīva un puse verdzībā." Ģenerālis Varešs godināja arī lorda Bērvuda dzīves biedri lēdiju Bērvudu, kas aizvien ir sapratusi un atbalstījusi sava vīra centienus apspiesto tautu labā.

Arī ACEN Londonas delegācijai ģen. Varešs pateicās par labo sadarbību ar ungāru brīvības cīnītājiem un, draudzību un cieņu apliecinot, pasniedza ACEN Londonas delegācijas priekšsēdim P. Reinardam mākslinieka Kovača ungāru sacelšanās piemiņas plāksnes kopiju bronzā.

ACEN Londonas delegācijas priekšsēdis inž. P. Reinards, izteikdams lordam Bērvudam pateicību visu apspiesto tautu vārdā, teica:

„Mēs visi zinām, ka ikreiz, ja rodas vajadzība, lords Bērvuds nekad neatsakās ziedot laiku un spēkus, lai aizstāvētu cilvēka cieņu un cilvēciskās tiesības. Mēs esam dzirdējuši viņu runājam, aizstāvot brīvību, droši un bez bailēm gan parlamentā, gan publiskās sanāksmēs; mēs esam lasījuši viņa uzmudinošos rakstus presē, kur viņš ar savu parasto pārliecības spēku vērš brīvās pasaules uzmanību uz briesmām, kas tai draud no komūnistu sazvērestības. Bet mēs visvairāk apbrīnojam lorda Bērvuda dziļo pārliecību, ka cilvēku brīvība un cieņa ir visas mūsu civilizācijas kopēja daļa, kādēļ tās jāaizstāv ar vislielāko pārliecību un nodošanos. Šajā ticībā ar mums dalās apspiestās tautas aiz dzelzs aizkara par spīti viņu ilgajai verdzībai zem nežēlīgās varas."

Priekšsēdis pieminēja visas deviņas tautas, kam ir sena varonīga vēsture, un ko tagad tikai kaila ieroču vara aizkavē darboties līdzi brīvo tautu saimē.

„Viņas var būt piespiestas klusēt ar draudiem un vajāšanām, bet par spīti visām ciešanām un zaudējumiem, viņas nekad nesamierināsies ar verdzības likteni; to nenoliedzami jūt arī viņu verdzinātāji. Tādēļ Kremlis ar tādu sašutumu noraida ikvienu ierosinājumu izdarīt mūsu zemē brīvas vēlēšanas starptautiskā pārraudzībā. Komūnistu mērķis ir tikai valdīt un neierobežoti izplatīt savu varu. Individuāla brīvība nozīmē viņu sistēmas galu. Pasaulē nevar būt miera, ja nav brīvības."

Runātājs pateicās arī lēdijai Bērvudai, pasniedzot ziedus, par viņas gādību un atsaucību trimdinieku problēmu kārtošanā.

Dziļi aizkustināts lords Bērvuds pateicās par pagodinājumiem un atzinību, teikdams: lai cik savādi tas izklausītos, viņš vienā ziņā pat esot laimīgs pat pašreizējā traģiskajā stāvoklī pasaulē, jo tā viņš esot ieguvis sev daudz jaunu un tuvu draugu, ko liktenis atvedis šajā zemē.

Viņš ieskata par privilēģiju savu iespēju robežās Rietumu sabiedrībai atgādināt Austrumeiropas likteni.

„Austrumeiropa nav tikai milzīga cilvēces traģēdija, bet tā ir arī labākais piemērs, kā atklāt komūnistu metodes un nolūkus. Tādēļ ir skaidrs, ka mums jāturpina par to runāt. Tas ir arī galvenais ACEN uzdevums, kas mums visiem spēkiem jāatbalsta. Bet mums ir pienākums arī kā individiem aizvien atgādināt saviem draugiem visneiedomājamāko stāvokli pasaulē. Vēl jaunā atziņu gadā — 1961. g., no Baltijas līdz Melnajai jūŗai stiepjas dzeloņdrāšu žogs, ar mīnām, bruņotām sardzēm, mašīnšautenēm — ar visiem nepieciešamiem koncentrācijas nometnes piederumiem.

Maskavā parakstītais 8. komūnistu partijas pārstāvju ziņojums nozīmē rakstveida apņemšanos pakļaut visu pasauli verdzībai. Neviens neprotestē pret noziegumu, kas pastāv jau 15 gadus. Mans ceļojums uz Ungārijas robežu mani pārliecināja skaidrāk par „miermīlīgās koeksistences" īsto nozīmi, nekā to būtu panākusi kāda profesora vai politiķa lekcija."

Tālāk lords Bērvuds griezās pie trimdiniekiem ar lūgumu, uzturēt savā starpā vienību: „Tas attiecas uz vienprātību mūsu starpā. Katrs, kas lasa komūnistu deklarāciju, saprot, ka pasaulē pašreiz ir tikai viena ienaidnieka izaicinājums. Un, tieši domājot par to, es gribu uzsvērt visai Austrumeiropas trimdas saimei, kas tagad dzīvo Rietumos, ka vienprātība viņu pašu starpā ir vitāla nepieciešamība."

Klātesošie lordu Bērvudu ilgi sumināja aplausiem. Apspiesto tautu drauga godināšanas aktā bija ieradies arī Latvijas sūtniecības padomnieks T. V. Ozoliņš, rakstnieks Pēteris Aigars un LNPL prezidija locekļi A. Liepiņa un J. Andrups.

DEPORTĒTS LIETUVAS BĪSKAPS

No autoritātīviem avotiem Romā ziņo, ka janvāŗa beigās arestēts Viļņas un Poņevežas apustuliskais administrātors bīskaps Juliāns Steponavičius. Viņš ievietots cietumā Vladimirā. Viņa apcietināšana nenāca negaidīta, jo komūnistu prese pēdējā laikā ievietoja asus uzbrukumus pret bīskapu, apvainojot viņu dažādos „noziegumos". Apcietināšanas iemesls bija tas, ka bīskaps atteicās ordinēt četrus Teoloģijas semināra studentus, lai gan kulta lietu komisārs bija ieteicis viņus ordinēt. Bīskaps ne vien atteicās tos ordinēt, bet deva rīkojumu izslēgt no semināra, jo zināja, ka šie četri studenti ir komūnistu partijas aģenti.

Komūnistu iestādes tomēr pavēlēja studentus paturēt seminārā, kaut arī tie jau mācības beiguši. Mēģināja panākt, lai viņus ordinē kāds cits bīskaps, bet visi atteicās.

Bīskapu Steponavičiusu vēl apsūdz par to, ka viņš izdevis slepenu apkārtrakstu garīdzniekiem, kuŗā aicina mācīt bērniem katechismu.

Arī Steponavičiusa priekštieci archibīskapu Reini komūnisti nosūtīja uz Vladimiras cietumu, kur viņu nomocīja.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGA

● Prof. J. Dundurs kārtējā Čikāgas latviešu inženieŗu b-bas referātu vakarā pirmdien, 13. februārī, Latviešu namā stāstīja par ASV augstskolām, mācīšanas metodēm un tiesībām. Interesantais referāts kuplo apmeklētāju vidū izraisīja pārrunas, kuŗās piedalījās inženieŗi A. Tolks, O. Bikša, O. Krolls, u.d.c. Saslimušā b-bas priekšnieka vietā vakaru lietišķi vadīja inž. A. Tolks. 4. martā b-ba rīko kopā ar ārstu b-bu groziņu vakaru Latviešu namā.

● Dziedones Paulas Brīvkalnes koncerts Čikāgā notiks sestdien, 25. martā, par ko tuvāk ziņos laikrakstos, ČZ un radio. —ro.

DETROITA

● Daugavas Vanagu apvienības Detroitā priekšnieks Arnolds Līgotnis 12. februārī kļuva 40-gadnieks. Dzimis Sālpils pag. Klebēros, pie Staburaga. Pēc Valsts Ziedoņa dārzkopības skolas beigšanas viņš sāk strādāt Tīraines izmēģinājumu stacijā, bet 2. pasaules kaŗa laikā jaunajam dārzkopim jāstājas kaŗavīru rindās. Seko pārējo latviešu cīnītāju liktenis — gūsts, sākumā Fallingbostelles, vēlāk Austrumfrīzlandes nometinājumā. Nometņu laiku pavada Lībekā, no kurienes iestājas angļu transporta vienībā.

ASV, Detroitā, jūbilārs ierodas 1951. g. vasarā un jau tā paša gada rudenī viņš sāk aktīvi darboties nule kā nodibinātajā DV apvienībā. Kopš tā laika viņš bijis vairākkārt valdes loceklis, kasieris un kopš 1958. g. rudens ir DV apvienības Detroitā priekšnieks.

Gavilnieku sveikt 11. februārī bija pulcējies liels Detroitas sabiedrisko darbinieku un draugu pulks. Apsveicēju rindu ievadīja DV ap-bas Detroitā sekretārs J. Upīte, pasniedzot dāvanu. Sekoja Latviešu apvienības Detroitā priekšsēdis O. Deksnis. No Kristus draudzes sveica Ed. Zariņš, no Detroitas latviešu koŗa — A. Zariņa. Sirsnīgus vārdus jubilāram Sv. Pāvila draudzes māc. V. Līventāls un Drāmatiskās kopas režisore M. Upīte, bet cīņu biedrs, kauju līdzgaitnieks J. Skrīveris, tagadējais DV ASV goda tiesas priekšsēdis, sveica ar vēstuli, jo pats aizņemts citos pienākumos.

Bija daudz dāvanu un cildinošu vārdu, jo jubilārs iemantojis visas Detroitas latviešu sabiedrības nedalītas simpatijas.

BAFALO

● Bafalo latviešu kluba rīkotais karnevāls „Nakts buļļu ciemā" sakrita ar kaimiņu novados rīkotām masku ballēm tanī pašā nedēļas nogalē, tādēļ apmeklētāju varēja būt daudz vairāk. Žūrijas komisija šoriez izšķirās godalgas piešķirt naudā, un tā 1. godalgu saņēma Juris Smilkstiņš (siena gubiņa), 2. — Francis Teicans (klauns), 3. Laura Gailīte (taurenītis). Vēl samērā interesantas maskas bija Jurim Lasmanim (nāve), Skaidrītei Ūkinai (spāniete) un Vijai Alkai (mušmire). Apmeklētāju vidū bija daži ciemiņi no Sirakūzām un Toronto.

● Ev.-lut. draudzes dievkalpojums, kam sekoja gada sapulce, nebija sevišķi labi apmeklēta, jo tautiešos vēl aizvien ir novērojama tendence izvairīties no sabiedriskiem amatiem. Sapulci atklāja un draudzes pārskatu par pagājušo darbības gadu sniedza draudzes priekšnieks A. Smilktiņš. Sapulci vadīja P. Gailītis, protokolējot B. Epermanim, revīzijas komisijas pārskatu nolasīja B. Malējs. Visas amatpersonas palika līdzšinējās arī uz 1961. darbības gadu.

● Rakstā par Bafalo Latviešu kluba 10 gadu jubileju — pieminot šeit viesojošos māksliniekus, īpaši vēl jāuzsveŗ, ka 18. novembra svinībās Bafalo viesojās sieviešu dubultkvartets „Līga" ar solisti O. Pētersoni, Veltas Liniņas vadībā. Sirsnīgs paldies!

INDIĀNAPOLE

● Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzē (mācītājs Pēteris Nesaule) uz šī gada 1. janvāri reģistrēti 470 draudzes locekļi, no tiem 358 iesvētīti un 112 pusaudži un bērni. 1960. gadā draudzei notikuši 47 dievkalpojumi, 8 draudzes vakari un 14 kristīgās jaunatnes pulciņa sanāksmes. Vairākus dievkalpojumus draudzes mācītāja vietā vadījis māc. Egons Rūsa. Draudzes mācītājs apmeklējis arī saslimušos draudzes locekļus, gan mājās, gan slimnīcās. Ļoti rosīgi darbojies draudzes kristīgās jaunatnes pulciņš, tāpat draudzes skola, dāmu komiteja, nelielais koris un pērminderu saime. Draudzes rīkotajā gadskārtējā bērnu vasaras nometnē skaistajā Šekemaka pavalsts parkā piedalījās 27 bērni. Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības ASV pārvaldes rīkotajos draudžu svētdienas skolu skolotāju kursos piedalījās 3 draudzes svētdienas skolas audzinātāji; draudžu apvienības ASV pārvaldes rīkotajās AS vidējo valstu baznīcas jaunatnes dienās Čikāgā piedalījās 8 Indiānāpoles draudzes kristīgā jaunatnes pulciņa dalībnieki. Gadskārtējā Ziemassvētku drēbju vākšanas akcija palīdzībai bēgļiem devusi 24 saiņus lietotu drēbju un apavu. Decembrī uz Latviju noraidīta draudzes mācītāja ierunātā svētruna un lūgšana.

● Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šogad Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudze Kristus ciešanu laikā rīko reliģisku priekšlasījumu ciklu. Par virstematu „Kristus pestīšanas darbs" notiks 3 referāti: 13. martā māc. J. Strautnieks no Čikāgas lasīs „Kristus mūs atpestījis no grēka", 20. martā māc. Egons Rūsa — „Kristus mūs atpestījis no velna", 27. martā māc. J. Osis no Oksfordas, Ohaio, — „Kristus mūs atpestījis no nāves". Visi priekšlasījumi notiks Indiānas latviešu biedrības mājas telpās, 2511 N. Central Ave., un sāksies plkst. 19.00. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem ceļa izdevumu segšanai viesiem - referentiem.

● Indiānāpoles pirmā latviešu ev.-lut. draudzē pagājušā gadā nākuši klāt 13 draudzes locekļi, un draudzē uz šī gada 1. janvāri 271. 1960. gadā notikuši 33 dievkalpojumi, caurmērā ar 77 baznīcēniem katrā. Draudzes mācītājs Volrads Isaks bijis 845 mājų un slimnīcu apmeklējumos, kaut gan arī pats 3 mēnešus slimoja. Pie draudzes darbojas dāmu komiteja un koris. Pagājušajā gadā draudzes budžeta apgrozījums bijis $7.400,-; sinodei un labdarīgiem mērķiem vien izdoti pāri par $1.400,-. Dievnama iegādes fonds pieaudzis par $800.-. Dievkalpojumi tagadējās telpās jāizbeidz ar martu, tādēļ starplaikā būs jāīrē cits dievnams.

● Nesen salaulāti Ruta Janelšiņa ar Džeimsu Šivalteru, abi no Indiānāpoles. Līgavainis ir amerikāņu tautības.

G. G.

KALAMAZŪ

● Kalamazū ev.-lut. daudzes darbs koncentrējies galvenokārt bērnu - jaunatnes audzināšanā, kristīgās ticības sludināšanā un labdarīgā darba veikšanā, kas secināms no kārtējiem draudzes padomes un pārējo institūtu darbības pārskatiem, ko amatpersonas sniedza 12. februāŗa sanāksmē. Pagājušais draudzei bijis 10. darbības gads. No jauna draudzē iestājušies 17, kopā 569. Notikuši 50 dievkalpojumi ar caurmērā 132 baznīcēniem katrā, dodot caurmēra kollekti 44,20. Trijās vecumu grupās ticības mācību svētdienās (pirms un pēc dievkalpojumiem) mācās vairāk kā 100 bērnu un jauniešu. Palīdzības darbam dāmu komiteja izdevusi $360.-, bet draudzes valde $326,13. Pagājušajā gadā draudzes pasākumos pavisam ienākuši $13.908,37. Nesamaksāts nama parāds vēl ir $2.762,-. Kopīgais draudzes aktīvs $34.550,61. Pagājušā gada budžeta izpildījums ieņēmumos pārsniegts par $600,-. Tekošajam gadam sapulce budžetu pieņēma $8.920,- apmērā.

Revīzijas komisijas pr-dis J. Šnerbele darbību atzina par sekmīgu un lūdza izteikt darbiniekiem pateicību. Draudzes pr-ks J. Gailis pateicās ikvienam darbiniekam par sekmēm darbā. Par ALAs delegātu kongresā Vašingtonā jau 10. reizi izraudzīja K. Brūveri.

● Sakarā ar latviešu skolas bibliotēkas pārkārtošanu, skolas padome lūdz, lai tās grāmatas, kuŗas jau iestāvējušās ilgāku laiku pie lasītājiem, tiktu tuvākā laikā nodotas atpakaļ. J. Žumburs izgatavojis un nodevis skolas vajadzībām drēbju pakaramo statīvu, kas skolēnu lielā skaita dēļ bija ļoti nepieciešams.

● Illinois Institute of Technology beidzis Tālivaldis Brunovskis un ieguvis būvinženieŗa gradu. Izcilo sekmju dēļ uzņemts „Tau Beta Pi" un Chi Epselon". Viņam piedāvāta stipendija maģistra grada iegūšanai. Pašreiz Brunovskis saistījies inž. firmā „De Leuty and Co.", Čikāgā.

● Gleznotāja Jāņa Indusa un grafiķes Marijas Induses-Muceniece darbu skati Latviešu b-bas namā 11. februārī atklāja Latviešu b-bas priekšnieks J. Grotēns. Darbi bija izstādīti stipri saspiesti, jo telpas priekš tik kupla klāsta par mazām. Izstāde bija izraisījusi lielu interesi, ko apliecināja kuplais apmeklētāju skaits. 12. februārī M. Induse - Muceniece referēja par mākslas dzīvi citās zemēs. Vairāki darbi jau pirmajā dienā pārdoti. Neparedzētu apstākļu dēļ izstādi, ko bija paredzēts turpināt līdz 19. februārim, slēdza 15. februārī.

GRĀMATVEDĪBA un IENĀKUMA NOD.

priekš uzņēmumiem.

Zvanīt

HU 5-6121 vai HU 3-9187, Toronto

M. Krone-Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

OTRO BROKASTU ĒDIENI

Aukstā laikā var pasniegt siltus, bet siltā laikā aukstus otro brokastu ēdienus, kuŗus jau iepriekš iespējams sagatavot.

LAŠA ŠĶĒLĪTES

Sagriež svaigu galda maizi plānās šķēlītēs, iemērc pienā uz dažām minūtēm. Tad sagriež žāvētu lasi tāpat plānās šķēlēs un ieliek vienu stundu pienā. Saliek vienu kārtu baltmaizes šķēlītes ne visai bieži kopā uz plāts, kas apziesta ar sviestu. Uz katru baltmaizes šķēlīti uzliek laša šķēlīti, tad atkal baltmaizes šķēles. Saputo ¼ märc. sviesta, pieliek 4 olu dzeltenumus, ¼ märc. sarīvēta parmesansiera, samaisa un uzziež uz jau minēto sakārtojumu; pārkaisa sarīvētu sieru un cep vidējā karstumā 20 minūšu.

KROKETES NO VĀRĀMĀS VISTAS

Labu vārāmo vistu, apm. 3. märc., izvāra mīkstu, tad izloba no kauliem un samaļ līdz ar ½ märc. šampiņonu, pieliek skābu krējumu un tik daudz rīvmaizes, ka var izformēt kroketes, apviļā divi reizes sakultā olā un rīvmaizē un cep karstos taukos peldošus.

PILDĪTAS OLAS AR PUTNU GAĻU

Svaigas olas novāra cietas, tad izloba no čaulām, pārgriež gareniski vidū pušu, izņem dzeltenumus, tos smalki saberž, pieliek samaltu vistas gaļu, pieliek sarīvētu muskatu un sāli pēc garšas, labi izmaisa un pilda olu baltumu pusēs. Saliek atkal abas puses kopā, apviļā sakultā olā un rīvmaizē, liek karstos taukos un cep gaiši brūnas.

CEPTS LASIS FORMIŅĀS

2 märc. svaiga laša ieliek vārošā ūdenī, pieliek piparus un virces un vāra uz lēnas uguns 10 minūšu. Tad lasi sadala mazos gabaliņos, ieliek katliņā ar 2 ēd. kar. sviesta un ½ ēd. kar. miltu un, krietni maisot, patur uz uguns 5 minūtes; tad pieliek ¼ kv. skāba krējuma, ½ märc. sagrieztu šampiņonu un visu kopā savāra. Formītes iezież ar sviestu un izkaisa ar rīvmaizi. Iepilda sagatavoto lasi, pārkaisa ar rīvmaizi un sarīvētu sieru un cep stiprā karstumā gaiši brūnus. Šādi sagatavotu lasi var pasniegt arī pie vīras.

JĒRA AKNAS FORMĀ

1 märc. jēra aknu smalki sagriež un līdz ar ¼ märc. samaltas jēra gaļas sautē sviestā uz lēnas uguns ½ stundu, tad pieliek piparus pēc garšas, 2 ēd. kar. skāba krējuma, 1 ēd. kar. rīvmaizes, labi savāra, pilda ar sviestu ieziestā formā un pārkaisa ar rīvmaizi. Cep vidējā karstumā.

GAĻAS PUDIŅŠ

Sakarsē katliņā 1 ēd. kar. sviesta, pieliek 2 ēd. kar. skāba krējuma, ½ tases cepeša mērces, 3 sakultas olas, 1 sarīvētu sīpolu un [illegible] märc. sakapātu cepeša palieku. Tad visu uzvāra, ieliek iepriekš sagatavotā formā, pārkaisa ar rīvmaizi un cep tik ilgi, kamēr brūna. Sāli liek pēc garšas.

SIĻĶU PUDIŅŠ

Notīra 3 izmērcētas siļķes, novelk ādu, izloba asakas un smalki sakapā. Iemērc pienā 3 šķēles baltmaizes izrīvē caur sietu, pieliek 1 ēd. kar. sviesta, 1 mazu sarīvētu sīpolu, piparus un smalki sakapātas siļķes, 1 ēd. kar. skāba krējuma, 4 olas dzeltenumus un iecilā saputotus olu baltumus. Liek sagatavotā formā n cep mērenā karstumā brūnu.

ŽĀVĒTU REŅĢU SACEPUMS

Notīra 2 märc. žāvētu reņģu un sakapā. Iemērc pienā 2 šķēles baltmaizes un saberž ar karoti. Pieliek 4 olas dzeltenumus un 2 ēd. kar. skāba krējuma, 1 ēd. kar. izkausēta sviesta, 1 mazāku sarīvētu sīpolu, sakapātas reņģes, vienu tasi buljona un pēdīgi iecilā saputotos olu baltumus. Masu liek sagatavotā formā, pārslacina ar izkausētu sviestu un pārkaisa ar rīvmaizi. Cep vidējā karstumā gaiši brūnu.

VĒŽU KROKETES

2 lielus jūras vēžus, atbrīvotus no čaulām, smalki sakapā, pieliek 4 sakultas olas, 3 pienā iemērcētas baltmaizes šķēles, 1 ēd. kar. izkausēta sviesta un 1 ēd. kar. skāba krējuma. Ja masa būtu par biezu, pielej mazliet saldā krējuma. Izveido glītas kroketes, apviļā vispirms olā, tad rīvmaizē un cep sviestā skaisti brūnas.

MĒLE AR RĪSU

Uzliek vārīties svaigu vērša mēli ar 1 ēd. kar. sāls un vāra 2-3½ stundas. Mēle vārāma atvākotā traukā uz lēnas uguns. Kad mīksta, izņem, novelk ādu un sagriež šķēlēs. Patam kādu ½ stundu ieliek iepriekš izvārītus mīkstus ½ märc. rīsu ar ½ tējkar. sāls, 1 ēd. kar. sviesta un ¾ kv. auksta ūdens un tad ar visu trauku ieliek cepeškrāsnī uz 15 minūtēm. Rīsus izgāž uz lēzenas bļodas, liek apkārt sagrieztās mēles šķēlītes. Katliņā sasautē 1 ēd. kar. miltu ar 1 ēd. kar. sviesta, atšķaida ar buljonu, kurā mēle vārījās, pielej vienu glāzi vīna, mazliet citrona sulas un mērci pārlej pār mēles šķēlītēm.

„VĒRŠA ACS"

8 svaigas olas izlaiž uz pannas izkausētā sviestā tā, ka dzeltenums paliek vesels. Tad lēni cep uz mērenas uguns, kamēr baltums sarec; dzeltenums lai paliek jēls, tam drusku uzkaisa sāli un pārlej tējkarotu karsta sviesta. Tad vērša acis sadala katru par sevi un uzmanīgi noņem no pannas, tā ka paliek veselas. Blakus vērša acīm liek šķiņķa šķēles vai arī žāvētas vārītas vērša mēles šķēles.

RĪSI AR ŠĶIŅĶI MUSEĻĒS

½ märc. rīsa iebeŗ ¼ kv. verdošā ūdenī un nedaudz sāls, ļauj izsūkt. Tad piemaisa vienu olu, 1 ēd. kar. skāba krējuma, labi saputo un sajauc ar rīsiem. Sagriež žāvētu šķiņķi mazos kumosiņos, piejauc rīsam, pilda ar sviestu ieziestās mušelēs, pārkaisa ar rīvmaizi un cep karstumā gaiši brūnas. Var cept arī lielākā formā.

AUSTRĀLIJAS DZĪVES SĪKUMI

1988. gadā Austrālijā būšot 20 miljonu iedzīvotāju. Patlaban Austrālijā ir vairāk kā 10 miljonu iedzīvotāju, bet 1965. gadā būšot jau 11,5 miljona iedzīvotāju. Immigrācijas ministrs izteicies, ka jāpierāda pasaulei, ka austrālieši var uzņemt daļu no pasaules iedzīvotājiem. Ja austrālieši to nevarēs, tad jāatrod kāda internacionāla organizācija, kas šo lietu nokārto.

Patlaban Austrālija izstrādājusi 5 gadu immigrācijas plānu.

***

Nesen no Maskavas ieradušies Austrālijā atkal 2 „zinātnieki" — komūnisti A. Vorfolomejevs un kāds A. Smirnovs.

***

Padomju Savienības sūtnis Austrālijā J. Kurdjakovs nesen Brisbenē preses pārstāvjiem izteicies, ka apspiestu tautu Krievijā nav, un ka agrākais kollēga V. Petrovs, kas atklāja krievu spiegu darbību, esot īsts huligans.

***

Bērna nolaupītājs un noslepkavotājs Austrālijā izrādījies dzimis Ungārijā, pēc izcelsmes puszīds. Viņa īstais vārds bijis Brauns, pēc tam viņš Ungārijā pārdēvējies par Baranaju un Austrālijā pieņēmis Bredlija uzvārdu. Savā noziegumā viņš atzinies.

B.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRGEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJAM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS.
F. Cook — vad.

DIVI JAUNI TUNEĻI EIROPĀ

Ja pasāktais darbs sekmēsies ar aprēķināto intensitāti, divi jauni tuneļi būs caururbusi Rietumalpus jau 1961. gada beigās. Šis pasākums ir reizē moderns un revolūcionārs — daudz vairāk nekā dzelzceļa tuneļu atklāšana pirms apmēram simts gadiem. Pašreizējie zemes ceļi, pāri Alpiem, piem., St. Bernhard Pass, ir nelietojami deviņus mēnešus gadā, un līdz šim nav vēl atrasta pāreja Mont Blanc kalnam. Tādēļ Mont Blanc un St. Bernhard tuneļi, kuŗu izejas punkti Italijā atrodas apmēram 20 km viens no otra, saīsinās tradicionālos maršrutus no Atlantijas okeāna krasta uz Ziemeļjūŗu un no Baltijas uz Dienvidjūŗas krastu par vairāk kā 100 kilometriem.

Visnozīmīgākais ir St. Bernhard tunelis, kuŗa galvenais financētājs ir italiešu automobiļu Fiat ražotāji. Šis tunelis pavērs taisnu ceļu no Reinas un Rūras apgabala Vācijā uz Ziemeļitaliju. Šis ceļš, viens no vecākajiem tirdzniecības ceļiem Eiropā, ir taisnākais no Reinzemes uz Romu. To beidza lietot laikā, kad Napoleons, pāri Simplonam un Mont Cenis, izbūvēja jaunus ceļus un pārējas.

Abi tuneļi ievada kādas jaunas Eiropas ēras sākumu, kam tuvs sakars ar Eiropas tirdzniecības apvienības darbības rezultātiem, ar jaunu kopēju intereśu rašanos, ar jaunu augšupeju tirdzniecībā, rūpniecībā un celtniecībā. Šie faktori ir bijuši galvenie, paverot iespējas ilgi gatavotiem projektiem kļūt par īstenību. Pirmais Mont Blanc tuneļa projekts bija izstrādāts jau 1787. gadā, un tā autors ir H. Benedikts. Pēc tam, laikā no 1814. līdz 1946.. gadam, pavisam ir bijuši astoņi dažādi projekti. Piecdesmitajos gados daži pievedceļu plāni materiālizējās sakarā ar rūpniecības paplašinājumiem, un līdz ar to īstenojās lielu un modernu ceļu tīklu būve abās pusēs Alpiem. Pēc tam, kad Vācijas, Šveices, Francijas un Italijas autoceļu plāni bija pabeigti, minētie tuneļi bija vienīgie šķēršļi modernai un ātrai nokļūšanai šajā Eiropas daļā.

Šo ceļu un tuneļu izbūve paveŗ tūristiem pilnīgi jaunas un modernas iespējas — ceļotājs, kuŗa interesēs nav slikto ceļu pārvarēšana, neērtības un laika zaudējums, braucot cauri lauku ciemiem un pilsētiņām, ātri nokļūst no viena pieturas punkta otrā. Lielas viesnīcu sabiedrības, sadarbībā ar benzīna firmām, gādā par visu vajadzīgo.

Italiešu un franču vienošanās par Mont Blanc tuneli parakstīta 1953. gadā pēc diplomātiskajām cīņām starp lielajiem eiropiešiem — franču ministru R. Šūmani un italiešu de Gasperi un Sforcu. Stratēģiskā nozīme Mont Blanc tunelim ir ļoti liela. Tas atveŗ taisnus ceļus no Havras un Šerburgas ostām uz militāri nozīmīgo Po upes baseinu Italijā. Ekonomiski tas ir nozīmīgāks Italijai nekā Francijai.

Italieši cer novirzīt daļu bagātās tūristu plusmas no Francijas un Šveices Alpiem uz saviem jūrmalu resortiem, lai ar laiku pievilktu pašus francūs apmeklēt Italiju. Tirdzniecībā tas vairos sacensību starp divām vietām — Ženēvu un Marseļu. Mont Blanc tuneļa projekts ir viens no dārgākajiem — izmaksa aprēķināta uz 11 miljoniem mārciņu.

Šis tunelis būs pāri par 10 km garš — garākais pasaulē. Tāpēc ventilācija un svaiga gaisa piegāde ir sagādājusi nopietnas grūtības. Nav iespējams ventilācijas šachtu ievadīt no virspuses, jo kalns ir pastāvīgi pārklāts ar biezu ledus kārtu. Svaigais gaiss ir jāiesūknē un izlietotais jāuzsūc ar speciālām ierīcēm, kuŗas nāksies iebūvēt ceļa virsējā kārtā. Tunelis ir kalkulēts 250 līdz 300 automašīnu caurlaidei stundā. Visas ceļošanas formālitātes būs kārtojamas vienā tuneļa galā. Būvdarbi italiešu pusē sākās 1958. g. decembrī. Mazāki panākumi ir bijuši no franču puses, cietākās klints dēļ. Caurmērā darbs virzās uz priekšu no 8 līdz 9 metriem diennaktī.

Darbs pie St. Bernhard tuneļa ir daudz riskantāks, jau tā iemesla dēļ vien, ka tas noris apm. 2.000 metru virs jūŗas līmeņa. Strādnieku baze atrodas slīpa kalna nogāzē. Ziemas mēnešos vienīgais sakars ar civilizāciju ir slēpes un ragavas. Apstākļi Šveices pusē nav daudz labāki. Tunelis, kas domāts lietošanai visu gadu, tiks savienots ar apm. 10 katras puses. Speciāli izbūvēta platforma būs pamats muitas punkta un atpūtas viesnīcas celšanai.

Apmēram tūkstots cilvēku tiek nodarbināti italiešu pusē, kuŗu daļa nāk no nabadzīgajām dienvidus provincēm un nav pieradusi ne pie smaga darba, ne aukstuba. Šveices kontraktoru firma savā pusē nodarbina daļu bijušo vācu kaŗavīru.

Lielais St. Bernarda tunelis būs apmēram 6 km garš. Zem tā ceļa virskārtas tiek rakts vēl kāds mazāks tunelis eļļas vadam Agip petrolejas pārstrādāšanas sabiedrībai, kuŗa projektē jaunu rafinēriju Aiglē. Šī tuneļa izmaksa ir aprēķināta uz 56 miljoniem Šveices franku. Šo divu tuneļu rezultātā galvenie ceļi no ziemeļrietumiem un Centrāleiropas tiks izvērti kā diegi caur adatas aci, lai pēc tam atkal izplestos vēdekļveidīgi. No Hamburgas uz Karlsrūi tālāk uz Freiburgu, Bazeli u. c. No Aostas uz Turīnu, no Ceva uz Ženēvu, no Turīnas uz Milānu, Neapoli un tālāk uz Regio, Kalibriju un Mesīnu stiepsies jaunie Eiropas ceļi.

K. Z.

KRĀSAINIE PĀRŅEM ČIKĀGU

Pirms desmit gadiem, kad šo rindiņu rakstītājs pārnāca uz Čikāgu, krāsainie vēl nebija tik lielā skaitā pārņēmuši šo pasaules pilsētu, kuŗu pilsētas galva Richards Delijs vēlas izbūvēt 11 miljonu iedzīvotājiem, pārvēršot par vislielāko pilsētu pasaulē, kā tas ir pašreiz. Vairākus gadus man bijusi izdevība vērot pilsētas augšanu, iedzīvotāju kustību, ārējo izskatu gan ielās, gan veikalos un veikalu vizītkartēs — skatulogos. Kopš 1955. gada pilsētas galva mani ar rakstu aicināja pilsētas jaunuzbūves komitejā, kuŗā darbojos joprojām. Šis pagodinājums — bezalgas postenis, dod iespēju vēl sīkāk iepazīties ar nodomiem un topošo šai pilsētā. Tā esmu varējis izsekot, kā šeit iespiežas krāsainie un kādu taktiku viņi piekopj. Lielākā daļa balto neciēš krāsainos. To viņi zina, kādēļ virza savas izplešanās smailes uzmanīgi, bet mērķtiecīgi nolemtajā virzienā.

Piemēra dēļ minēšu kādu ielu, kaut vai Rūzvelta. Dažas, varbūt pat viena krāsaino ģimene par katru cenu nopērk šai vietā kādu māju. Sekas ir tās, ka baltie kaimiņi drīz vien izvācas. Tā atbrīvojas daži dzīvokļi, kuŗus noteikti noīrēs krāsainie, pie kam par lētu maksu. Tā tas turpinās līdz nolemtai vietai. Pa to laiku šis zars jau sācis no pirmvietas izplesties uz sāņielām, lietojot tādu pašu taktiku. Mājas un dzīvokļus ātri vien nodzīvo un pārvērš līdz nepazīšanai, jo vairāk tādēļ, ka krāsaino ģimenes ir ļoti bagātas bērniem. Dzīvokļos valda netīrība un nekārtība. Ir tikai nedaudzi izņēmumi. Izīrētās mājas drīz vien top tādas, ka saimnieki ir laimīgi, ja var tās pārdot. Tās arī nopērk melnie.

Starp dažām tautām notiek arī cīņa vietu dēļ, īpaši, ja tas ir labs tirdzniecības iecirknis, piemēram, cīnās bulgāri ar griekiem un italiešiem. Visas tās ir lielas emigrantu kolonijas. Kurš kuŗu izspiedīs. Pilsētā tā rodas lieli krāsaino un atsevišķu tautību iecirkņi. Čikāga uz ārpusi vairs nevar izplesties, jo to vārda pilnā nozīmē ielenc mazpilsētas, kādu pašreiz ir tieši 300. Uz šīm mazpilsētām, vienalga, vai tā ir Meivuda, Šillera Parks, Elgīna u.t.t., bēg baltie. Tur ir arī veselīgāka dzīve, īpaši bērniem. Bēg arī fabrikas, jo mazpilsētās mazāki nodokļi. Visas mazpilsētas ērti sasniedzamas ar autobusiem un vilcieniem. Bet jā, — tikai dažās aizliegts krāsainiem izdot dzīvokļus. Tā, piem., Meivudā arī tagad pakāpeniski sāk izplesties krāsainie, bet, īpaši Meivudā dzīvo arī daudz latviešu. Daži jau pametuši tur savus dzīvokļus, jo jutušies krāsaino ielenkti. Pašā pilsētā turpina noplēst mājas, namus, fabrikas un baznīcas, veseliem iecirkņiem. Vietām izskatās pilnīgi pēc kaŗa lauka. Pēc laika tur ceļ blokmājas, piekārtojot rotaļlaukumus, vingrošanas ierīces, zāļu laukumus. Sistēmatiski aptīra ielas, un likts saimniekiem pie sirds, darīt to pašu, aicinot ar plakātiem un uzsaukumiem. Karstajā laikā vietām pilsēta sākusi laistīt ielas. Likts arī pie sirds namsaimniekiem nokrāsot mājas, lai tūristi, īpašos autobusos apbraukājot pilsētu, redzētu to glītu un tīru. Bet pret ieradumu grūti cīnīties. Tomēr šo cīņu uzņēmies un veic pilsētas galva ar savu stābu.

— ro.

KULTŪRAS DIENU LAIKĀ ZIEDOSIM ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU KULTŪRAS FONDAM!

Kultūras fondam paredzētie ziedojumi nosūtāmi pēc adresēm: Kanadā — Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Term. „A", Toronto, Ont.. ASV — American Latvian Association, 1727 Kenyon Street, N. W. Washington 10, D. C.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Pelše sūdzējies PSKP CK plēnumā

„Kopš 1953. gada septembra plēnuma vajadzības mūsu valstī pēc lauksaimniecības produktiem ir tik stipri pieaugušas, ka sasniegtais līmenis nedod iespēju tās pilnīgi apmierināt. Pavisam Latvijā iepirkts 862.000 t piena, 130.000 t lopu un putnu un 67 milj. olu. Tas deva iespēju sistēmatiski palielināt pad. Latvijas ieguldījumu šo produktu Vissavienības fondā. Tam 1961. g. nodos 24% gaļas un 46,6% piena. 1960. g. bija 19% gaļas. Mēs neesam izpildījuši savas saistības gaļas pārdošanā valstij. Ap 300.000 sivenu mazāk iegūts nekā paredzēts. Valstij nodeva maza svara un vāji nobaŗotus lopus. No iedzīvotājiem iepirka 140.000 teļu. Pag. gadā no republikas izvests vairāk nekā 15.000 govju. Lopbarības nepietiek, lai pilnīgi apmierinātu vajadzības. Uz katriem 100 ha lauks. izm. zemes visu katēgoriju saimniecībās sagatavoti 527 cnt. piena, bet kolchozos un pad. saimniecībās 283 cnt. Patlaban mūsu republikā uz 1.267 kolchoziem un pad. saimniecībām ir tikai 365 kukurūzas sējmašīnas un 700 kombaiņu. Tāpēc daudzas saimniecības balstās uz roku darbu. Mūsu lūgums dot vismaz 800 kombaiņus netiek izpildīts laikus. Ārkārtīgi zems mēchanizācijas līmenis ir lopkopībā. Govju slaukšana mēchanizēta tikai par 8%. Niecīgos apmēros izmanto aviāciju nezāļu un augu slimību apkaŗošanai. Puse no pad. saimn. lopiem novietotas nelielās grupās pa 15—20 katrā, izmētātas pa vecajām zemnieku sētām, kur dzīvo viena ģimene.

Nepieciešams atrisināt jautājumu par minerālmēslu ražošanas palielināšanu. Rīgā ir neliela superfosfāta rūpnīca, kas uzcelta pirms vairākiem gadu desmitiem. Tagad tā atrodas jaunu, plašu dzīvojamo masīvu vidū un ar saviem indīgajiem atkritumiem padara netīru gaisu, ļoti kaitē pilsētas apstādījumiem un darbaļaužu veselībai. — Daudzas mašīnas pie mums ražo nepietiekamā daudzumā . . . ." (Radiofonā 14. 1. 61.).

KAS VAINĪGS?

„Lauku ļaudis neapmierināti, ka viņiem nākas ilgi gaidīt uz remontu. Jāprasa labāka darba kvalitāte. Bieži vien par šķērsli ir rezerves daļu trūkums. Rūpniecībai jānāk palīgā laukiem, bet TSP palīdzība bieži vien gaužām maza. TSP uzņēmumi 1960. g. nav izpildījuši auto, traktoru un ekskavatoru rezerves daļu izlaides uzdevumu. Lai gan republikā ir tikai viena TSP un viena Lauksaimn. ministrija, kuŗas šķiŗ tikai nelielais pilsētas kanālis, tomēr barjēra starp tām vēl liela . . ." („Cīņa" 7. 1. 61.).

P i e z ī m e: Te nu pats Pelše ar skaitļiem pierādījis, ka okupētās Latvijas sociālistiskā saimniecība pakļauta tiem pašiem Vissavienības padomju iekārtas ražošanas chaosa „likumiem" — vienaldzībai, nolaidībai, faktu viltošanai, aplamai plānošanai, nemitīgai „vainīgo" meklēšanai u. t. t.

Citiem vārdiem: partijas dižvīri rada chaosu, ko Čeka stingri apsargā, bet tauta aizvien vairāk garīgi un fiziski panīkst.

TSP PR-JS GAILE JUTIS ŠO KRITIKU UN IR TAISNOJIES:

„Ir problēmas, kuŗas nevar atrisināt uz vietas bez savienības organizāciju palīdzības. Daudzu jaunu mašīnu ievešanu ražošanā, kas guvušas labu novērtējumu pārbaudēs, aiztur. GOSPLANS nepiešķiŗ vērību to sadalei pa uzņēmumiem masu produkcijai: no 35 mašīnām 20 nekur neražo. — Beidzot ir radīts pērn labs arkls akmeņainām augsnēm, bet Odesas rūpnīca jau otro gadu neko nedara, lai to ražotu. Cukurbiešu un kukurūzas kultivātoru „KPH - 2,8" Rjazaņas TSP vienaldzīgs — nav mūsu konstrukcija! GOSPLANS PLĀNO LIEPAJSELMAŠ 'am 80 universālos iekrāvējus „PY-Q 6A", kas ir piliens jūŗā. Mums nav skaidra GOSPLANA pozicija. Tulas TSP nepilda mūsu pasūtinājumu 500 vākuma sūkņiem un RIGASELMAŠ nevar izlaist slaukšanas aparātus. Tagad tos izlaiž uz kooperātīviem pamatiem vairākas nespeciālizētas rūpnīcas. Tas ļoti neērti un nerentabli. Vienā rūpnīcā mūsu republikā vajadzētu uzcelt cechu, kas izlaistu slaukšanas aparātus. Pagaidām mēs dodam laukiem ļoti maz pakaišu kūdras — 55.000 t gadā. Septiņgades beigās vajadzēs 200.000 t. KSFSR kūdras institūts vilcinās ar augstražīgu mēchanismu izstrādāšanu. Uzskaitītie trūkumi aizkavē kolchozu un sovchozu attīstību NW zonā..." („Izvestija" 15. 1. 61.).

KOLCHOZUS APVIENO LIELĀKOS

Agrākos gados tos apvienoja sovchozos: „123 jaunas pad. saimn. 1956. g. un 1957. g. uz 402 kolchozu bazēm ar 35.000 darbam spējīgiem nodibinātas („Cīņa" 11. 1. 59.). — Tagad: „Talsu raj. nodibināts k. „Draudzība" ar 10.000 ha, 2.000 kolchozniekiem." Radio 7. 12. 60.). „Daudzi Valmieras raj. kolchozi nolēmuši apvienoties: Ļeņins, Zilaiskalns, Imanta." (Radiof. 15. 1. 61.). Liels kolchozs tikai formāli atšķiŗas no sovchoza — nākošās komūnas. — Nupat PSKP CK plēnumā atskanējušas balsis par labu lieliem kolchoziem, ne sovchoziem (pagaidām!).

NECIENĪ JĀŅA RAIŅA PIEMIŅU

„Šogad Čerņigovā es iegāju pazīstamā ukraiņu rakstnieka M. M. Kocjubinska piemiņas mūzejā. Kā te cienī cilvēka piemiņu, kas atdevis visu dzīvi un talantu, kalpojot tautai! Vissīkākās mirušā rakstnieka lietas mūzeja līdzstrādnieki glabā uzmanīgi un ar mīlestību. Māja izdaiļota ar ziediem, visur tīrība un kārtība.

Un kļūst neizturami sāpīgi, kad redzi, cik nejēdzīgi pie mums Latvijā Majoros uztur vasarnīcu - mūzeju, kur lielais vārda mākslinieks, latviešu tautas dzejnieks Jānis Rainis dzīvoja savas pēdējās dienas.

Tā vietā, lai vasarnīcas territorijā uzglabātu visu pirmatnējā veidā, mūzeja direkcija gājusi pa atklātās patvaļas ceļu, iznīcinot piemiņas celtnes, kas ierīkotas par godu dzejniekam. Izrakti 7 stabi, ko Jāņa Raiņa draugi novietoja viņa nāves dienā. Gids Vanags, kas maz sajēdz dārzkopībā, iznīcina ceriņus un citus apstādījumus: Raiņa iestādītais koks sāk kalst, jo tam nogriezti vairāki lieli zari. Mājas territoriju jau gadu desmitu „grezno" mēsli. 3 gadus te stāv salauzti vārti.

Vasarnīcā rīkojas saimniecības pārzinis, kas neprot vērtēt kultūras vērtības.

Vai nav laiks nodibināt pie mūzeja vēsturiski memoriālu padomi, kuŗā darbotos Rakstnieku savienības, mākslinieku, architektu, mācītu mežkopju un dārzkopju pārstāvji. Jo J. Raiņa vasarnīca - mūzejs ir dārga katram padomju cilvēkam. Mākslinieks M. Koļesnik. („Sovetskaja Molodež" 28. IX. 60.).

AIZMIRSTAS PIEMIŅAS VIETAS

„Sprīdīšos"... liels uzraksts ceļa malā jau pa gabalu rāda, ka šeit atrodas aptieka, bet maza plāksnīte pie mājas sienas — tikai zinātājam stāsta, ka šī ir rakstnieces A. Brigaderes māja - mūzejs... Pat tik daudz kā sagrauto tiltiņu pār upīti neviens nav varējis salabot. Redzams, neviens nav centies izlasīt daudzos viesu grāmatas ierakstus, jo vai ik desmitais ieraksts stāsta par to, kādu mēs, Brigaderes talanta cienītāji, vēlētos redzēt viņas māju - mūzeju, un kas tā labā būtu jādara... Nepelnīti tiek aizmirsta arī Kr. Barona māja Turaidā... E. Upelnieks, kolchoza pr-js."

— „Kas gan atteiksies no izdevības apmeklēt brāļu Kaudzīšu mūzeju Ērgļu rajonā „Kalna Kaibēnos"? Pateicoties „Kalna Kaibēnu" ilggadīgo pārziņu — Zvaigznes tēva un mātes pašaizliedzīgai rīcībai un gādībai, mūzeja telpas un, galvenais, eksponāti, saglabāti kā rakstnieku dzīves laikā. 1957. gadā vien mūzeju apmeklējuši ap 2.500 cilvēku. — Tomēr ir viens „bet", kas daļēji apēno mūzejā gūto garīgo baudījumu — slikti ceļi, kas ved no Vecpiebalgas uz „Kalna Kaibēniem"... nav neviena ceļa rādītāja..." Z. Pigits, skolotājs.(„Padomju Jaunatne" 11. VII. 58.).

„Nesen Bauskas novadpētniecības mūzejā atklāja rakstnieka Viļa Plūdoņa 85. dzimšanas dienai veltītu ekspoziciju par viņa dzīvi un darbu. Dabiski, ka daudziem rodas vēlēšanās apmeklēt izcilā rakstnieka atdusas vietu, kas atrodas arī no Bauskas pilsētas Mēmeles krastā. Bet ko tur redzam? Kapu vārti, kas bija kādreiz mākslinieciski darināti, pārvērtušies drupu kaudzē, rakstnieka atdusas vieta iegrimusi un nekopta, soliņš sapuvis. Tā to atstāt nedrīkst! — V. Jankovskis." (Pad. J. 21. 3. 59.).

Rīgas radiofons 15. 1. 1961. g. pārraidīja interviju ar Kārļa Skalbes dēlu agronomu Jāni Skalbi no Vecpiebalgas Incēniem (kolchozs „Alauksts"). No intervijas bija noprotams, ka okupanti ir gan izmantojuši savā labā un izdevuši stipri izretinātu Kārļa Skalbes dzeju izlasi u. c., bet viņa dzimšanas un dzīves vieta nav nekādi sabiedriski atzīmēta.

Atkal atņemta baznīca

11 km no Tukuma atradās Sēmes pagasta valde un ceļa otrā pusē Sēmes lauku baznīca. Pagastā 1935. g. bija 1.291 iedzīvotājs, 91% latvieši, 90% ev. - lut. ticīgie. — Šī ķieģeļu baznīca esot labi saglabājusies, bet sovchozam, kas pagastā tagad ieplēties, trūcis kluba. Reizi 3 mēnešos esot no Tukuma braucis mācītājs pabārt nedaudzus baznīcēnus. Draudzes padomes pr-ja vietn. Strautmanei (pr-js slimojis) bijis arī grūti nest malku un krāsni kurināt baznīcā. Iecelts jau kluba vadītājs Pjotrs Černovs un ievākuši ziņas, kā piesavināties baznīcu. Izrādījies, ka vajadzīga visu draudzes locekļu piekrišana. Un, lūk, vietējie varasvīri: ciema padomes pr-js V. Duts, sovchoza part. org. sekr. Velta Muncevica un Černovs sākuši apstaigāt draudzes locekļu mājas un „tikai apjautāties", vai baznīca viņiem vajadzīga?

Rīgas komsomoļu avīze „Sovetskaja Molodež", kas 16. decembrī, Ziemassvētkus ievadot ar savu ateistiskas propagandas porciju, vienīgā apraksta šo notikumu apgalvojot, ka neviens draudzes loceklis neesot bijis pret baznīcas atņemšanu. Kas to lai zina, bija vai ne kāds pārgalvnieks, kurš iebilstu un riskētu ar vajāšanām. Tikai pēc šāda individuāla terrora likuši sasaukt draudzes locekļu (to esot 37) sapulci, kas „nolēmusi lūgt augstākās instances (Tursa virsvaldi vai kādu līdzīgu citu — avīzē nav teikts) atdot baznīcu ciema padomei. Visi (!) klātesošie esot parakstījuši šo lūgumu un nesen saņemta pozitīva atbilde. Drīz baznīcu pārtaisīšot par klubu.

ĪPATNĒJA VĪRA BIOGRAFIJA

„HAVELOCK ELLIS" BY A. C. MARCHALL, RUPERT HART - DAVIS (BRITISH BOOK SERVICE — KANADĀ izdevums 292 lpp., cena — $7.00

1959. gadā pagāja 100 gadu kopš H. Ellisa piedzimšanas; savā dzīves laikā šis īpatnējais vīrs ir bijis skolotājs, pravietis, mistiķis, dziednieks un seksologs. 20. gadsimtenī viņa darbi vairāk nekā jebkāda cita autora darbi ietekmēja sabiedrības izturēšanos pret seksuālo jautājumu pētīšanu. Interesanti izsekot, ka, būdams pēc dabas ārkārtīgi kautrīgs, viņš savā zinātniskā laukā tomēr kļuva par visā pasaulē pazīstamu seksuālo jautājumu speciālistu un vienu no lielākajām pasaules autoritātēm šinīs jautājumos.

Budzis

Dzimstības samazināšanās Italijā

Kaut gan Italijas bezdarbnieku skaits, atkarībā no sezonas, pēdējos gados arvien svārstās starp 700.000 un 1,4 miljoniem, italiešu politikus, sociologus un saimnieciskos darbiniekus nodarbina Italijai neparasta parādība — katastrofāla dzimstības samazināšanās. Ja vēl 1880. gadā uz katriem 1000 iedzīvotājiem Italijā ik gadus dzimuši 40 bērni un vēl 1950. gadā uz tā paša iedzīvotāju skaita ik gadus caurmērā nākuši klāt 20 jauni pilsoņi — pagājušajā gadā uz katriem 1000 iedzīvotājiem vairs dzimuši tikai 15 bērni. Aptuveni tikpat liela dzimstība tagad ir arī Rietumvācijā (par to uztraucas arī vācieši), un italieši rēķinās, ka viņu zemē dzimstība tuvākajos gados samazināšoties vēl, par spīti tam, ka Italijā aizvien vēl likumīgi aizliegta jebkāda veida dzimstības ierobežošanas līdzekļu populārizēšana. Pieņem, ka viens no dzimstības samazināšanās iemesliem ir tiešo un netiešo pabalstu atraušana daudzbērnu ģimenēm. Tā kā Italijā ievērojami samazinājusies arī mirstība, tad izrēķināts, ka jau tuvākajos gados turienes iedzīvotāju „piramīde" kļūšot bīstama visai saimnieciskajai dzīvei.

DAŽĀDAS KRĀSU
ATTĪSTĪŠANAI
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no

VELTAS TOMAS
SONETU IZLASE
MŪŽĪGĀ SPĒL
DAIŅA MIEZĀJA mākslinieciskā ietērp
Saturā: filozofiskas pārdomas par mūžības miem;
krāšņi uzburtas dzimtenes un Kan bas ainavas;
mūsu tautas un zemes neseno cīņu aptveroša patriotiskā dzeja;
arī dzejnieces rakstuŗīgās, dziļi pār mīlestības temas.
Šī jaukā grāmata dabūjama lielākajās grāmatnīc galvenajā pārstāvniecībā
DAUGAVAS VANA GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., CANA
Dariet prieku saviem tuviniekiem un dr dāviniet
V. Tomas Mūžīgā spēle. Cena

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un S
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās sli
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623,
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—

JAUNĀ IZDEVUMĀ IZNĀKS SEKOJOŠI P IZPĀRDOTI KAPITĀLDARBI:
VARENAIS BĒTHOVENS I, II
līdzšinējā greznā sagatavojumā, cena .....
MĀRA MOSTAS III
pilnīgi jaunā izlabotā izdevumā;
III sējums atsevišķi
visi 3 sējumi lielā greznā kopsējumā ....
R. BLAUMAŅA KOPOTU RAKSTU 8., 9., 10
DRĀMA UN KOMĒDIJA
līdzšinējā izdevumā, cena ā $ 3.90, un lielā gre sējumā, kā pilnīgi atsevišķs izdevums, cena — un lētā izdevumā, kopsējumā, bibliotēku un t pu vajadzībām — cena $ 9.80.
Būs dabūjami atkal p i l n i KOPOTU komplekti.
Šie lielie kapitāldarbi ir neiznīkstoša vērtība; dāvanām. Lūdzam pieteikt apgādā, vai pie Jūsu gr lai zinām apm. sagatavojamo skaitu. — Iemaksas na gas. Informējiet draugus un kaimiņus.
Pasūtinot apgādā, pilna atlaide.
KAS IR SKAISTĀKAIS LITERATŪR
Atbilde — vienkārša, nemākslota un skaista valod literātūrā ir ienākusi jauna spoža zvaigzne, kas ap labu jau ilgi spīdošu.
SANDRAS LAZDIŅAS epopeja latviešu siev meitene, jaunava, māte, romāns
SADEGUŠIE SPĀRNI
Cena iesietai $ 3.60. — Iznāks drīzumā.
APGĀDS LATVJU GRĀMA
P.O. BOX 332, WAVERLY, IOWA, U.S.A

LATVIJAS AMERIKĀ
MODER SPIESTU TORON
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJU
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KAR
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZ
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOK u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TOR ONT., CANADA. TEL.: EM
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

H. CORBY
DISTILIERY Limited
pārstāvis
L. P. (Paul) Walther

H. CORBY dzērienražotāju sabiedrības pārdošanas daļas vadītājs paziņo, ka L. P. (PAUL) WALTHER pieņemts par firmas pārstāvi Toronto. Līdz šim L. P. Walther jau 10 gadus strādājis šai nozarē Ontario.

DĀVANĀM
• JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
• KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
• ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
• KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

VELTAS TOMAS
SONETU IZLASE
MŪŽĪGĀ SPĒLE
DAIŅA MIEZĀJA mākslinieciskā ietērpā.
Saturā: *filozofiskas pārdomas par mūžības jautājumiem;*
krāšņi uzburtas dzimtenes un Kanadas dabas ainavas;
mūsu tautas un zemes neseno cīņu pagātni aptveroša patriotiskā dzeja;
arī dzejnieces raksturīgās, dziļi pārdzīvotās mīlestības temas.
Šī jaukā grāmata dabūjama lielākajās grāmatnīcās vai galvenajā pārstāvniecībā
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., CANADA.
Dariet prieku saviem tuviniekiem un draugiem, dāviniet
V. Tomas Mūžīgā spēle. Cena $2.95

VAI JŪS PLĀNOJAT
braukt uz Eiropu
vai
vēlaties kādu
izsaukt?
Tuvākai informācijai kontaktējiet
„HENRY MOOS — NOTARY PUBLIC"
KENNEDY TRAVEL BUREAU,
296 Queen St., W., TORONTO.
TEL. EM 2-3226.
Dibināts 1926. gadā.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
College un Spadina ielas stūrī.
Tel. birojā — WA 2-6 11,
WA 2-6112, TORONTO.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto.
WA 1-3924.

KRĀSOTĀJS—
AMATA PRATĒJS.
Pieskaņo krāsas, labo apmetumu.
Mērenas cenas — zvaniet
WA 3-4251 vai LE7-1401.

DĀMU FRIZIERSALONS ‚VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un
TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU.
BOX 220, STOCKHOLM.

SŪTIET PĀRTIKAS SAIŅUS SAVIEM PIEDERĪGAJIEM
uz LATVIJU

PIEDĀVĀJAM:

20 mārc.	Cukurs	$15.90
40 "	Cukurs	$23.90
20 "	Kviešu milti	$15.75
40 "	Kviešu milti	$23.50
20 "	Rīsi	$17.75
20 "	Mājturības ziepes	$25.50
10 "	Makaroni	$14.75
10 "	Šokolāde	$33.00
10 "	Cepamā eļļa	$20.00
10 "	Žāvētie augļi — dažādi	$19.00
10 "	Medus	$22.50
10 "	Piena pulveris	$20.90
10 "	Sviests	$24.50
10 "	Kausēti tauki	$19.50
20 "	Kausēti tauki	$29.50
10 "	Margarīns	$20.00

Tauki, sviests un margarīns ir speciālās kannās, tā ka tas atbilst ievešanas noteikumiem.

SAINIS „Ģimenei speciāli" $39.60
500 g Pupiņu kafija
500 g Holandes šokolāde
200 g Ceilonas tēja
1000 g Cukurs
500 g Cepamā eļļa
500 g Siers
1000 g Kviešu milti
1000 g Rīsi
500 g Žāvēti augļi
500 g Bekons
500 g Šķiņķis
500 g Rozīnes
500 g Karameles
500 g Konfektes
250 g Pipari
500 g Amerikāņu cigaretes

SAINIS „SUPER" $32.00
5 mārc. Šķiņķis
5 " Bekons
5 " Lauku Salami

Šo saiņu cenās ir ieskaitīts viss, tā ka saņēmējam nekas vairāk nav jāmaksā. $2.- ir jāpieskaita, ja pacinu sūta uz Āzijas Padomiju.

SAINIS „GR 118" $22.40
5 mārc. Rīsi
5 " Cukurs
5 " Salami
5 " Kviešu milti

SAINIS „CERĪBA" $26.60
500 g Pupiņkafija
500 g Holandes kakao
500 g Šokolāde
200 g Ceilonas tēja
1000 g Konfektes
1000 g Cukurs
500 g Rozīnes
500 g Zemes rieksti

SAINIS „777" $21.90
5 mārc. Bekons
5 " Rīsi
5 " Kviešu milti
5 " Cukurs

SAINIS „FAVORITE" $30.60
5 mārc. Cepamā eļļa
5 " Cukurs
5 " Šķiņķis
5 " Bekons

SAINIS „ZVAIGZNE" $25.00
10 mārc. Cukurs
5 " Cepamā eļļa
5 " Bekons

SAINIS „R" $35.00
500 g Pupiņkafija
500 g Holandes kakao
500 g Holandes šokolāde
1000 g Cepamā eļļa
1000 g Cukurs
1000 g Rīsi
500 g Siers
1000 g Bekons
1000 g Šķiņķis
1000 g Žāvēti augļi

SAINIS „SPECIĀLI" $39.00
500 g Pupiņkafija
10 mārc. Cukurs
10 " Kviešu milti
10 " Rīsi
5 " Bekons
2½ " Cepamā eļļa
2½ " Šķiņķis

Pasūtinot saini, miniet tikai saiņa nosaukumu un cenu.
Uzdodiet pareizu saņēmēja vārdu un uzvārdu ar pilnu adresi.
Visi saiņi ir apdrošināti. Saņemšanas laiks — 4 nedēļas.
Pasūtinājumus adresējiet
DAUGAVAS VANAGU SAINĪŠU NODAĻAI
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.
Samaksu par saini sūtiet ar čeku vai pasta naudas pārvedumu uz vārdu DAUGAVAS VANAGI.

JAUNĀ IZDEVUMĀ IZNĀKS SEKOJOŠI PILNĪGI IZPĀRDOTI KAPITĀLDARBI:
VARENAIS BĒTHOVENS I, II
līdzšinējā greznā sagatavojumā, cena $8.00
MĀRA MOSTAS III
pilnīgi jaunā izlabotā izdevumā;
III sējums atsevišķi $5.00
visi 3 sējumi lielā greznā kopsējumā $13.00
R. BLAUMAŅA KOPOTU RAKSTU 8., 9., 10. sējumi
DRĀMA UN KOMĒDIJA
līdzšinējā izdevumā, cena ā $3.90, un lielā greznā kopsējumā, kā pilnīgi atsevišķs izdevums, cena — $10.80, un lētā izdevumā, kopsējumā, bibliotēku un teātŗu kopu vajadzībām — cena $9.80.
Būs dabūjami atkal pilni KOPOTU RAKSTU komplekti.
Šie lielie kapitāldarbi ir neiznīkstoša vērtība, skaistākais dāvanām. Lūdzam pieteikt apgādā, vai pie Jūsu grāmatnieka, lai zinām apm. sagatavojamo skaitu. — Iemaksas nav vajadzīgas. Informējiet draugus un kaimiņus.
Pasūtinot apgādā, pilna atlaide.
KAS IR SKAISTĀKAIS LITERĀTŪRĀ?
Atbilde — vienkārša, nemākslota un skaista valoda. Mūsu literātūrā ir ienākusi jauna spoža zvaigzne, kas apēnoā dažu labu jau ilgi spīdošu.
SANDRAS LAZDIŅAS epopeja latviešu sievietei — meitene, jaunava, māte,
romāns
SADEGUŠIE SPĀRNI
Cena iesietai $3.60. — Iznāks drīzumā.
APGĀDS LATVJU GRĀMATA,
P.O. BOX 332, WAVERLY, IOWA, U.S.A.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
• LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
• VIZĪTKARTES,
• DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
• KONCERTU PROGRAMMAS,
• SARĪKOJUMU BIĻETES,
• PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
• GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
• VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Lielajā Lūdzamā dienā, trešdien, 22. februārī, pl. 6.30 vak. Bronksas Sv.Toma baznīcā, dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Ozols. Ar to sāksies ciešanu laika apceres par maziem cilvēkiem lielo notikumu virpulī. Dievkalpojumi turpināsies ceturtdienu vakaros un svētdienās līdz Lielajai Piektdienai.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

CIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Trešdien, 22. februārī, plkst. 7.30 vakarā, Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 11th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sugars, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 11.00 rītā. Draudzes svētdienas skola pl. 10.30 dienā. Māc. J. Meisters.

LOSANDŽELOSĀ

Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. draudzē (māc. E. Caune, WE 6-0911, baznīca 2450 Griffin Ave., L. A. 31).

Svētdien, 26. februārī, plkst. 11 dievkalpojums. Plkst. 10 skola. Plkst. 12 prof. Dr. med. P. Vegera priekšlasījums ar krāsu diapozitīvu demonstrēšanu: „Iespaidi no Ēģiptes, Svētās zemes, Grieķijas un Rietumeiropas."

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. DI 4-0302.

Svētdien, 26. februārī pl. 1.00 dievkalpojums Fort Villiamā Trinity baznīcā. Pēc divkalpojuma baznīcas apakštelpās draudzes gadskārtējā sapulce.

Svētdien. 12. martā, pl. 1.00 Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

Svētdien, 26. martā, pl. 1.00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 26. februārī, pl. 11 rītā dievkalpojums. Svētdienas skola.

Jauniešiem, kas vēlas nākošajā vasarā iesvētīties, jāpieteicas pie mācītāja jau tagad.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

26. februārī, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā Lūdzamās dienas dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

26. februārī, plkst. 2,30 p. p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma plkst. 3,30 p.p. draudzes gada sapulce baznīcas apakšējā zālē.

Sestdien, 25. februārī, plkst. 7 vak. draudzes vakars Snelgroves zālē.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 23. februārī, plkst. 7 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda baznīcā.

Svētdien, 26. februārī, plkst. 5 p.p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

Piektdien, 3. martā, plkst. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda baznīcā.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SV. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Ciešanas laika dievkalpojums 26. februārī, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības baznīcā Oxford un Colborne St. Dziesmu grāmatas.

Niagarā latviešu ev. - lut. dr. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

5. martā, pl. 2 p.p. dievkalpojums.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

26. februārī, plkst. 2 pp. jaunatnes dievkalpojums.

VIRDŽINIJTAUNĀ

Virdžinijtaunas latviešu draudzes dievkalpojums (anglikāņu baznīcā) svētdien, 26. februārī, pl. 1 p.p., prāv. A. Skrodelis.

Svētdienas skola svētdien, 26. februārī, pl. 10.30 no rīta.

NORANDA

Norandas latviešu draudzes dievkalpojums (United Church baznīcā) svētdien, 26. februārī, pl. 4 p.p., prāv. A. Skrodelis.

Svētdienas skola sestdien, 25. februārī, pl. 2 p.p.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224. Draudzes priekšnieks: A.Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29. P. Q.. tālr. HU 1-4948: draudzes kasieris: A.Spura, 606 - 64th Ave., L'Abor a Plouffe. P. Q. tālr. MU 1-5890.

Trešdien, 22. februārī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

Piektdien, 24. februārī, plkst. 7.00 vakarā jaunatnes nodarbību stunda.

Svētdien, 26. februārī, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā; plkst. 10.00 no rīta iesvētību mācību stunda; plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Svētdien, 5. martā, plkst. 1.30 p. p. plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņa garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Order!, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada. vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāsi, 281 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

JAUNI LATVIEŠU SKAUTU VADĪTĀJI

5. Jelgavas skautu vienības jaunie vadītāji nodod svinīgo solījumu. V. v. J. Baltais (ar roku uz karoga) nodod solījumu, ko pieņem apgabala skautmasters G. E. Tompsons.

5. Jelgavas latviešu skautu vienībā nule kā svinīgo skautu vadītāja vietnieka solījumu nodeva un atiecīgās nozīmes saņēma Jānis Baltais un Juris Ligers.

Latviešu skauti un gaidas ar savām latviešu skautu mākām un dziesmām izpelnījušies lielu vietējā apgabala Kanadas skautu vadības ievērību.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

24. febr. — Mākslinieku karnevāls Columbus Hall.
26. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 10 g. jubilejas sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās.
2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.
4. martā — TLB kostīmu vakars biedriem un lūgtiem viesiem.
5. martā — plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.
11. martā — teātŗa izrāde „Aksts" Kultūras dienu ietvaros.
12. martā — Jauniešu koncerts Hart House zālē.
17. martā — Kalpaka bataljona atceres balle Club Kingsway telpās.
19. martā — TLTA sestdienas ģimnazijas sarīkojums „Nopietno un jautro priekšnesumu virkne".
8. aprīlī — Mednieku un makšķernieku kluba sezonas slēgšanas balle Columbus zālē.
9. aprīlī — TLB — Referātu un filmu pēcpusdiena.
8. aprīlī — 1. ev.-lut. draudzes kora Garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā.
14. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru zālē, 245 College ielā.
15. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts Sv. Barnaba baznīcas koncertzālē.
16. aprīlī — T. Ķeniņa studījas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
22. aprīlī — Viestura koŗa koncerts.
22. aprīlī — Toronto latviešu katoļu vienības pavasaŗa deju vakars Kolumbus zālē.
25. martā — Jaunās Gaitas „Kokteilis" — literārs sarīkojums.
29. aprīlī — Bostonas teātŗa viesizrāde.
29. aprīlī — TLB dāmu komitejas sarīkojums.
6. maijā — Maija balle Palace Pier telpās.
7. maijā Sestdienas skolas Ģimenes diena.
13. maijā — Kurzemes cietokšņa krišanas piemiņas sarīkojums.
Svētdien, 14. maijā, plkst. 6 vak. Lansdowne kino teātŗa telpās A. Brigaderes pasaku lugas „Princese Gundega un karalis Brusubārda" pirmizrāde.
27. maijā — TLTA sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.
4. jūnijā Sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONĀ

25. februārī — Prof. Dr. P. Ķikaukas referāts.
4. martā — Valmieriešu tuvināšanās vakars Latviešu namā.
25. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vasariņa referātu.
15. aprīlī — Apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts. Rīko HLB.
16. aprīlī — Toronto 1. latviešu ev.-lut. draudzes kora garīgais koncerts baznīcas telpās.

NIAGARĀ

13. maijā — Tradicionālie Niagaras ziedu svētki un jaunatnes vienību turnīrs basketbolā.
1. un 2. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

ST. KATARĪNES

25. februārī — DV St. Katarīnes nod. gadskārtējais karnevāls - masku balle Prudhomme's Gardens Centre Hotel — Vineland.
11. martā — St. Katarīnes latviešu mednieku un makšķernieku kluba balle, Atlanta kluba telpās.

KIČENERĀ

25. februārī — plkv. O. Kalpaka un leģiona atceres sarīkojums St. Matthews baznīcas zālē.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Bonnas izglītības nodaļa ziņo, ka interese par vācu valodu 1960. gadā visai pieaugusi. Vajadzējis atvērt jaunas skolas skolotāju apmācībām citām valstīm. Tā Ēģiptē, Kairo pilsētā vien vācu valodu mācījušies 5.000, Argentīnā 3.500, Taizemē 3.288, Brazilijā 2.000, pirmo gadu Čīlē 1.000, Salonikas 830 un Turīnā 573 personas.

● Dažos Austrumvācijas teātŗos izrādīts Šekspīra „Hamlets" un citi viņa darbi „oriģinālā" tulkojumā, sarkano ietekmē. Pret šādu Šekspīra darbu niecināšanu uzstājušies vairāki iespaidīgi zinātnieki un pati tauta, nosaucot teātŗa vadītājus par „jūras laupītājiem".

● Bjernsona izstādē Oslo, Norvēģijā, rāda dzejnieka 8.000 vēstules un vairāk nekā 27.000 vēstuļu autoram. Izstāde notiek sakarā ar rakstnieka 50 g. nāves dienu. Saprotams, ka bez vēstulēm izstādīti citi eksponāti

● 530 franču dzejnieki ievēlējuši par savu „dzejnieku karali" Sēnt Žanu Persu, īstā vārdā AleksiLežē. Otrs kandidāts — Žans Kokto — dabūjis tikai 86 balsis.

— ro.

PALĪDZ SARKANAI ĶĪNAI

25 kuģus ar labību nodomāts sūtīt no Austrālijas uz sarkano Ķīnu, lai mazinātu bada briesmas Maotsetunga valstī.

GLĀBĒJS

Augusts Nopūta sameklē žēlastībām bēbīsiteri

Žēlastības bija nonākuši ļaužu valodās.

Sākās ar to, ka viņiem piedzima otrs bērniņš, t. i., ka deviņus gadus vecajam Darivarītim radās māsiņa Spodrzvaigznīte. Mātes un tēva dzidro prieku drīz vien aptumšoja drūmais fakts, ka mazās trimdiniecītes dēļ viņi vairs nevarēja piedalīties sarīkojumu kuplināšanā; katrā ziņā ne vairs abi reizē.

— Ahā! Atkal viens pats! Pigbridžas varenās piegrūda cita citai Biedrošanās Biedrības gada svētkos, redzēdamas Antonu Žēlastību vienu un vientuļu klīstam pa sarīkojuma zāli, kā no orbita izskrējušu satelitu pasaules izplatījumā. — Gaidi, ka tāds tev ņems sieviņu līdzi — tā lai kvern mājās pie bērniem!

— Tā viņš ir mīļā, tā viņš ir, — Caurumiša piesvieda zupai savu šķipsnu kreicnagliņu, — un apskaties, kā pats tagad švītīgi kājas velk — domāt, ka vēl puisī būtu!

— Jā, — un sieva viena mājās cieš un raud, — Čemurene — Taisnības kunga sievas māte — ziņojumu noapaļoja; viņa gribēja vēl ko teikt, bet iedomāja pašas meitas drūmo likteni un tikai apslaucīja asaras. Galu galā tas izteica vairāk kā vārdi.

— Nez kas t' pašai ir? Vai tikai nebūs stomakflū? — Bumerandzene, kā parasti, notikumiem kliboja labu gabaliņu iepakaļš. — Man ar', kad man ir stomakflū, tad es uz balli nevaru iet, tad es ir par daudz nervoza.

— Ej nu tu ar savu stomakflū — vai tad tu vēl nezini? — Krikuma kundze nenocietās. — Tur jau tagad viss uz putēšanu un šķiršanos. Kamēr puika vien bija, tikmēr nekas, bet kā atskrējis tas skuķis, tā tagad vairs nekāda gala.

— Tā jau domāju! — Bumerandzenei tagad arī atvērās acis. — Tā jau man arī no paša sākta gala likās. Vai nu tur kāds brīnums — pats jau nevienā džobā neturas.

— Tas nav tāpēc, — Krikuma kudze laboja, — man lai nestāsta, es tur visu zinu! Tā nelaime bijusi tā, ka pati tik vien zina, kā to skuķi dancināt, bet šis lai staigā caurām zeķēm. Tā viņš ir, kundze!

— Tā viņš, kundze, vis nebūs, — Caurumiša tiepās pretī, — taisnība būs Bumeranga kundzei, un es vis neesmu no pērnajām: ja es ko saku, tad zinu, ko runāju. Apskatieties tagad pati, kā viņš tur staigā, vienā gabalā degunu šņaukādams. Par ko viņš tā šņaukājas, jāprasa. Tak jau, ka netīra sirdsapziņa!

Dāmas gandrīz sakīvējās.

Žēlastības kundzei to nākošajā dienā pastāstīja Krikuma kundze.

— Nav jau mana bizinese, un te jau katrs var darīt, kā pats grib, — par ko tad te frī kāntrī? — Bet es gan tavā vietā viņu vienu pašu uz tādu partī nelaistu. Ja tu būtu redzējusi, kā tās uz viņu skatījās! Viena tāda — cekuls gaisā kā Jamaikas gaiļim, un drese tepat Ītona sēlē bez daunpeimenta paņemta — visu laiku viņam riņķī vien staigāja, domāt — nupat, nupat sāks kā aizkrīmu laizīt. Un tu te kā Pelnrušķīte viena ar bērniem pa māju . . .

Tā notika, ka Žēlastības kundze vakarā pārprasīja vīram jau priekšnamā:

— Kas tā tāda bija?

— Kuŗa? — Žēlastība ielingoja kurpi patrepē un sāka grābstīties pēc čībām; tad viņš iedomāja patīkamu ziņu. — Nākamnedēļ, laikam, iznāks strādāt overtaimu. Boss teica.

— Nenovirzi sarunu. — Žēlastības kundze neļāvās samulsināties. — Tā, kas tev klāt taisījās.

— Par ko tu runā? — Žēlastība bija vai nu stulbs, vai izlikās.

— Ak tad tik daudzas gan jau, ka vairs citu no citas atšķirt nevari?! Skaties, kāds astronauts!

Sarunas iznākumā Žēlastības kundze paziņoja, ka turpmāk visos sabiedriskos pasākumos stāvēs uzticīgi vīram pie sāniem. Ģimenes labās slavas, vīra drošības un pašas dvēseles miera labā.

— Bet bērni? Kas ar tiem? Tu Spodrzvaigznīti visur līdzi ņemsi? Tāpat Darivarīti arī nevar vienu atstāt — var ielauzties kidneperi, un kas tad?

— Nems bēbīsiteri.

— Ej nu, auša! — Žēlastība nostājās ģimenes parlamenta nelojālā opozicijā. — Es lai strādāju overtaimu, smagā darbā zaudēju savas dzīves labākos gadus, bet tu visu peļņu izplinderēsi svešām sievietēm! Kāpēc tu pati nevari vākt savus bērnus?

Tā vārds pa vārdam, līdz ģimenē gandrīz radās šķelšanās un — kā jau tas tādās reizēs ierasts — Žēlastības sāka pārcilāt viens otra senākus sasniegumus garlaicības kliedēšanā laulības dzīvē.

— Kāpēc tieši man tie jāvāc? Tie ir arī tavi bērni! — Žēlastības kundze loģiski aizrādīja. — Bet tā jau ir: apprecēt tu mani zināji, no māmiņas paspārnītes aizraut prati, bet kad uz saderināšanos vajadzēja briljanta gredzenu dot, tad nekā. Tad atnesa kaut kādu bļembuku, ko kaklā kārt, un tas viss. Par apsmieklu mani pataisīji!

— Ak, *nu* es tas vainīgais! Nu *jau es tev nedevis* miera! Bet kurš tad man ķesās virsū nakts vai diena, un kliedza, ka jāprecas? Kurš tad vaidēja, ka aizklausīties nevarēja, ka mani tā mīlot, ka tūlīt kārties vien jāejot, ja es šo neprecot?

— Es kārties?! Vai tu neesi aukstu vēju dabūjis! Es dēļ šā kārties! Ļautiņi mīļie, tam taču ir lieluma mānija! — Bet kam tad jau pirmajā gadā vekselis aizgāja protestā, ko? Un kurš skrēja pie sievas tēva uz ceļiem lūgties, lai aizdod, ko? Kurš tas bija, kas zolītē uz pirmo roku nekad nepirka, bet kad bija lielais, tad mācēja trumpēt, ko?! — Un es dēļ tāda būtu nāvē skrējusi, he!

— To trumpēšanu es tavā vietā nepieminētu, — Žēlastība apvaldīti, bet griezīgi smīnēdams, runāja, — jo tad man būtu jāprasa, kur palika tā cūkas mugura, ko tev mana māte trimdā līdzi iedeva. Kas tas bija, kas to pa šķēlei vien aizdāvāja vācu bodniekam par visādām lupatiņām un zīda zeķītēm, ko?

— Cūkas mugura! Ha ha ha! Mārciņa sasmakuša speķa — tad nu liela manta! Labāk pasaki, kur palika viss spirts, ko mans tēvs Rīgā uz šķiršanos uzdāvāja, sak', še meit', ņem — tas drošāks par naudu! Kur tas palika, ko?!

— Tad tu labāk gribēji, lai es pa ceļam būtu nomiris? Jā? To tu gribēji? Nezini, ka spirts ir pirmā zāle pret jūras slimību un klepu? Bet ja jau tu tik gudra, tad pasaki, kas tas tāds bija, kam te Pigbridžā jau pirmajā gadā fridža un tīvī vajadzēja!

— Ai, vai! — Žēlastības kundze sāka raudāt. — Tur ir boksīte — iedod man klīneksi. Ir to mazumiņa prieka man vairs negrib atļaut! Kā verdzene tev visu mūžu esmu kalpojusi — nu man ir bildītes nevēlēs apskatīties. Bērnus tev esmu dzemdējusi, un pirmajā gadā uz dzimšanas dienu puloveri noadīju, — bet tev žēl to pāris dālderīšu par televīžinu. Ar visādām plederkūkām ballēs amizēties, to tu zini, bet kad es brīvības un vienlīdzības lūdzos — tad tu man kā skabarga pretī.

Saruna draudēja nobeigties ar disonanci, bet vēl laikā ieradās Lampatāns.

— Ko? — viņš teica, iepazinies ar lietas apstākļiem. — Jūs vorī dēļ bēbīsiter? Tur nu gan nav ko vorīt. Ja jums kādreiz vaļaga — padod tikai man ziņu. Pirmajā gadā, kad Amalija bija uz domestik, tad es viņai bieži gāju palīgā. Man tā lieta ir gaiša!

Tā Lampatāns, pašam nezinot, paglāba Žēlastību laulību no iršanas un kļuva par aukli.

Bet tas ir atkal cits stāsts.

Olimpiādes bilance

Noslēdzot galīgos pagājušās vasaras Romas olimpiādes rēķinus, itaļiem nācies konstatēt, ka par spīti daudzajiem apmeklētājiem, olimpiskās spēles materiālā ziņā sevi nav attaisnojušas, jo radies 300 miljonu līru liels deficits. Olimpiādes norēķini būtu apmēram bez deficita, ja valsts atsacītos no 25% lielā ieejas karšu nodokļa. No statistikām izriet, ka Romas olimpiādē ieradušies 5892 sportisti, no kuŗiem 400 nemaz nav startējuši: darbojušies 1410 sporta tiesneši, un par notikumiem pasaulei ziņojuši 1503 žurnālisti. Olimpiskajā ciemā sportistu vajadzībām darbojušies 4141 kaŗavīrs un 4135 civīlisti — 250 ārsti, 180 masieŗi, 80 žēlsirdīgās māsas, 88 tulki. Romas olimpiādi apmeklējuši 148.000 ārzemnieku.

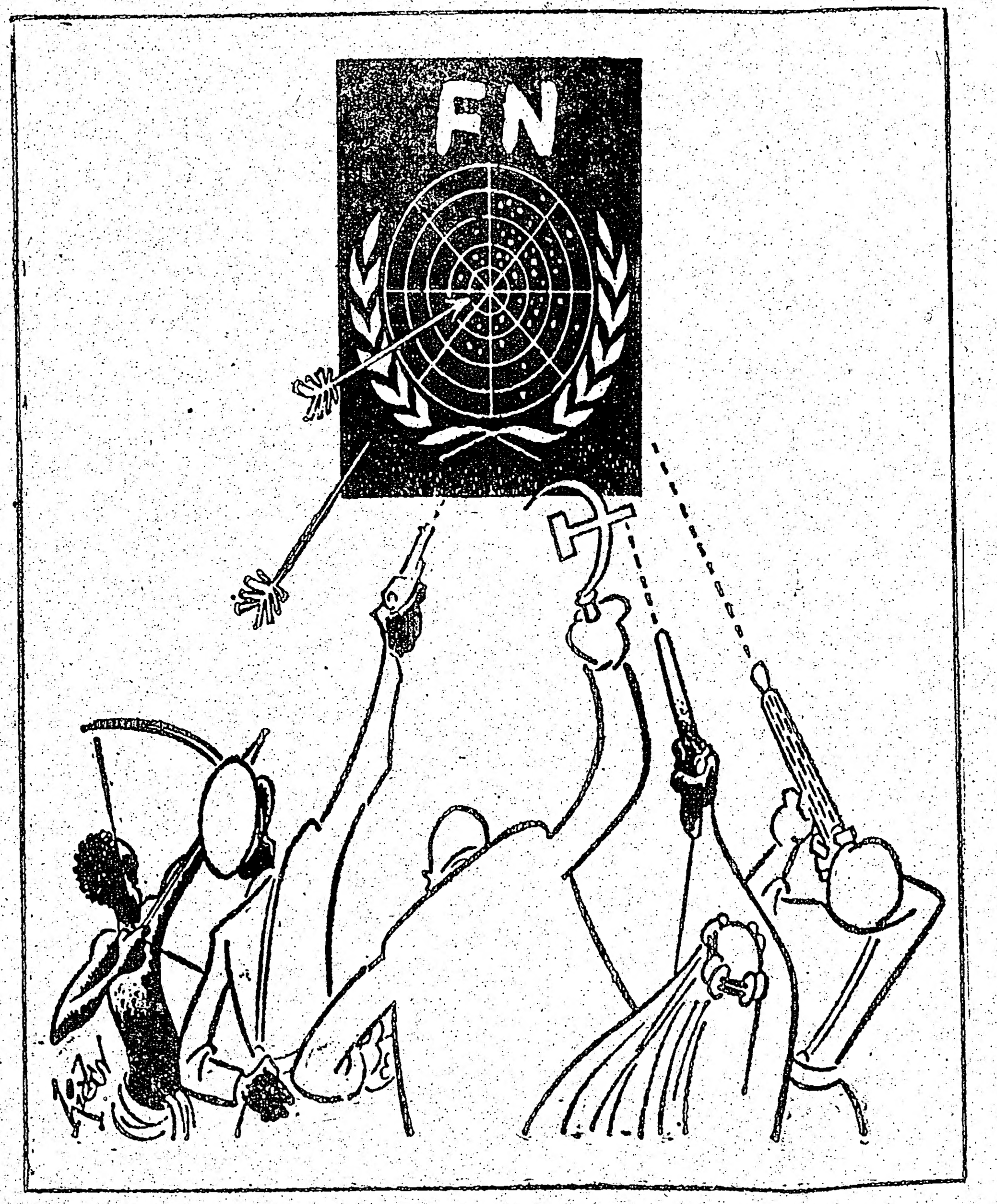

Pašreiz mīļākais uzbrukumu mērķis Kremļa valdniekam ar sabiedrotajiem.

JAUNA LATVIEŠU FIRMA HAMILTONĀ

Felikss Albertiņš jaunatvērtajā veikalā. R. Bērziņa foto.

Skaļš zvans mani pieaicina pie tālruņa.

„Gailītis klausās."

„Labvakar! Kā klājas? Šeit Felikss Albertiņš."

„Paldies, var iztikt, bet varēja iet vēl labāk: Kas jauns?"

„Nekādu lielu jaunumu jau nu nav, bet šodien esmu atvēris Hamiltonā savu mūzikas instrumentu importa un pārdošanas uzņēmumu."

„Kurā vietā?"

„245 Kenilvort Ave., tikai vienu bloku no Hamiltonas lielā iepirkšanās centra."

Šis jaunais pasākums man jāredz. Tūliņ sazinos ar Hamiltonas preses fotografi Rasmu Bērziņu. Jādod avīzei jaunas ziņas skaņās un skatos. Sēstos savos spēkratos, braucu no Hamiltonas kalna lejā, Vilsona ielā „uzpiķēju" Rasmu, un mēs abi dodamies uz jauno latviešu pasākumu.

No Bartona ielas puses jau pa gabalu spīd liels, gaišs logs, un plašā veikala telpa piekrauta pilna akordeoniem un citiem mūzikas instrumentiem. Pie durvīm mūs saņem jaunās firmas īpašnieks Felikss Albertiņš un laipni izrāda jaunās telpas. Veikalam pavisam 6 telpas. Trīs telpas aizņem „Albertings Importing and Distributing Co.", bet pārējās iekārtojusies F. Albertiņas vadītās mūzikas skolas Kenilvorth ielas nodaļa. Kā zināms, skola atrodas 311 Barton St. E.

F. Albertiņš mūzikas instrumentu tirdzniecībai un labošanai jau pievērsies 1955. gadā, galvenokārt apgādājot ar akordeoniem mūzikas skolas un privātos klientus, bet tagad pats sācis tos ievest un pārdot. Patlaban Albertiņš mūzikas instrumentus importē no Italijas, bet vēlāk paredzēts tos ievest arī no Vācijas un citām zemēm.

Galvenie mūzikas instrumentu ņoņēmēji ir mūzikas skolas un mūzikas instrumentu tirgotavas. F. A. tautiešiem piedāvā mūzikas instrumentus par vairumtirdzniecības cenām, kā arī izkārto mūzikas instrumentu nosūtīšanu uz Latviju.

F. Albertiņš ir rosīgs arī latviešu sabiedriskajā dzīvē. Darbojas DV organizācijā, dzied vīru kori „Viesturs" un ir arī MMK biedrs Sv. Katarīnēs. Kanadā ieradies jau 1948. gadā, un pirmā darba vieta bijusi Kirklendleikas zelta raktuvēs. Tur, acīmredzot, sarakts daudz zelta, tādēļ tagad var atvērt pats savu uzņēmumu . . . Labas sekmes uzņēmīgajam tautietim.

J. G.

ZIEMAS PRIEKI SENAJĀ RĪGĀ

Lasot par sniega vētrām un dažās pilsētās sasnigušajām sniega kupenām, nāks prātā ziemas prieki senajā Rīgā. Sals bija stingrs un ilgs. Cilvēki gāja viegliem soļiem, satuntuļojušies biezos mēteļos vai kažokos. Pa ielām brauca ormaņi kamanās, zirgiem pie loka šķindēja zvaniņi. Tas visai pilsētai piešķīra it kā priecīgu noskaņu. Ja pirmais sniegs bija bagātīgs un paliekošs, kaut vai dažas dienas, tad daudzi izbrauca uz Baložkrogu, Villa Novu, Šmerli — tā sakot — sasildīties un, braucot, izbaudīt ziemas priekus.

Citi prieki risinājās uz slidotavām, kādas bija daudzās vietās, arī uz Daugavas, bet īpaši uz pilsētas kanāļa pie Bastejkalna, pie kam slidotavas turētājs ar savu biļešu kasi iekārtojās gulbju mājiņā. Velākos laikos slidotavas iekārtoja Esplanādē, skolu pagalmos un citur. Gandrīz visur gaisu tricināja ragu orķestri. Piekrišana visām slidotavām bija liela.

Pirms 1. pasaules kaŗa sevišķi iecienīta bija slidotava 2. Rīgas Riteņbraucēju biedrībā. Sestdienās un svētdienās tur spēlēja orķestris. Bija uzceltas barakas garderobei, par dažām kapeikām varēja dabūt tēju. Pati slidotava bija pasargāta no vēja, jo to iežogoja paaugsta sēta — vasarā tur notika sacīkstes riteņbraukšanā un lai tās tad nevarētu par velti noskatīties. Bet ziņkārīgie un tukšām kabatām jaunieši uzkāpa arī uz augstās sētas . . .

Slidotavā nāca pieaugušie un sevišķi daudz jaunatnes. Ne viens vien jaunietis te slidojot iešķīla dzirksti savam nākošajam ģimenes pavardam. Cita starpā šo slidotavu bija iecienījuši „trīs zeperi" — konstruktori no Krievu Baltijas vagonu fabrikas: Kārlis Rumickis, Richards Jansons un mans mazumiņš. Kārlim jau bija savs „partners" — turīgā Avotu ielas namsaimnieka meita. Tiesa, ar viņu gan mēs iepazināmies Kauliņa dejas kursos, bet uz slidotavās Kārlis tomēr guva „galīgo uzvaru". Lai kundze man piedod, ka to pasaku, jo viņa tagad dzīvo Toronto.

Richards arī bija atradis savu partneri un drīzi nodibināja ģimeni. Es biju jaunākais, man nenesās prāts uz tik nopietnām lietām. Partnere jau man bija: aktieŗa Valda Hermaņa radiniece, slaika gaišmate. Vēlāk viņu man „atņēma" fotografs Cālītis, un arī viņi iepazinās šajā slidotavā. Bet es nebūt neturēju uz viņiem ļaunu prātu: abi bija mani draugi. Bez tam man bija jābeidz skola . . .

Tagad jau pagājuši daži gadu desmiti no tā laika, bet viss palicis jo gaišā atmiņā, it sevišķi raugoties jauniešu priekos Čikāgas slidotavās.

O. Krolls.

MŪŽĪGIE PAPĒŽI

Kā ziņo daži pasaules laikraksti, tad februārī pasaules tirgos par pieņemamu cenu parādīšoties kādas angļu firmas ražotie mūžīgie papēži. Lietpratēji jaunumu uzskata ne vien par pilnīgi revolūcionāru atklājumu ar spožu nākotni, bet paredz arī smailo papēžu un smailo kurpju purnu modes ilgu pastāvēšanu. Mazliet citādās domās par šo dāmu kurpju modi ir ārsti, no kuŗiem daži pat apgalvo, ka, ja dāmas valkāšot tikpat augstus papēžus un smailu purnu kurpes kā pašlaik, tad pēc 100.000 gadiem pasaulē vairs būšot tikai sievietes ar vienu vienīgu kāju pirkstu — īkšķi. Pārējie kāju pirksti būšot nozuduši paši no sevis, un par tādām tālās nākotnes izredzēm jau tagad ir stipri uztraukušies nagu lakas ražotāji.

Hamiltonas, St. Katarīnes un Toronto klubu žibulēšanas sacīkstes 12. februārī uz Simko ezera. No labās: P. Āboliņš (T) ar izcīnīto ceļojošo kausu, A. Gaibišels (T) I. v., J. Krasovskis (T) II v., R. Mierkalns (H) III v. un Hamiltonas kluba priekšnieks E. Šmits - Kalējs, kas pasniedza kausu uzvarētājai komandai.

Toronto internās žibulēšanas sacīkstes 5. februārī uz Simko ezera. No labās: J. Atķauķis I. v., ieguva ceļojošo kausu, A. Zilgalvis II v., J. Krasovskis, P. Āboliņš III v. un D. Lapkovskis.

Mūsu veikals Yonge ielā, 783 YONGE STREET, TORONTO WA 4-5845

AR ŠO PAZIŅOJAM, KA ESAM ATVĒRUŠI JAUNU VEIKALU
ESTO BAKERY & DELICATESSEN
2480 EGLINTON ST., E., (MIDLAND un EGLINTON stūrī), tikai 6 veikali no Dominion veikala. TORONTO. TEL. AM 6-2621.
Mūsu cenas nav augstākas kā Dominion un Loblaw veikalos.
Īpašnieks S. KRABIS.

Sears ielas veikals 136 SEARS STREET, TORONTO HO 5-2607